Copies can be had of:
The Indian Music Publishing House, 4, Bunder Street, Madras-1.

PREFACE

About the year 1922, I came into contact with Mr. Srinivasa Pillai, the grand-father of the late distinguished singer, Srimati Tiruvalur Rajayee. He gave me details concerning the ritualistic music of the Temple at Tiruvarur and also details concerning the performance of the Telugu opera: *Pallaki seva prabandham* in the Temple on festive occasions. Ever since that time, the desire arose within me to get at the music of the opera and publish it.

The task however became very difficult. The performance of the opera had been stopped in the temple for some decades. With the lapse of time, the number of singers who remembered the music of the songs became fewer and fewer. Coupled with this, was the unwillingness on the part of the few ladies who knew the songs to sing them and allow them to be recorded in notation. Luckily for us, the bare text of the opera was printed in 1896 by Subbarama Dikshitar, the author of the great Musical work, *Sangita sampradaya pradarsini*.

During my annual trips to Tiruvaiyar, to attend the festival of the great composer Tyagaraja, I invariably paid a visit to Tiruvarur. During those visits, I used to interview the old residents of the place, the archakas of the temple and the local musicians to enlighten me on the opera *Pallaki seva prabandham*. Each year I obtained some new details. I used to meet the old lady Veerammal and request her to sing the songs of the opera. She knew most of the songs but would not sing them willingly. She knew the abhinaya also for the songs.

It was in January 1953, that Mr. V. S. Tyagaraja Mudaliar, sent for Veerammal to come to his bungalow and sing the songs of the opera. It was a stroke of Providence. She sang those songs of the opera which she knew well. I was able to record them in notation then and there. The music students who accompanied me during the excursion also sat behind her and recorded the songs in notation. The combined team work proved very useful. The music of the few songs of the opera which she had forgotten was got by me subsequently from Mrs. Tilakam of Tiruvarur. Mrs. Tilakam came to the All India Radio, Madras to sing and on that occasion she sang those songs which Veerammal had forgotten. Thus I was able to get at the full music of the opera.

I produced this opera over the Madras Radio on the 15th April 1953. Its beautiful music and highflown sahitya immediately attracted a lot of attention. Subsequently, the Sangit Natak Akademi in Delhi gave a grant towards the publication of this opera and this has enabled me to place this work before the public.

Before commencing printing, I searched for other manuscript copies of this opera to examine the variations in readings. Dr. Raghavan kindly placed in my hands the text of the opera published in 1896, by Subbarama Dikshitar. The Madras Radio at the time of the production of this opera, sent for a Manuscript copy of this opera from the Tanjore Saraswati Mahal Library. It was only then that I came to know that Shahaji Maharaja, had written another opera entitled *Vishnu pallaki seva prabandham*. Compared to the *Sankara pallaki seva prabandham*, this work is even higher in grandeur and style. The Music of *Vishnu pallaki seva prabandham* is not so far traceable and I have to content for the present with printing its text in this book. This is the first time that the *Vishnu pallaki seva prabandham* appears in print.

My grateful thanks are due to Mr. V. S. Tyagaraja Mudaliar of Tiruvarur, but for whose personal influence, I could not have got Veerammal (now deceased) to sing to me those songs. My grateful thanks are due to the Sangit Natak Akademi for their financial help. My thanks are due to Dr. V. Raghavan for placing at my disposal Subbarama Dikshitar's edition of the text of this opera. My special thanks are due to Sri P. V. Chalapatesvara Rao, Professor, Pachaiappa's College, Madras, for preparing the press copy of both the operas and correcting the proofs with great care and for the Telugu Introduction. My thanks are also due to Sri A. Venkatakrishniah of the Madras Government Oriental Manuscripts Library for assistance in this work. I must acknowledge my indebtedness to the All India Radio, Madras for placing at my disposal the Manuscript copies of the two operas which they obtained from the Saraswati Mahal Library, Tanjore.

I wish to thank the Syndicate of the University of Madras for permitting me to publish this opera.

Madras
20—12—55

THE EDITOR.

INTRODUCTION

South India, in the course of her long cultural history has developed a variety of dramatic forms. There are the *geya natakas* (operas) and *nritya natakas* (dance dramas). The latter again admits of the divisions: *Bhagavata mela nataka* and the *Kuravanji nataka.* In the Bhagavata mela nataka, the themes chosen are of a Puranic nature. The Bhagavata mela natakas are enacted in front of temples, as offerings to the Deity. They are characterised by a high classical and spiritual tone. Besides providing education and entertainment, they provide a moral uplift. The music, sahitya and the dance are of a high order. The Kuravanji nataka generally speaking, is cast in a relatively lighter vein and entertainment is the principal motive behind it. The Kuravanji natakas are developed round the stock theme of a heroine falling in love with a king or the Presiding Deity of a temple; the gypsy woman (Kuratti) appears on the scene, reads the palm of the heroine and foretells that her ambitions will be realised. The *Yaksha gana* and the *Kathakali* are also dance dramas.

In addition to these, there is the *geya charitra*, wherein a story is presented in the form of songs and verses. The geya charitra is intended for being merely recited and not for being acted on the stage. It provides entertainment to the group of listeners, who gather round the reciter.

The geya nataka and the nritya nataka have points of resemblance and contrast. The same types of darus figure in both. These darus provide fit subjects for the study of the topic of raga and rasa. Acting inclusive of traditional abhinaya is common to both. But whereas the occurrence of dance with all its ramified footwork, is incidental in the geya nataka, it is an integral part in the nritya nataka. The dance atmosphere and the rhythmical liveliness of a dance drama are kept alive by the frequent recital of passages of jatis (rhythmical syllables). *Kalpita jatis* i.e., rhythmical passages already composed, are of two kinds: *Mukha jati* and *Antya jati.* The mukha jati is recited as a prelude and it naturally leads on to the commencement of a section of a piece. The antya jati marks the conclusion of a song or a minor episode in the play. There is also the *makuta jati* which is recited at the conclusion of each khandika of

a composition and after which the pallavi is sung. This is analogous to the *makuta svara* and *makuta sahitya* of ragamalikas.

The *Adi dvipada* wherein the story is epitomised and presented at the commencement of the play is a feature of nritya natakas. This is not the case with geya natakas. The *Patra pravesa darus*, through which the main characters of a dance drama are introduced to the audience at the begining of the play, are absent in the geya natakas.

In the history of South Indian music, operas appear after the dance dramas. The germ of the dance drama can be traced to the *Gita Govinda* of Jayadeva. The *Krishna Lila Tarangini* of Narayana Tirtha is a dance drama in Sanskrit. The *Pallaki seva prabandham* of Shahaji Maharajah happens to be the earliest opera in the history of South Indian music. South India can justly boast of royal musicologists, royal musicians and royal composers. Amongst them all Shahaji occupies an honoured place. His *Sankara pallaki seva prabandham* and *Vishnu pallaki seva prabandham* are splendid works. He has also composed *Stotra padas* (వినుతి పదములు - Song 20). When the many works of Shahaji lying in the Saraswati Mahal Library in Tanjore are published, the musical world will have an opportunity of assessing the greatness of this Ruler in the realm of music and letters.

The *Sankara pallaki seva prabandham* has been performed on festival days for over two hundred years in Tiruvarur (Tanjore Dist.), but has lately been given up for no justifiable cause. In order to ensure its performance for all time, 10 Velis of land had been endowed by Shahaji.

Shahaji (1684–1710 A.D.) was the second Mahratta Ruler to rule over Tanjore. Tyagaraja, the Presiding Deity of the Temple at Tiruvarur was the Kula daiva (family Deity) for the Mahratta Rulers. Shahaji had the title, *Abhinava Bhoja* (i. e. modern Bhoja). Shahaji was a svanama mudrakara *i. e.* who signed the compositions with his own name.

The language of this opera is scholarly and provides delightful reading. It is written in high flown pure Telugu. The author has an extensive vocabulary at his command. Many rare words, prayogas and interesting samasas find a place there. Numerous allusions are met with. A study of the opera will make one gain a rich knowledge of our sacred lore. The musical construction of the songs is simple, dignified and in keeping with the rasas of the several

situations. A few folk melodies also find a place. Rhetorical beauties are met with in abundance (verse 10). Songs like '*Lali lalayya lali*' (Song 19) contain fine antya prasas. Svaraksharas are also seen here and there (Songs 1, 9, 14, 21 and 22). Some rare gamakas are also met with. The song giving a picturesque description of the lavishly decorated and richly ornamented palanquin, is the highlight of the play. The vivid description of the numerous jewels worn by Parvati is revealing and gives us a picture of the splendour of the royal court. Delicate sentiments and refined thoughts are admirably portrayed in the play.

In the play, there are 22 darus or story songs, and 21 verses inclusive of 1 churnika, 8 kanda padyas, 1 sisa padya, 2 utpalamalas, 3 champaka malas, 4 dvipadas and 2 gitas (verses). Some darus are in the form of couplets. 12 ragas are used in the play and they are Ghanta, Punnagavarali, Nadanamakriya, Saveri, Saurashtra, Bhairavi, Saindhavi, Madhyamavati, Mohana, Sankarabharana, Kuranji and Pantuvarali.

Pantuvarali, the Sadari pan (சாதாரி) of the *Tevaram* and Ramakriya raga of the medieval periord is a raga pleasing to Siva according to tradition. Appropriately enough, four of the songs in this opera are in this raga.

THE STORY

To enter into the real spirit of this opera, one should remember that in Tiruvarur, Kamalamba, the Deity is facing the Isanya (North-east) direction and is praying for union with the Lord. The opera is developed round this theme and ultimately the desire of Parvati is fulfilled.

The play starts with an invocation to Ganesa. Parvati unable to bear the separation of her Lord requests her sakhis to go and entreat Parameswara to come to her. The sakhis set out and find that Parameswara is seated on the throne surrounded by Divine personages. The sakhis discuss amongst themselves "How shall we approach the Lord? He is sitting in full court." A suggestion is made whether Siva can be approached through Ganga adorning His head. A reply is given by one Sakhi that Ganga will not respond to their call. They then think of approaching the Lord through the Deer adorning His hand. The simple song in Madhyamavati raga "*Vinnaaimpave ma*" is as catchy as it is beautiful. Another sakhi replies in a humorous vein that it is too much to expect of an animal

to successfully accomplish this delicate task. A suggestion is next made that they may approach the serpent adorning Siva. Forthwith comes the banging reply from another sakhi, that the poisonous snake can never be trusted. Then they think of approaching the Moon adorning the head of Siva. A sakhi replies that Chandra is untrustworthy. At last the Sakhis make bold to approach Paramasiva directly. In two moving songs, they present their request in a telling manner. Siva is moved and orders for the Palanquin. Siva gets into the resplendent, luxuriously decorated and lavishly furnished palanquin and starts. The songs of the palanquin bearers has a naive simplicity about it. They say "Let us carry the palanquin safely. Let us move step by step. While changing the shoulder positions, let us be careful. Carelessness on our part will result in a shock to the Lord and this means a shock to the entire Universe, since the entire Universe is contained within the Lord's stomach." As the Lord approaches the place where Parvati was eagerly waiting, the Devas come one by one and offer their homage to Paramasiva. Parvati appears in all Her spiritual glory and sings in praise of the Lord. The union takes place. The play concludes with the mangalam "*Mapali devuniki*" in Pantuvarali raga.

Vishnu Pallaki Seva Prabandham

This is a work like the *Sankara pallaki seva prabandham* and on a parallel theme. It was written subsequently. The concept underlying Ajapa natanam might have prompted Shahaji to write the opera on Vishnu. In this opera Lakshmi feels the separation of Her Lord and sends Her sakhis to search for Him. Vishnu later on comes and the union takes place.

The *Vishnu pallaki seva prabandham* is a longer and more elaborately planned work. The author writes here with greater self-confidence. He starts with a praise of good poets (sukavis) and condemenation of bad poets (kukavis). Intricate samasas as well as high sounding and grandeloquent passages occur in this opera.

The *Sankara pallaki seva prabandham* and *Vishnu pallaki seva prabandam* might have inspired Sri Chandrasekharendra Saraswati and Ramakavi in later times to write the *Sivashtapadi* and *Ramashtapadi* respectively. These are works on the lines of the *Gita Govinda* of Jayadeva.

பல்லக்கு நாடகம்

தென்னிந்தியாவிலுள்ள ஸ்தலங்களைப் **பாடல்பெற்ற ஸ்தலங்களென்** றும், **அபிமான ஸ்தலங்களென்**றும் இரு வகையாகப் பிரிக்கலாம். பாடல் பெற்ற ஸ்தலங்களென்பவை, நாயன்மார்கள், ஆழ்வாராதிகள் முதலிய மஹான்களால் பாடப்பட்ட ஸ்தலங்களாகும். அபிமான ஸ்தலங்கள் என்பவை இம்மாதிரி மகான்களால் பாடப் படாமற் போயினும், சிறந்த ஸான்னித்தியத்துடன் விளங்கும் மூர்த்திகளையுடைய ஸ்தலங்களாகும். பொது ஜனங்களுக்கு பக்தி விருத்தியாகும் பொருட்டு, கவிஞர்களும், வாக்கேயகாரர்களும், சிற்சில ஸ்தலங்களின் மூர்த்திகளைக் குறித்துக் குறவஞ்சி நாடகங்களும், கேய நாடகங்களும் இயற்றியுள்ளார்கள். இந்நாடகங்களில், ஸ்தல வரலாற்றையும், அம்பிகை, எப்படி பக்தி செய்து அவ்வூர் ஈசனை அடைந்தாள் என்பதையும் வெகு அழகாகச் செய்யுள்களின் மூலமாகவும், பாட்டுக்களின் மூலமாகவும் விளக்கப்பட்டிருக்கும். **கும்பேசர் குறவஞ்சி, திருக்குற்றாலக் குறவஞ்சி, விராலிமலை குறவஞ்சி, அழகர் குறவஞ்சி, சுரகுரு நாடகம்** முதலியவை இவ்வாறு ஏற்பட்டவை.

தஞ்சை ஜில்லாவைச் சேர்ந்த திருவாரூர் என்னும் திவ்யக்ஷேத்திரத்தில் “**பல்லகி ஸேவ பிரபந்தம்**” என்னும் ஒரு நாடகம் ஸாஹஜீ மஹாராஜா அவர்களால் இயற்றப்பட்டு, 250 வருஷங்களாக அந்த ஆலயத்தில், வெள்ளிக் கிழமைகளிலும், மற்றும் விசேஷ தினங்களிலும் நடிக்கப்பட்டு வந்தது. இந்த நாடகத்தைப் ‘**பல்லக்கு நாடகம்**’ என்றும் அழைப்பதுண்டு.

ஸாஹஜீ மஹாராஜா என்பவர், தஞ்சையில் நாயக்கர்களுக்குப் பின்னர் அரசு புரிந்த முதல் மஹாராஷ்டிர மன்னராகிய ஏகோஜி என்பவரின் குமாரராவர். ஏகோஜிக்குப்பின் இவரே தஞ்சையில் அரசு புரிந்தார். ஸாஹஜீ மன்னர் அரசாண்ட காலம் கி. பி. 1684—1710. போஸல வம்ச மன்னர்களுக்குத் திருவாரூரில் எழுந்தருளியிருக்கும் ஸ்ரீ தியாகேசர் குல தெய்வமாகும். ‘கமலையில் பிறக்கமுத்தி’ என்னும் சொல், திருவாரூர் க்ஷேத்திரத்தின் பெருமையை நன்கு விளக்குகிறது. இந்த க்ஷேத்திரத்திற்கு மூவர் பாடிய தேவாரமும் உளது. திருவாரூருக்கு ‘ஸ்ரீநகர்’ என்னும் பெயரும் உண்டு. ஸாஹஜீ மஹாராஜா ஸம்ஸ்கிருதம், மஹாராஷ்டிரம், தெலுங்கு, ஹிந்துஸ்தானி முதலிய பாஷைகளில் தேர்ச்சி பெற்றவர். ஸங்கீதத்திலும் ஸாஹித்தியத்திலும் சிறந்த வல்லமை வாய்ந்தவர். பல கீர்த்தனைகளையும்

செய்திருக்கிறார். திருவாரூரில் எழுந்தருளியிருக்கும் ஸ்ரீ வீதிவிடங்க தியாகேசர் பேரில் இவர் இயற்றியுள்ள 'பல்லகி ஸேவ பிரபந்தம்' என்னும் அழகான நாடகத்தினால் இவருடைய பெயர் என்றென்றைக்கும் அழியாப் புகழுடன் விளங்குகிறது. பிரதி வெள்ளிக்கிழமைதோறும் ஸ்வாமி பள்ளி யறைக்குப் பல்லக்கில் செல்லும் தருவாயில், இந்த நாடகத்தை அபிநயத் துடன் நடிப்பதற்காக வேண்டி, ஸாஹஜீ மஹாராஜா பத்து வேலி நிலம் ஸர்வமான்யம் விட்டிருக்கிறார்.

'பல்லக்கு நாடகம்' பெரும்பாலும் 'அச்ச தெலுகு' என்று சொல்லப் படும் பரிசுத்தமான தெலுங்கு பாஷையில் அமைந்துள்ளது. பாஷையினு டைய நடையும், கருத்துக்களின் உயர்வும் வியக்கத்தக்க முறையில் இங்கு காணலாம். இந்த நாடகத்தில் 22 தருக்களும், அதாவது கதை சம்பந்தமான பாட்டுக்களும், ஒரு சூர்ணிகையும், 8 கந்தபத்யங்களும், 1 ஸீஸபத்யமும், 2 உத்பல மாலிகளும், 3 சம்பகமாலிகளும், 4 த்விபதைகளும், 2 ஸீரங்களும் உள்ளன. ஒரு லாலியும், 2 மங்களங்களும் நாடகத்தின் இறுதியில் காணப் படுகின்றன. கதையின் போக்கை விளக்கும் வசனங்கள் ஆங்காங்கு உள்ளன.

ஸாஹஜீ மஹாராஜா ஒரு ஸ்வநாம முத்திரைகாரர். தன்னுடைய பெயரையே முத்திரையாக தருக்களில் உபயோகித்துள்ளார்.

கணேச ஸ்தோத்திரத்துடன் இந்நாடகம் ஆரம்பிக்கிறது. ஈச்வரன் கொலுவில் அமர்ந்துள்ளதை சங்கராபரண ராகத்திலமைந்துள்ள ஒரு அழகான தருவில் வர்ணிக்கப்படுகிறது. ஈசன் வீற்றிருக்கும் ஸிம்ஹாஸனமும், அவர் அணிந்துள்ள ஆபரணங்களும் விவரிக்கப்படுகிறது. தேவர்கள், தியாகேசருக்கு வந்தனம் செய்கிறார்கள்.

தோழிகள், "பரமசிவன் இவ்வாறு விஷ்ணு, பிரம்மதேவன் முதலானோ ருடன் பேசிக்கொண்டிருக்கையில், அவரை எவ்வாறு நாம் அழைத்துவர முடியும்" என்கிறார்கள். சற்று நேரத்திற்குப் பின்னர், தோழிகள், பரம சிவனுடன் நேரில் பேசமுடியாமற் போயினும், அவருடைய சின்னங்களா கிய கங்கை, மான், ஸர்ப்பம், சந்திரன் முதலியவைகளின் மூலமாக தூது சொல்லி அனுப்பலாம் எனத் தீர்மானிக்கிறார்கள்.

இந்த முயற்சிகள் பிரயோஜனமாகாதென்று, தோழிகள், துணிந்து பரமசிவனை நேரில் பார்த்து, அம்பிகையை ஏற்றுக்கொள்ளும்படி வேண்டு கிறார்கள். இங்கு அம்பிகையின் குணாதிசயங்களை வர்ணிக்கும் தரு மிகவும் கவனிக்கத் தக்கது. பரமசிவனும் மனமிரங்கி, தன் கொலுவினின்றும் இறங்கி, பல்லக்கில் ஏறி அம்பிகை இருக்கும் இடத்தை நோக்கி வருகிறார். "**ஸிங்காரம்பு பல்லகி செலுவு ஜோடவே**" என்னும் தருவில் பல்லக்கின்

அழகும், அது அமைந்துள்ள விமரிசையும், அதை அலங்கரிக்கும் முத்துக்கள், ரத்னங்கள், தோரணங்கள், பட்டு வஸ்திரங்கள், ஸகலாத் மெத்தை, திண்டு, குஞ்ஜுகள் முதலியவற்றின் வர்ணனையும் மிக்க மேம்பாட்டுடன் காணப்படுகிறது. அச்சமயத்தில், அமரர்கள் ஈசனுக்குப் புரியும் ஸேவையையும், சந்திரன் குடை பிடிப்பதையும், கந்தர்வர்கள் பாடுவதையும், ரம்பை முதலான அப்ஸரஸுகள் நடனம் புரிவதையும், நம் எதிரிலேயே நடப்பதுபோல் வர்ணிக்கப்பட்டுள்ளது. ஸகிகள் பார்வதியைப் பார்த்து, "இதோ ஈசன் வருகிறார்," என்று எச்சரிக்கை செய்கிறார்கள்.

இந்த சந்தர்ப்பத்தில், பல்லக்கு தூக்குகிறவர்கள் பாடும் தரு வெகு ருசிகரமாக உள்ளது. "பல்லக்கை ஆட்டாமல் எடுத்துவாருங்கள்! அடிமேல் அடிவைத்து வாருங்கள்! தோள் அடிக்கடி மாற்றாதீர்கள்! ஈசனுக்கு வலி உண்டாகாமல் நடவுங்கள்! இவ்வுலகமே ஈசனுடைய வயிற்றில் அடக்கமானதால் நம்முடைய அஜாக்கிரதையான ஆட்டத்தினால், ஜகத்திற்கே ஏதாவது தீங்கு நேரிடும். ஆகவே மெல்ல வாருங்கள்!" என்று பாடிக்கொண்டே மெள்ள நடந்தார்கள்.

பரமசிவன் கௌரீ யிருக்கும் இடத்திற்கு வருகிறார்.

இச்சமயத்தில் "ஜய ஜய ஸகல கீர்வாண வந்தித" என்று ஆரம்பிக்கும் ஒரு சூர்ணிகை பாடப்படுகிறது.

பரமசிவனுக்குப் பாத பூஜை நடக்கிறது. ஒரு ஸகி மற்ற ஸகிகளைப் பார்த்து "பரமசிவன் வந்ததில் பார்வதிதேவி எவ்வளவு குதூகலமாக இருக்கிறாள் பார்" என்று சொல்லுகிறாள். பிறகு, படுக்கையறையை வர்ணிக்கும் ஒரு தரு வருகிறது. "இதிகோ கொலுவை யுன்னதி" என்னும் தருவில், பார்வதி தேவி எப்படி ஸ்நானம் செய்து, ஆடையாபரணங்களை அணிந்துகொண்டு, திலகமிட்டு, கையில் கிளியுடன் விளங்குகிறாள்" என்று கூறப்படுகிறது. ஈசன் வந்தார். ஆரதி எடுக்கப்பட்டது. படுக்கையறையில் உள்ள பக்ஷணங்களின் பெயர்கள் ஒரு தருவில் வருகின்றன. அவற்றை ஏற்றுக்கொள்ளுமாறு பாடப்படுகிறது. பிறகு அந்தப்படுக்கை அறையை இந்த இந்த ஜாமத்தில் இன்னின்னார் காவல் காக்க வேண்டுமென்னும் குறிப்பும் காணப்படுகிறது. லாலி, மங்களங்களுடன் நாடகம் முடிகிறது.

பல்லக்கு நாடகம் ஒரு சிறப்பான கேய நாடகமாகும். கோயிலில் பல்லக்கு, பிராகாரத்திற்கு வந்தவுடன் நாட்டியமாடுவோர் பக்கத்திற்குப் 16 பேராக இருபுறமும் நின்றுகொண்டு பத்யங்களையும், தருக்களையும், பாடியும், அபிநயம் பிடித்துக்கொண்டும் செல்வார்கள். பள்ளியறை செல்லும் வரையில் மெள்ள பின்புறமாகவே நடந்து செல்வார்கள்.

திருவாரூரில், கமலாம்பாள் இன்றைக்கும், ஈசான திக்கைப் பார்த்தும் கொண்டிருப்பதைக் கவனிக்கலாம். அம்பிகை இப்பொழுதும் ஈசனைக் குறித்து தவம் செய்வதாக ஐதிகம். இந்த உட்கருத்தை விளக்குவதற்காகவே 'பல்லக்கு நாடக'த்தை ஸாஹஜீ மஹாராஜா இயற்றினதாகத் தெரிய வருகிறது.

விஷ்ணு பல்லக்கு நாடகம்

இங்கு பார்வதி பரமேச்வரருக்குப் பதிலாக, லக்ஷ்மியும், ஹரியும் தோன்றுகிறார்கள். சங்கர பல்லக்கு நாடகத்தைக் காட்டிலும் இது பெரியது. ஸாஹஜீ மஹாராஜாவின் கவிதா சக்தி இங்கு நன்றாக விளங்குகிறது. இந்த நாடகத்தின் பாட்டுக்களின் இசை பூரணமாகக் கிடைக்கவில்லை. இன்ன பாட்டின் வர்ண மெட்டில் பாடவும் என்று பல பாட்டுக்களின் தலைப்புகளில் குறிக்கப்பட்டிருக்கிறது. ஆனால் "ரதிஸுகஸாரே" என்ற அஷ்டபதி நீங்கலாக, ஏனைய பாட்டுக்களின் வர்ணமெட்டுகள் சரியாகப் புலப்படவில்லை.

ఉపోద్ఘాతము

ఇందు ప్రొఫెసర్ శ్రీ పి. సాంబమూర్తిగారిచే ప్రకటింపఁబడిన పల్లకిసేవ ప్రబంధములు రెండును శివ, విష్ణుపరములగు సంగీతరూపములు (operas). నాటకములందుఁ గూడ సంగీతమునకు ప్రసక్తియున్నను వానియందు సంగీతమప్రధానాంగము, సాహిత్యమునకే ప్రాధాన్యము. సంగీతరూపకములందు సంగీతసాహిత్యములకు తుల్య ప్రాధాన్యమున్నను, సంగీతమునకొక విశిష్టస్థానమును, అవిభాజ్యసంబంధమును కలదు. సాహిత్య, నాట్యములపై సంగీతము రసగర్భితనుగు విచిత్ర వ్యాఖ్యానమొనరించుచు ఊహాతీత విషయముల నెన్నింటినో ప్రేక్షకులకు విశదపఱచుచు వారిని రసపారవశ్యుల నొనరించి, ఆనందవీచికల నుయ్యేల లూచుచున్నట్లుండును.

సామాన్య నాటకరచనకు కవిత్వశక్తి, నాటకప్రదర్శనానుభవ ముండిన చాలును. కాని సంగీతనాటకరచనమునకు సంగీత సాహిత్యములందు ప్రావీణ్యము, ప్రదర్శనానుభవములే కాక వివిధ సందర్భోచిత రసానుకూల రాగనిర్ణయ ప్రతిభ అత్యంతావశ్యకము. ఇట్టి యతీత ప్రతిభ దైవదత్తవరప్రసాదము.

నాగరికములై విలసిల్లు వివిధదేశములందు సంగీతరూపకములు, నాటకములవలె విశేష ప్రజాదరణపాత్రములైనవి. ముఖ్యముగ యూరపు, అమెరికా ఖండములందలి ప్రధాననగరములలో ననేక సంగీతనాటక ప్రదర్శనశాలలు (opera houses) అపార ధనవ్యయముతో అత్యాకర్షకములుగ నిర్మింపఁబడినవి.

ప్రపంచ సాంస్కృతిక చరిత్ర పరిశీలింపగ ప్రతిదేశమందును నాటకముల తరువాతనే సంగీత నాటకములు రచింపఁబడినట్లు విశదమగుచున్నది. అధిక రమణీయములగు సంగీత నాటకములు నాటకముల తరువాత రచింపఁబడుటలో నాశ్చర్యమేమున్నది? ఇది స్వాభావికమగు వికాసక్రమము. సుమారు మూడువందల సంవత్సరములకు పూర్వము ఇటలీ దేశమున సంగీతనాటకము లారంభమైనవి. అప్పటినుండి ఇవి పాశ్చాత్యదేశములందే కాక ప్రపంచమున ననేక దేశీయుల యాదరాభిమానముల నందినవి.

మనదేశమున వివిధ ప్రాంతీయభాషలకంటె ముందుగ సంస్కృతమున సంగీతరూపకము వెలసినది. ఇందులకు కారణము సంస్కృతమునకుఁగల విశేష గౌరవాదరణములు కావచ్చును. ఇట్టి ప్రప్రథమ సంగీతరూపకము శ్రీ జయదేవుని 'గీతగోవిందము' (క్రి. శ. 12వ శతాబ్దము). శ్రేష్ఠమగు సంగీతరూపకము, ఆవల, శ్రీ తీర్థనారాయణస్వామి 'కృష్ణలీలా తరంగిణీ' రూపమున పదునాఱవ శతాబ్దమున వెలువడినది.

పదునేడవ శతాబ్దమువఱకు దక్షిణ భారత దేశమున సంగీతరూపక రచన ప్రారంభము కాలేదు. 'పల్లకిసేవ ప్రబంధము' ఇందు రచింపఁబడిన మొట్టమొదటి సంగీతరూపకము. మన దక్షిణభారతదేశమున, నాటకములు, సాహితీ క్రమపరిణామరూపమున వెలసిన వెన్నియేని కలవు. ఇవి సంగీత నాటకములు (operas), నృత్యనాటకములు (dance dramas), సాహిత్యనాటకములు (literary dramas). ఇందు సంగీత, నృత్యనాటకములను గూర్చి పరిశీలింతము.

వీనిలో నృత్యనాటకములు రెండు విధములు (1) భాగవత మేళనాటకములు (2) కురవంజి నాటకములు. భాగవత మేళనాటకములందితివృత్తము పురాణప్రసిద్ధమైనదిగ నుండును. ఇవి భగవత్సేవారూపమున దేవాలయముల యెదుట ప్రదర్శింపఁబడును. వీనిలో కేవల వినోదమునకే కాక నైతిక ఆధ్యాత్మిక విషయములకును ప్రాధాన్య ముండును. ఉత్తమ సంగీత, సాహిత్య, నాట్యములు వీనికి ప్రధానాంగములు.

కురవంజి నాటకములందు వినోదమే ప్రధానాశయము. వీనిలో పాత్రబాహుళ్య ముండదు. ప్రధాన నాయిక ఏరాజునో లేక ఏదేవునినో ప్రేమించి తన ప్రేమ సఫలమగునా యని వగచుచున్న తఱి ఎఱుకత (సోదెచెప్పునది) యొకతె వచ్చి యామె చేయిచూచి, ప్రేయసీ ప్రియుల సమాగమము త్వరలో సమకూరునని ఎఱుకచెప్పుట, వారి సమాగమమును నిందలి ప్రధాన విషయములు.

ఇవియేకాక, వీని శ్రేణికి చెందినవి గేయ చరిత్రములు. జంగములీ కథలను చెప్పుచుండుటచేఁ గాఁబోలు వీనికి జంగము కథలనియు ఆంధ్రదేశమున పేరుకలిగెను. వీనిలో ప్రాయికముగ పాటలును ఎందేని కొన్ని పద్యములు నుండును. సాధారణముగా ప్రసిద్ధ వీరుల చరిత్రలు, పతివ్రతల కథలు వీనిలోని ఇతి వృత్తములు. శ్రోతలకు ఆనందముతోపాటు విజ్ఞాన, నీతి, ధర్మాదుల బోధించుట వీని యాశయము. వీనిలో నాట్యముద్దిష్టము కాదు.

ఆంధ్రదేశమునఁ బ్రసిద్ధినొందిన యక్షగానములును, కేరళదేశ ప్రసిద్ధములగు కథాకళి రీతులును నృత్యరూపకములు.

సంగీతరూపక, నృత్యరూపకములకు కొన్ని విషయములలో సామ్యమున్నను విభేదములు లేకపోలేదు. రెంటిలో నొకేవిధములగు దరువులుండును. ఈ దరువులు సందర్భోచిత రసరాగానుగుణములుగ రచింపఁబడును. సంప్రదాయసిద్ధమగు నాట్యము రెంటను సమానము. కాని సంగీతరూపకములందు నాట్యము గౌణము, నృత్య నాటకములందు ప్రధానము. సంగీతకచ్చేరీలందు కల్పన స్వరములు పాడఁబడునట్లు, నాట్యోచిత వాతావరణమును, ప్రేక్షకులందు రసాస్వాదనానుకూల మనఃప్రవృత్తినిఁ గల్పించుటకు నృత్యరూపకములందు పలుమారులు జతిస్వరములు, కల్పితజతులు పాడఁబడుచుండును. ఇట్టి కల్పిత జతులు రెండు విధములు—(1) ముఖజతి (2) అంత్యజతి. ముఖజతి నాట్యారంభమున పాడఁబడును. ఇది కీర్తన యొక్క ప్రారంభమునుగాని, నాట్యభాగ ప్రారంభమునుగాని తెలుపును. ఇట్లే అంత్య జతి కీర్తన లేదా నాట్యభాగపు పరిసమాప్తినిఁ దెలుపును. మకుటజతి అనినను నొకజతి కలదు. ఇదికూడ కీర్తనాదుల పరిసమాప్తిలో పాడఁబడును. దీని తరువాతనే పల్లవి పాడఁదగు. ఇది రాగమాలికలలోని మకుటస్వర, మకుటసాహిత్యముల వంటిది.

మఱియు సంగీత నాటకములకు, నృత్య నాటకములకు నొక ప్రధాన భేదము కలదు. నృత్య నాటకముల ప్రారంభమున కథాసంగ్రహముం దెలుపు ద్విపద యుండును. ఇట్టిది సంగీత నాటకములందు కానఁబడదు.

కవి - కవికాలము :

'పల్లకిసేవ ప్రబంధ, రచయిత, పదునేడవ శతాబ్దాంత్యమునను పదునెనిమిదవ శతాబ్ది ప్రారంభ భాగమునను తంజావూరును పరిపాలించిన భోసలసాహా మహారాజు. ఈతని కాలము

క్రీ. శ. 1684 నుండి 1710 వఱకని తెలియుచున్నది. సుప్రసిద్ధ వాగ్గేయకారుఁడగు శ్రీ త్యాగరాజస్వామి ఈతని తరువాత సుమారు 57 సంవత్సరములకు జన్మించెను. త్యాగరాజస్వామి రచించిన ప్రహ్లాదభక్తివిజయ, నౌకాచరిత్రరచనలకు సాహాజీ వ్రాసిన పల్లకిసేవ మార్గదర్శకమై యుండవచ్చును.

సాహాజీ మహారాజు బహుజ్ఞుఁడు. తన రెండవ సంగీత రూపకమగు 'విష్ణుపల్లకి సేవ ప్రబంధము'న తాను చతుర్విధ సాహిత్య నిర్వహణ దక్షుఁడననియు, వేదాంత, వైశేషిక, వ్యాకరణాది శాస్త్రవిజ్ఞాతననియు, సత్యవినోదిననియు, సంగీతరహస్యవేదిననియుఁ దెలిపి యున్నాఁడు. ఈతనికి 'అభినవభోజుఁడ'ను బిరుదముండెను. ఈతఁడు స్వనామ ముద్రకారుఁడు, అనఁగ స్వీయ రచనలలో తన పేరును తెలిపినవాఁడు. గొప్ప భక్తుఁడు.

మన దక్షిణదేశమున కవులు, పండితులు, కళాకోవిదులు, ఉత్తమ కావ్యనిర్మాతలు నగు మహారాజులు, చక్రవర్తులు నన్నెచోడ, శ్రీ కృష్ణదేవరాయలవంటివారు పెక్కురు వెలసిరి. సాహాజీ వారి శ్రేణికిఁ జెందినవాఁడు. ఇట్టి రాజకవులు భక్తి ప్రధానకావ్యములనే రచించుట విచిత్ర విషయముకదా!

(శంకర) పల్లకిసేవ ప్రబంధము :

తంజావూరునేలిన మహారాష్ట్రరాజులందఱికి కులదైవములగు కమలాంబికా త్యాగరాజ స్వాముల (తిరువారు) పేర నీగ్రంథమంకితము. "త్యాగేశు పేర, కాత్యాయని పేర...పల్లకి సేవ ప్రబంధరత్నంబు...శ్రీ సాహ చోళరాజేంద్రుఁ డొనరించె"నని సాహాజీ తానే యిందు వ్రాసి యున్నాఁడు. ఈ ప్రబంధము పరమేశ్వరస్తుతితో ప్రారంభమై, గౌరీశంకరసంస్తుతి రూప మంగళగీతముతో పరిసమాప్తమగును. పరమేశ్వర వియోగ పరితప్తయైన పార్వతి తన ప్రియునిఁ బిలుచుకొని రండని చెలికత్తెల నంపుటయు, వారుపోయి నిండుకొలువున నుండిన పరమేశ్వరుని పార్వతియొద్దకు పల్లకిలోఁ బిలుచుకొని పోవుటయు నిందలి ప్రధానేతివృత్తము. ఈ పల్లకిసేవ ప్రబంధము నుత్సవసమయములందు ప్రతిసంవత్సరము ప్రదర్శించు నేర్పాటు చేయుటకై, తిరువారూరు త్యాగరాజస్వామి దేవాలయమునకు, శ్రీసాహామహారాజు కొంత భూమిని దాన మొసంగెననియు, సుమారు రెండువందల సంవత్సరముల కెక్కువకాల మీ ప్రదర్శనము జరుగుచుండి, ఆవల నేకారణముననో నిలిపివేయఁబడినట్లును తెలియుచున్నది.

ఇది సంగీతరూపకమై యుండగ దీనికి ప్రబంధమను పేరేలకలిగినది? ప్రబంధశబ్దము విపులార్థమున కావ్యపరముగ సంస్కృతాలంకారికులు వాడిరి. ఆంధ్ర సాహిత్యమున పాత్ర చిత్రణ, శైలీపరిణతి, అష్టాదశవర్ణనలు, నవీనకల్పనలతోఁ గూడిన పురాణ ప్రసిద్ధేతివృత్తము మున్నగు విశిష్టలక్షణములుగల కావ్యము ప్రబంధమనఁబడును. వసుచరిత్రాదులు ప్రబంధములు. తమిళమున భక్తి ప్రధాన రసవద్రచనలను ప్రబంధములందురు. ఇవి నాలాయిర ప్రబంధాదులు. ఈ వరిపాటి ననుసరించి భక్తి ప్రధానములగుటచే నీ రూపకములకుఁగూడ ప్రబంధములను పేరు వచ్చియుండవచ్చును. ఆంధ్రప్రబంధములపై నకవికిఁగల ఆదరమువలనఁ గాఁబోలు 'విష్ణు పల్లకి సేవ'లో నాంధ్రప్రబంధలక్షణములగు కుకవినిరాస, సుకవిప్రశంస, విపులవర్ణనాదులు కానవచ్చుచున్నవి.

'పల్లకిసేవ' చిన్న కావ్యమైనను అంత్యంత మనోహరము. కేవల గేయ రచనమందేకాక ఈ కవి వృత్త, జాత్యుపజాతి పద్యరచనయందుఁగూడ దక్షుఁడు. ఈతని సరస సుందరవర్ణనా చాతుర్యము ఈ వర్ణనలలో పరిశీలింపఁదగును.

పల్లకి వర్ణనము :

"సింగారంపు పల్లకి చెలువుచూడవే
హురుమంజి పూసల నొఱపైనగుచ్చులు
పరగ కురాళము, పట్టుతోరణములుగల"
.... ప. సే. ప్ర. పుట-6

'శంకర పల్లకిసేవ' యందలి పల్లకి రత్నాలంకార భూషితమఁట!

'విష్ణుపల్లకిసేవ'లోని పల్లకి పుష్పాలంకారభూషితమఁట! వి. ప. ప్ర. పుట-117

ఈ కవికి వైవిధ్యమున (variety) నెంతమక్కువో!

పరమేశ్వరుని పల్లకిబోయలు తమలోతాము చేసికొను హెచ్చరికలు :

"కదలింపకురోయి పల్లకి కదలనీకురోయి చాల
మృదువైన జంగమయ్య మేను నొచ్చీని ॥
తిన్నఁగ నడవనీరోయి శివపరమేలరోయి కుక్షి
నున్న బ్రహ్మాండములెల్ల నూగబోయ్యీని" ॥

ప. సే. ప్ర. పుట-7

విష్ణుపల్లకిసేవలోని బోయలకు వీరికంటె మెలఁకువ అధికము :

"మెల్లనే తర్లనీరోయి, పల్లకి మెల్లనే తర్లనీరోయి
శ్రీపతికి నేర్పులను జూప గంధర్వకులదీపకులు పాడనీరోయి,
అచ్చరలపాపలను ఆడనీరోయి, సామితల తావనులు చూడనీరోయి."
.... వి. ప. ప్ర. పుట-117

స్వయముగ విన్న యిట్టి విషయముల నీ మహారాజకవి యెంత మనోజ్ఞముగ కావ్య బద్ధము చేసినాఁడు! ఇట్టివే అనేకవిషయములు శ్రీ కృష్ణదేవరాయల ఆముక్తమాల్యదను చదువునపుడును కానవచ్చుచుండును.

పరమేశ్వరాగమనమునకై వేచియుండిన పార్వతివర్ణనము ;

ఇదిగోకొలువై యున్నది హిమగిరికుమారి
మదనహరుని రాక మది నీవేళఁగోరి ॥
నెలవంకబోల్నుదుట నిగ్గులు గలయట్టి
తిలకము దిద్ది పలుకుఁ జిలుకచేతఁబట్టి
.... ప. సే. ప్ర. పుట-9

పాత్రలను తీర్చిదిద్ది పాఠకుల ముందు సాక్షాత్కరింపఁజేయఁగల చతురుఁడీకవి. ఈతనిది మృదుమధుర మనోహరశైలి. భావములతిమనోజ్ఞములు. కల్పనలు స్వాభావికములగుటచే నతిరమణీయములు. ప్రయుక్తాలంకారములకృత్రిమములు, కావ్యలక్ష్మికి శోభావహములు. మఱియు నీతఁడు రసోచితరాగకల్పనాదక్షుఁడు. ఈతని గీతములు అంత్యప్రాస, స్వరాక్షర, చిత్రవిచిత్రగమక, జానపదరామణీయకములతో వినసొంపై యున్నవి.

ఈతని శైలికి రెండు ఉదాహరణములు :

చెలికత్తెలు పరమేశ్వరుని కొలువుకూటమున తమలో తామిట్లనుకొనుచున్నారు.

చ॥ " కటకట ప్రొద్దుపోయె ! నుడుకాంతిశిఖామణి దేవభామినీ
నటనముఁజూచి, వెన్నునిమనంబలరఁగ వచియుంచుచున్న వాఁ
డటు తడవాయెనంచు మనమందచలాత్మజ యల్గ నిట్టిసం
కటమునకేమి సేయుదము ? కంజనిభానన, విన్నవింపవే ॥

ప. సే. ప్ర. పుట-3

లక్ష్మీవర్ణనము

లయగ్రాహి

కీరములు చేరువ వచోరుచులు గోరఁగ, మ
యూరముల చాలు సుమహారఘనవేణీ
భారమునుజూచి ఘనవారమని లావులువె
లారిచి నటింప పరివారజనముల్ గై
వారములుసేయ కలుకావరము మీఱ చెలు
వారు సునుచూపులను నూలుకొన నిగ్గుల్
నీరనిధికన్య నవసారసవిహార, దను
జారిని నుతించు నలగౌరవముఁగంటే ॥

వి. ప. ప్ర. పుట-122

కథాసంగ్రహము

తిరువారూరు దేవాలయమున, కమలాంబికాదేవి పరమేశ్వర సంయోగమును గోరుచున్నదేమో యన్నట్లు ఈశాన్యాభిముఖయై నిలిచియున్నది. ఈవిషయమును, సంప్రదాయముగ జరుగు పల్లకిసేవ ఉత్సవమును, ఆధారముగఁ గైకొని స్వీయకల్పనాబలమున నీ రూపకము నీతఁడు రచించెనేమో !

ఈ రచన పరమేశ్వర సంస్తుతితో ప్రారంభమగును. పార్వతీదేవి పరమేశ్వర వియోగమును సహింపఁజాలక పరమేశ్వరునెట్లైన తనయొద్దకుఁ బిలిచికొనిరండని చెలికత్తెలను వేడుకొనుటతో కథ ప్రారంభమగును. వారాపనిమీద పోగా దేవదేవుఁడగు పరమేశ్వరుఁడు నిండుకొలువైయుండగాఁజూచి, తాము నేరుగా నాతనియొద్దకేగుట శిష్టాచారముకాదని తలంచి, తమ సందేశమును పరమేశ్వరునకుఁ దెలుప గంగ నాశ్రయింపఁదలచిరి. కాని ఇంతలో పార్వతి సవతియగు గయ్యాళి గంగమ్మకు ఆ రహస్యము తెలియఁగూడదనుకొనిరి. ఆపల మృగముతో నా విషయముఁ జెప్పి పంపఁదలచిరి. కాని వివేకహీనమగు మృగము రాయబారమునకు తగనిదని ఆపని విరమించుకొని, శంకరుని భూషణమగు సర్పముతోఁ దెలుపదలఁచి అది విషముఖమును, క్రూరజాతియు నగుటచే, దాని సాయముఁగూడ వలదనుకొనిరి. తరువాత చందమామ తమకు సాయపడవచ్చునని ఉబలాటపడియు ద్రోహియు, హాలాహలవిషముతోఁ బుట్టినవాఁడు నగు పాపజాతి యందులకు తగఁడని తలంచిరి. ఇట్లు ఎవరితో చెప్పిపంపుటకును వీలుగామి చెలికత్తెలు తామే స్వయముగ పరమేశ్వరునొద్దకేగి తమ దేవియగు పార్వతి సందేశమును తెలిపిరి. పరమేశ్వరుఁడు వారి సందేశము విని, కొలువు చాలించి, పార్వతియొద్ద కేగుటకు బహురత్నఖచిత వివిధాలంకార భూషితమగు పల్లకి నధిరోహించును. ఈ సందర్భ

మున కవి యొనర్చిన పల్లకి వర్ణనము అత్యంత మనోహరము. పల్లకిలో బయలుదేఱిన పరమేశ్వరునకు దేవతలు బహువిధసేవ లొనర్తురు. పల్లకి మోయు బోయలు పరమేశ్వరుని పొట్టలోఁగల బ్రహ్మాండములు కదలునేమోయని పల్లకిని కడుమెలఁకువతో మోసిరఁట! ఇట్లు పల్లకి గౌరి అంతఃపుర ప్రాంతమునఁ జేరినది. అందు పరమేశ్వరుఁడు దేవతల హెచ్చరికలతో పల్లకినుండి దిగెను. అట్టియెడ పార్వతి పడకటిల్లుగూడ సంతోషాతిరేకమున నుప్పొంగి శంకరుని కెదురుగ నేగి స్వాగతమీయఁదలఁచినదఁట! ఈ యెడ పార్వతీదేవి పడకటింటి వర్ణనము అతి మనోజ్ఞము. సకలాభరణభూషితయై అప్పటికే పార్వతి కొలువుదీరియుండినది. హిమగిరితనయ పతిరాక నెఱింగి ఎదురుగనేగి, బహువిధస్తోత్రముల నలరింప, పరమేశ్వరుఁడు సతీసహితుఁడై అంతఃపురమునకేగి, హంసతూలికాతల్పమున విరాజిల్లగా, గజరాజగామినులు హారతులెత్తెదరు. ఆవల ఆరగింపుసేవ, పవ్వళింపుసేవ, పార్వతికి చెలికత్తెల విన్నపములు, వారు దేవతలకుఁ దెలుపు హెచ్చరికలతో కథ ముగియును. పంతువరాళి మంగళగీతముతో ప్రబంధము సమాప్తమగును.

విష్ణుపల్లకిసేవ ప్రబంధము :

ఇది శంకరపల్లకిసేవ ప్రబంధము తరువాతి రచన కావున దానికంటె ప్రౌఢము.

ఇందు కవి స్వీయసంగీత, సాహిత్య, వివిధ శాస్త్ర పరిజ్ఞానములఁ దెలుపుటయే కాక కుకవినింద, సుకవిస్తుతి, బహుదేవతావర్ణనాదుల నొనరించియున్నాఁడు. ఇందువలన కవి ఈ రచనము నధిక ఆత్మవిశ్వాసముతో కావించెనని తోఁచుచున్నది.

విష్ణువియోగదుఃఖితయైన లక్ష్మీదేవిని సంతోషింపఁజేయుటకై ఆమె చెలికత్తెలేగి నిండు కొలువుననున్న విష్ణువును పల్లకిలోఁ బిలుచుకొని వచ్చుట ఇందలి విషయము. ఈ రెండు ప్రబంధ ములందును ఇతివృత్తము తుల్యమైనను వర్ణనములందు పునరుక్తి లేకుండునట్లు కవి చాల మెలఁకువతో నిర్వహించెను. విష్ణు పల్లకిసేవలో వర్ణనావైశద్యము, కల్పనా చాతుర్యములు అధికముగ కానవచ్చుచున్నవి.

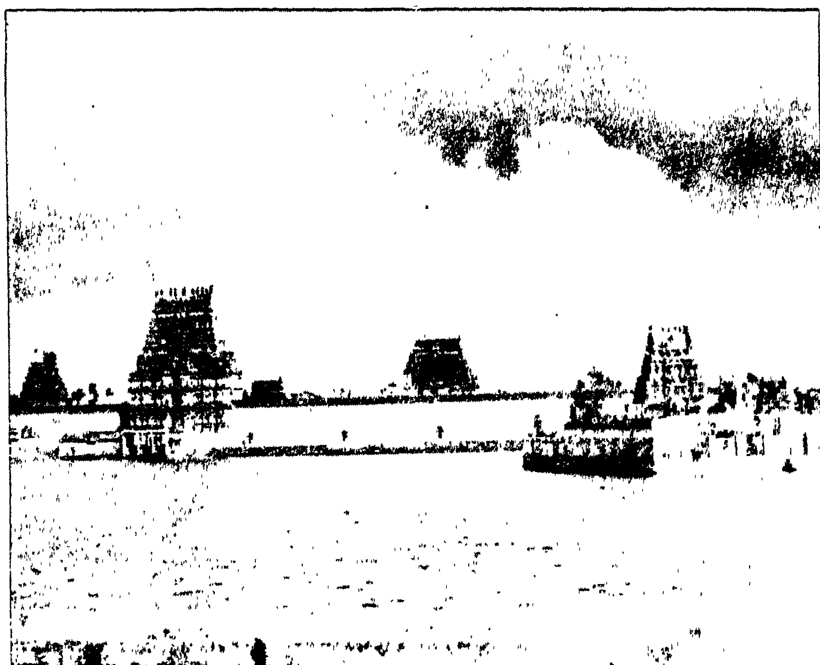
సుబ్బరామదీక్షితులు ముద్రించిన పల్లకిసేవ ప్రబంధము (1899), తంజావూరు సరస్వతీ మహాలు గ్రంథాలయమందలి పల్లకిసేవ, విష్ణుపల్లకిసేవ ప్రబంధముల వ్రాతప్రతులు ఈ ప్రబంధ ములను ముద్రించుటకు తోడ్పడినవి. వీని అన్నింటియందును తప్పులెక్కువగ నున్నవి. శ్రీ సాంబమూర్తిగారు కోరగా, యథామతి పరిష్కరించి వీనిని పాఠయోగ్యములుగ నొనరిం చితిని. కాని ఇంకను అందందు కొన్ని పంక్తుల కర్థము బోధపడుటలేదు. ఉత్తమ ప్రతు లెందైన లభించినపుడివి ఎక్కువ తృప్తికరముగ పునర్ముద్రిత మొనర్పఁబడునని గుణగ్రహణ పారీణు లగు విద్వాంసులును, సహృదయులునగు పాఠకులకు మనవి. ఈ ముద్రణవిషయమున నాకు తోడ్పడిన మిత్రులు శ్రీ వంగిపురము కృష్ణమాచార్యులుగారికి కృతజ్ఞుఁడను.

సంగీతోద్ధారకులగు ప్రొఫెసరు శ్రీ సాంబమూర్తిగారు పరమేశ్వరానుగ్రహమున నితోధికాభ్యుదయ పరంపరలనంది, యిట్లే యనేక గ్రంథముల నుద్ధరించి, మన సంగీత సాహితీసంపదలఁ బెంపొందించెదరుగాక!

మద్రాసు
20—12—55

ప. వేం. చలపతీశ్వరరావు

CONTENTS

Tiruvārur temple, with the Kamalalayam, the famous tank in front.

శ్రీరస్తు.

శ్రీగణాధిపతయేనమః.

పల్లకి సేవ ప్రబంధము.

ప్రార్థనాదికము

ద్వి॥ శ్రీకరిముఖునిఁ బోషితచతుర్ముఖుని। నేకదంతుని దురితేభకేసరినిఁ।
దారకదైత్యవిదారుని గుహుని। గారవంబునఁగన్న గౌరిశంకరుల।
పల్లకిసేవప్రబంధంబుగాను। నుల్లాసమునఁజతు రుదధులవెలయు।
సర్వసర్వంసహా చక్రంబునేలు। [1] శర్వపాదాంబుజ సన్నుతిపరుఁడు।
[2] వాసరవల్లభాన్వయరాజమౌళి। భోసల శ్రీసాహ భూపురందరుఁడు।
విరచించెఁ గవులెల్ల వేనోళ్ళఁబొగడ। ధరణిలో నాచంద్ర తారార్కముగను॥ 1

సీ॥ పూవువింటివజీరు బూతి పేరిటిబుక్క। నొఅప్రక్రొన్నెలమొక్క నొడలుజడను।
బువ్వపేరిటివారి [3] కవ్వంబు నెలమిని। సురగాలి చెలికాని చూపుతూపు।
తొలివేలుపుల యీలువులనెల్లఁగొనుచెల్వ। విలసిల్లపెనుచిల్వ విన్నుమేను।
పదిమొగంబులవానిఁ బడలించునెఱలావు। నెఱ [4] తూపుదొరతావు విల్లువిల్లు।

సారె వహియింప శోభిల్లు చక్కనయ్య।
కరిముఖునికయ్య బూచుల గములజియ్య।
సుధలవెఁదజల్లు కడగంటి చూడ్కిచేత।
బుడుతనెలతాల్పు మమునెప్డుఁ బ్రోచుఁగాత॥ 2

---

[1] పరమేశ్వరుఁడు [2] సూర్యవంశపు రాజశ్రేష్ఠుడు [3] పాఠాంతరము - కవ్వంపు
[4] పాఠాంతరము - తూర్పుదొర. ఈ పాదమున యతిభంగము కలదు.

కథా ప్రారంభము

[పార్వతీదేవి పరమేశ్వరవియోగమును సహింపఁజాలక పరమేశ్వరు నెల్లైన తన యొద్దకుఁ బిలిచికొని రండని చెలికత్తెలను వేడుకొన్నది. వారా పనిమీద పరమేశ్వరునొద్దకుఁబోయిరి. దేవదేవుఁడగు పరమేశ్వరుఁడప్పుడు నిండుకొలువై యుండగఁజూచి వారా సభావైభవమును వర్ణించుచున్నారు.]

క॥ [1] చలిగట్టుపట్టి నాథుని । వలపునఁదెమ్మన్న నిందు వచ్చితిమిదుగో
కొలువున వెలయుచునుండెడి । [2] కలువలదొరతాల్పు చెలువుఁ గనుఁగొనవమ్మా ॥ 3

దరువు. 1. శంకరాభరణ రాగము - త్రిపుట తాళము.

పల్లవి. కొలువై యున్నాఁడే దేవదేవుఁడు ॥ (కొ)

అనుపల్లవి. కొలువై యున్నాఁడే - కోటిసూర్యప్రకాశుఁడె
[3] వలరాజుపగవాఁడే - వనిత మోహనాంగుఁడె॥ (కొ)

చరణములు 1. బలుపొంకమగు చిలు - వలకంకణములమర
నలువంకల మణిరు - చులవంకతనరఁ
దలవంక నలవేలు - పులవంక నెలవంక
వలచేతనొకజింక - వైఖరిమీరంగ॥ (కొ)

2. మేలుగ రతనంపు - రాలుచెక్కినయుంగ
రాలు భుజగకేయూ - రాలు మెరయఁగఁ
బాలుగారుమోమున - శ్రీలుపొడమ పులి
తోలుఁగట్టి [4] ముమ్మొన - వాలుఁబట్టిచెలఁగ॥ (కొ)

3. ఆసలఁగ్రొన్నన - వాసన నిండార
భాసమానమణిసిం - హాసనాంతర ని
వాసుఁడగుచు నిజ - దాసులపెన్నిధి
భోసలసాహ భూ - వాసవుదైవము॥ (కొ)

క॥ [5] బృందారకు లందఱు హరు । వందనములొనరఁ నంది వడిబెత్తముచే
నంది సదానంది గమి । న్నంది నుతించెడిని జలజనయనరో వినవే॥

---

[1] హిమవంతుని కూతురగు పార్వతీదేవి. [2] చంద్రుని ధరించినవాఁడగు పరమేశ్వరుఁడు
[3] మన్మథుని నాశన మొనర్చినవాఁడు, పరమశివుఁడు. [4] త్రిశూలము, [5] దేవతలు,

దరువు. 2. సావేరి రాగము - రూపక తాళము

1. [1] పాకారిమ్రొక్కీని చేకొనవయ్యా - లోకనాయకా పరాకా హెచ్చరికా॥
2. [2] అంబుజభవుఁడు జోహారుఁజేసీని - [3] శంబరారి హర సామీ హెచ్చరికా॥
3. [4] నీలవర్ణుఁ డు వచ్చి కేలుమోడ్చీని - [5] ఫాలలోచన భక్తపాలా హెచ్చరికా॥
4. దాసులు ముని దిక్పతులు దండమిడేరు - శ్రీసాహవినుత దేవేశా హెచ్చరికా॥

ఉ॥ పిక్కటిలంగ నిల్చి మును పెట్టిన - పాదములెత్తి మోపఁదా
వెక్కడలేక సందడినొ - కించుకఁద్రోయుచుఁ బోయి ముందరన్
బ్రక్కలఁజేరి దేవతలు - పాయక శంకరుతో స్వకార్యముల్
మ్రొక్కుచు విన్నవించెదరు - ముంగలఁజూడు [6] కురంగలోచనా॥ 5

దరువు. 3. మోహన రాగము - మిశ్రచాపు తాళము.

పల్లవి. ఎటులరమ్మందునో యమ్మా [7] యిందుధరుని - ఎటులరమ్మందునో యమ్మా॥

అనుపల్లవి. [8] నిటలనేత్రుఁడు నేఁడు నిండు కొలువైయున్నాఁడు॥ (ఎటుల)

చరణములు
1. [9] పదివేసములసామి పలుకులాలించి చాల
ముదమున నాతనితో ముచ్చటాడేటి వేళ॥ (ఎటుల)
2. తెలియఁగ లోకముల తెఱఁగెల్ల విన్నవించే
నలువను గనుఁగొని నవ్వుచుండేటి వేళ॥ (ఎటుల)
3. కలయఁగఁ జాల రాచ కార్యములు విన్నవించే
బలవైరి మదిలోని భయముఁదీర్చేని వేళ॥ (ఎటుల)
4. దినదినము దేవాదిదేవునిపై శ్రీసాహ
ఘనుఁడు గావించుమేటి కవితలు వినువేళ॥ (ఎటుల)

చం॥ కటకట ప్రొద్దువోయె [10] నుడుకాంతశిఖామణి దేవకామినీ
నటనముఁజూచి [11] వెన్నుని మనంబలరన్ వచియించుచున్న వాఁ
డటు తడవాయెనంచు మనమం [12] దచలాత్మజ యగ్గ నిట్టి సం
కటమున కేమిసేయుదము కంజనిభానన విన్నవింపవే॥ 6

బేగడ రాగము

ద్వి॥ కమలాయతాక్షి శంకరునితో సురలు - తమ తమ మనవి నంతయుఁదెల్ప లేవొ
యారీతి మనమచలాత్మజ వితము - కూరిమి రెట్టింపఁ గొసరుచు వద్ద
పోయితెలుపుదమన్నఁ బోసీరు వీర - లాయెఁబో యీవట్టి యడియాస మాని
సన్నగా హరుని భూషణములతోను - విన్నవింపు మఁటంచు వేఁడుద మిపుడు
తలమీఁదనున్న [13] మందాకినిఁజూచి - తెలియఁబలుకు మఁటంచుఁ దెలుపుదమఁటవే॥ 7

---

[1] ఇంద్రుఁడు. [2] బ్రహ్మ. [3] శంబరుఁడను రాక్షసునిఁ జంపినవాఁడు, పరమేశ్వరుఁడు. [4] విష్ణువు. [5], [8] నెన్నుదుట కన్నుగలవాడు, పరమశివుఁడు. [6] (అందమైన) లేడి కన్నులు గలదానా, [7] చంద్రునిధరించినవాఁడు. [9] దశావతారములెత్తినవాడు, విష్ణువు. [10] చంద్రుని ధరించినవాడు, పరమేశ్వరుఁడు, [11] విష్ణువు. [12] పార్వతి. [13] గంగ.

దరువు. 4. శంకరాభరణ రాగము - త్రిపుట తాళము.

పల్లవి. ఇదివినరాదే యీమాటలు - ఇదివినరాదే॥

అనుపల్లవి. ఇదివినరాదే యీమాటలు - ఇదివినరాదే (ఇది)

చరణములు 1. ఇదిమహాపెనుగంగ యెవరినైనఁబట్టు - వదలిసప్పుడే పుట్టిముంచు అట్టె
బెదరించి మరలఁదేలించు మించి-హృదయేశు నడు నెత్తి నెక్కి నటించు (ఇది)

2. మగనినెత్తిమొట్టి మఱియొక్క మగవానిఁ-దగిలించుకొను [1] హాంతకారి, మూడు
జగముల మ్రోగిన భేరీ, రాళ్లఁ - దెగఁగోసిపాఱెడి దేశాలమారి (ఇది)

3. పుట్టినబిడ్డలఁ బొట్టనుంచి యెగఁ - గొట్టి లేవను [2] బలుసీలి యెంత
[3] గట్టైన [4] జుఱుఁగు కరాళి యిది - మిట్టపల్లములేని పుట్టుగయ్యాళి (ఇది)

వ॥ వినవే చెలియా ! నీవు చెప్పినది నిలువరమే. సరి, గంగకు తెలియకుండ మృగముతో
విన్నవింతుమే.

దరువు. 5. మధ్యమావతి రాగము - ఆది తాళము.

పల్లవి. విన్నవింపవేమా చిన్నిమృగమా॥

అనుపల్లవి. ఇన్నాళ్లదారితో నిపుడు మా మనవి (విన్న)

చరణములు 1. సవినయగుణి యని చనువరి యని కని - శివుఁడు దయను నినుఁ జేకొన్నాఁడే
భువి నీ భాగ్యముఁ బొగడఁదరమ హరు-చెవిలో నమృతము చిల్కఁగ నుడివి (విన్న)

2. దొరలచెంతలను దిరిగేవారికిఁ - జిరపుణ్యంబులు చేరుగదే
గరిమమీఱు పరోపకారము గావున - మఱువక రాజశిఖామణికి మా మనవి (విన్న)

3. మాకీకార్యము మసలకచేయుము - నీకుమ్రొక్కెదము నెనరునను
ఆకల్పమునిత్యసేవవాటిల్లఁగ-జోకను సాహసుత [5] సోమాస్కంధమూర్తితో (విన్న)

చం॥ సకియరొ చాలు కూర్మి దయ సత్యము పల్కు వివేకకీర్తు లె
న్నికలు పరోపకారములు నీతియు బుద్ధియు రాయబారముల్
మెకములకేడ నమ్మ నిఁక మీఁదటి కార్యము సంఘటిల్లఁగ
సకలము [6] కుండలీంద్రునకు సారెకుఁ దెల్పుదమమ్మ నెమ్మిగన్॥ 8

---

[1] శూరురాలు. [2] పెద్ద మాయలాడి. [3] పర్వతము. [4] మోసగించు. [5] పరమ
శివుఁడు. [6] సర్పము.

దరువు. 6. సావేరి రాగము - ఆది తాళము.

పల్లవి. తెలుపవయ్యా మామనవి [1] చిలువలరాయా॥

అనుపల్లవి. పలుమాఱు శంకరునితో భక్తవశంకరునితో (తెలు)

చరణములు. 1. చలపట్టి కాచినట్లాయె సమయమింతైన లేదాయె
తలప రెండు జాములాయె దాదుఫిర్యాదు లేదాయె (తెలు)

2. బోడిమి సముఖమునఁ బోనీరు [2] జేజే లెంతైన
ఆడువారని నీవైన నాదరించి సామితోన (తెలు)

3. తడవుసేయక లెమ్మని తరుణిపై దయచేయుమని
విడిదికి రమ్మని సాహ భూ విభు దైవముతోఁబూని (తెలు)

క॥ పలువిసము రెండు జిహ్వాలు - గలవారల కేడనైనఁ గలవే నెనరుల్
[3] కలశాంబుధితనయునితోఁ - దెలివిడిగాఁ. గార్యమిఁకను తెలుపుదమమ్మా॥ 9

చం॥ మఱువక చందమామ వినుమా యిది నీకొకభారమా ? రమా
తరుణిసమాన మాగిరిజ తామసమా చలమేల మానుమా
కరములమ్రొక్కి మామనవిఁ గైకొనుమా హరుతోడఁదెల్పుమా
వెఱవక చూడుమా మదిని [4] వీధివిటంక శిఖాంకరత్నమా॥ 10

దరువు. 7. పంతువరాళి రాగము - ఆది తాళము

పల్లవి. పొలఁతియింతైనా దయ పుట్టునఁటవే॥

అనుపల్లవి. హాలహాలముతోఁబుట్టిన [5] అన్నెకానికి (పొలఁతి)

చరణములు1. చెల్లెలియిల్లు కొద్దిచేసి మెల్లనె [6] యొజ్జ - పల్లవపాణిఁబట్టిన పాపజాతికి (పొలఁతి)

2. కూరిమి తమ్ములమీఁది కొండెగానికి-రేల దూరి నెలఁతల నేఁచే దోసకారికి (పొలఁతి)

3. చాన నీనివేఁడుట చాలుచాలునే పోవే - [7] మేనుదెలియనివాని మేనమామకు (పొలఁతి)

[ఎవరితోఁజెప్పి పంపుటకును వీలుగామి చెలికత్తెలు తామే స్వయముగా పరమేశ్వరు నొద్దకేగి తమదేవియగు పార్వతిం గూర్చి యాయనతో మనవి చేయుచున్నారు.]

ద్వి॥ ఓదీనమందార [8] యోనగాగార - ఓదయాసాగర యోశుభాకార
వామాక్షిగౌరి దేవరరాకఁగోరి - కామునిచేఁదూలి గాలిచే సోలి
కరఁగుచున్నది చాల కలికియీవేళ - కలయరావయ్య శంకర చక్కనయ్యా॥ 11

---

[1] సర్పము. [2] దేవతలు. [3] సముద్రమునందుఁ బుట్టినవాఁడు, చంద్రుఁడు.
[4] వీధీవిటంక త్యాగేశుఁడను పేరఁబ్రసిద్ధినొందిన పరమేశ్వరుని శిరోలంకారము, చంద్రుఁడు.
[5] అన్యాయపరుఁడు. [6] గురువు. [7] మన్మథుని. [8] (కైలాస) పర్వతవాసి.

దరువు. 8. సౌరాష్ట్ర రాగము - మిశ్రచాపు తాళము.

పల్లవి. ఏలుకోవయ్య చక్కనయ్య తాళలేవయ్య మా బాల
ఏలుకోవయ్యా యింతతడవేల రావయ్య॥

అనుపల్లవి. ఏలుకో శంకర [1] కాలగర్వహర - ఫాలలోచన హర లీలావిహార (ఏలుకో)

చరణములు 1. మొలకతెమ్మెరలకుఁ గులుకు తుమ్మెదలకు - తళుకువెన్నెలలకు నులుకుర చాల
మెలఁకువఁదేనియ లొలుకఁగ కలకల - పలుకు రాచిలుకల కళుకు మాబాల (ఏలుకో)

2. మారురాయిడి కెంత బారురా శయ్యను - జేరురా నీపేరు చీరురా చాల
మీఱు రాతిరి యని మూరురా చెలులను - గోరురా విరులను గేరురా బాల। (నేలుకో)

3. సోలురా వలపునఁ దూలురా విరహాబ్ధిఁ - దేలురా మము బతిమాలురా చాల
మేలురా యీవగ చాలురా సతి జవ - రాలురా లేఁదీగెఁ బోలురా బాల (నేలుకో)

క॥ విను [2] వినుసికదేవర మన - విని విని తనకొలువు మాని విరిపల్లకి తె
మ్మన మన మలరఁగఁ దెచ్చిరి - దినదిన మొకవింత నెమ్మదినిఁ గనుఁగొనవే॥ 12

దరువు. 9. శంకరాభరణ రాగము - మిశ్రచాపు తాళము

పల్లవి. సింగారంపు పల్లకి చెలువుఁజూడవే॥

అనుపల్లవి. సంగీతమేళముతోను సన్నుతించినిదేవుని॥ (సిం)

చరణములు 1. జిగిమించు జలపూఁత [3] జీనిపన్నాంగము - బిగువునిండు [4] బురుసా పింజెలును
నిగనిగయను పచ్చి పగడంపు దండియు - [5] మగరాల నిగరాల మంచి
చట్టములుగల (సిం)

2. చిఱుతపచ్చల గచ్చు చేసిన తబుకికి - [6] కురువిందముల కీలు కొనుగుబ్బలు
జరిగకండ నల్లిన జమిలి [7] నలి దిండులును - ఒఱుగుబిళ్ళలు పట్టు కిఱులు
బిళ్ళలుగల (సిం)

3. [8] సరిజీని కుట్టుల సగలాత్తిమెత్తలు - హరినీలములను [9] కత్తెరకాళ్లను
[10] హురుముంజిపూసల నొఱపైన కుచ్చులు - పరఁగఁ [11] గురాళము పట్టుతోర
ణములుగల (సిం)

గీ॥ వేడుకలుమీఱ [12] జన్నంపు వేఁటకాడు
నేఁడు చేడియతో ముచ్చ టాడరాఁగఁ
బ్రోడలైనట్టి [13] జేజేలు కూడి సామి
[14] కూడిగముచేయు జాడలు చూడు మబల॥ 13

---

[1] యముని గర్వమడచినవాడు, పరమశివుఁడు. [2] ఆకాశమే శిఖగఁ గలవాఁడు, పరమ శివుఁడు. [3] పల్లకి మీది అందమైన కప్పు. [4] ఎఱ్ఱపట్టు కుచ్చెలు. [5] శ్రేష్ఠమైన మాణిక్యములు. [6] కెంపులు. [7] సన్నని. [8] బంగారు సరిగ పనిగల వఱపులు. [9] పల్లకికాళ్ల కడుగున పోటీగానమర్చెడు మార్పుకాళ్లు. [10] ఒకదేశము. [11] చప్పరము. [12] దక్షప్రజాపతి యజ్ఞమును నాశన మొనర్చినవాడు, పరమశివుఁడు. [13] దేవతలు. [14] సేవ.

దరువు. 10. భైరవి రాగము - ఆది తాళము.

పల్లవి. కమలాయతాక్షిరో కనుఁగొనవే నేటి వింత - కనుఁగొనవే॥

అనుపల్లవి. అమరులీశుని కూడిగముసేయు వింతలు (కమలా)

చరణములు 1. [1] కలవాఁడు గమ్మని కపురంపువిడ మీయ - బలవైరి కాళాంజిఁ బట్టిరాఁగ
మలయజపవనుఁడు షంచిసురటివీవ - [2] నలువ వినుతిసేయ వెలయవచ్చు
దేవుని (కమలా)

2. గరిమ [3] జముఁడు కుంచెకత్తి * కేడెముఁ బూన-వరుణుఁడు చలువ పావడలు వేయ
గురికాఁడైన చంద్రుఁడు గొడుగునుఁ [4] బడగను - ధరియింప సొంపునఁ దనరు
దేవదేవుని (కమలా)

3. గరుడకిన్నరయక్ష గంధర్వపతు లెల్ల - మురువు మించిన గానములు చేయఁగ
సరస రంభాదులు జతగూడి నటియింప - హరితో నవ్వుచు వచ్చు
వరసాహేంద్రుదేవుని (కమలా)

దరువు. 11. నాదనామక్రియ రాగము - మిశ్రచాపు తాళము

పల్లవి. కదలింపకురోయి పల్లకిఁ గదలనీకురోయి చాల
కదలింపకురోయి పల్లకి॥

అనుపల్లవి. మృదువైన జంగమయ్య మేనునొచ్చీని ఆ ఆ (కద)

చరణములు 1. హరువుగ మెల్లమెల్లనె యడుగులిడరోయి మా
[5] పురవైరికి బడలికఁ బుట్టఁబొయ్యీని ఆ ఆ (కద)

2. మరలి భుజములదండె మాచఁజవలదోయి యింద్ర
హరివిరించ్యాదిసన్నుతుఁ డలయఁబొయ్యీని ఆ ఆ (కద)

3. తిన్నఁగ నడవనీయరోయి తీవరమేలరోయి కుక్షి
నున్నబ్రహ్మాండములెల్ల నూఁగఁబొయ్యీని ఆ ఆ (కద)

క॥ ఈలాగు వైభవంబుల - ఫాలాక్షుఁడు గౌరినగరి ప్రాంతంబులజే
జేలు నుతింపఁగఁజేరెడి - లీలను గనుఁగొనవె ముద్దులేమరొ వినవే॥ 14

చూర్ణిక.

జయజయ సకల [6] గీర్వాణ వందిత పాదారవింద।
జయజయ [7] కనకధరాధరకోదండ।
జయజయ దనుజాంతక [8] కాండ।
జయజయ [9] గండస్థల నిగన్నిగన్మణికుండలికుండల। సద్గుణమండల।
జయజయ సాహధరాధిప చిత్తాంబుజ [10] పతంగ।

---

[1] కుబేరుఁడు. [2] బ్రహ్మ. [3] యముడు, * డాలు. [4] టెక్కెము లేక జెండా. [5] రాక్షసుల మూడుపురములు నాశనము చేసినవాడు, పరమశివుఁడు. [6] దేవతలు. [7] మేరు పర్వతమును ధనుస్సుగఁ దాల్చినవాడు. [8] బాణము. [9] చెక్కిళ్లు. [10] సూర్యుడు.

జయజయ ధవళాంగ।
జయజయ నిజభక్తభయనాశ।
జయజయ త్యాగేశ। నమస్తే నమస్తే నమః॥ 15

దరువు 12. పంతువరాళి రాగము - ఆది తాళము.

1. పాదావధానము పాదగమనము బహు
పరాకెచ్చరిక దేవాదిదేవ॥ (పాదావ)
2. పాదాంబుజముల మునులు పూజించేరు
బహు పరాకెచ్చరిక దేవాదిదేవ॥ (పాదావ)
3. ఇదిగోయింద్రుఁ [1] డనలుఁ డిదిగో [2] శమనుఁడు
హెచ్చరిక * పరాకు దేవాదిదేవ॥ (పాదావ)
4. ఇదిగో [3] పుణ్యజనుఁ డిదిగో [4] జలేశుఁడు
హెచ్చరిక పరాకు దేవాదిదేవ॥ (పాదావ)
5. ఇదిగో [5] గంధవాహుఁ డిదిగో ధనేశుఁడు
హెచ్చరిక పరాకు దేవాదిదేవ॥ (పాదావ)
6. ఇదిగో యీశానుఁ డిదిగో గీర్వాణులు
హెచ్చరిక పరాకు దేవాదిదేవ॥ (పాదావ)

క॥ ముదమున [6] మదనాంతకు సం । పదలను గనుగొంటి మిపుడు పతికెదురుగ నే
గెదనని పొదలుచునున్నది । సుదతీమణిపడకయిల్లు చూడవె చెలియా॥ 16

దరువు. 13. పంతువరాళి రాగము - ఝంప తాళము.

పల్లవి. ఎంతవేడుకలాయె నీ పడకయిల్లు చూడ - నెంతవేడుకలాయె॥
అనుపల్లవి. [6] కంతుదమునునకు యోగ్యమువహింపఁగను (ఎంత)
చరణములు 1. పసిఁడి నిగ్గుల మినమినలాడు కుడ్యములఁ - బొసఁగ వ్రాసిన జలపూఁత చిత్తరులఁ
బసకెంపు పగడంపుఁ బలుతోరబంధముల - నసమాన వజ్రముల నమరు
తలుపులను (ఎంత)
2. చెలఁగు రత్నములగ్రుచ్చిన తోరణంబులను-నలరు పచ్చల మించు నసఁటికంబముల
వెలహెచ్చు [7] వెలిపట్టముల మేలుకట్టులను - లలితముగ ముత్తెముల [8] రంగ
వల్లులను (ఎంత)
3. కురువిందమణులచప్పరకోళ్ళమంచములఁ - బరగుమెత్తలను [9] పూఁబట్టుతలగడల
వరుస కస్తూరి జవ్వాజి చందనములదొరయు పువ్వుల దివ్య ధూపవాసనల (ఎంత)

క॥ మించి హరురాక కూరిమి । చంచలలోచనలు తెలుప సారెకు శృంగా
రించుక విలసిలుచున్నది । [10] చంచలలత రీతి శైలజనుఁగనుఁగొనవే॥ 17

---

[1] అగ్ని దేవుడు. [2] యముడు. * పాఠాంతరము - పరాకె [3] నైరృతి. [4] వరుణుడు. [5] వాయుదేవుడు. [6] పరమశివుఁడు. [7] తెల్లనిగుడ్డలు. [8] ముగ్గులు. [9] బంగారు సరిగ పట్టు. [10] మెఱపుతీగ.

దరువు. 14. కురంజి రాగము - ఆది తాళము.

పల్లవి. ఇదిగో కొలువై యున్నది హిమగిరికుమారి

అనుపల్లవి. మదనహరుని రాక మది నీవేళఁగోరి (ఇదిగో)

చరణములు. 1. జలకములాడి హెచ్చైన జరిగచీరఁగట్టి-కులుకు ముత్యాలసరులఁ గురులమీఁదఁజుట్టి
నెలవంకఁబోల్నుదుట నిగ్గుగలయట్టి-తిలకము దిద్ది పలుకు చిలుకఁజేతఁబట్టి (ఇదిగో)

2. బంగరు పాపటబొట్టు పచ్చలబుగడలు-రంగైన రావిరేకలు రత్నాల [1] బవిరలు
శృంగారంపు వజ్రములఁ జేసిన కమ్మలు-సంగతిగ ధరియించి
శంకరునియిల్లాలు (ఇదిగో)

3. మురువు ముత్తెంపుముంగర మోహనమాలికలు-మెఱుగుచిందు సరములు
మిన్నలతీగలు
[2] సరపెణలు పతకములు సరసహారములు చిఱుతకెంపుల కుతికంటు
చెలగ జవరాలు (ఇదిగో)

4. కంకణసరములు, [3] గౌడసరాలు,-కంకణములు సంకులగాజు లుంగరాలు
పొంకైన సందిదండలు పొసగ కేయూరాలు కొంకక తనర మేన
గుణవంతురాలు (ఇదిగో)

5. చిఱుగంటలు నొడ్యాణము జిగిలిమొలనూలు కురువిందములగజ్జెలు కొమరైన యందెలు
పొరలని పిల్లాండ్లు కులుకు బొచ్చిరికాయలు-పరగ సాహేంద్రుదేవుని
భాగ్యవంతురాలు (ఇదిగో)

గీ॥ నిగమగోచరు డిప్పుడు - నగజ నగరి, వాకిటను నిల్వ జేజేలు - వందనములు
సలుపఁగని సోమనంది యెచ్చరిగఁదెలుపు చున్నముచ్చటఁజూడుమో చిన్నిచెలియ॥18

దరువు. 15. ఘంటా రాగము - ఝంప తాళము.

[4] అమరపతి మ్రొక్కె ఎచ్చరిక * పరాకు - అనలుడు మ్రొక్కె ఎచ్చరిక పరాకు
జముడు మ్రొక్కె ఎచ్చరిక పరాకు - చనువున నైరృతిమ్రొక్కె ఎచ్చరిక పరాకు
జలవిభుడు మ్రొక్కె ఎచ్చరిక పరాకు - ధనదుడుమ్రొక్కె ఎచ్చరిక పరాకు
ఈశానుడు మ్రొక్కె ఎచ్చరిక పరాకు-ఇతరదేవతలు మ్రొక్కెదరమ్మ ఎచ్చరిక పరాకు
దాసులు మునులు మ్రొక్కెదరు పరాకు - శ్రీసాహవినుత దేవరాణీ పరాకు

వ. ఈవిధమున దేవతల వందనములుగైకొని, దేవరాణి దేవదేవునికెదురుగ
నేగువగఁ జూడవే!

క॥ నటనశిఖామణి కంజలి - పుటములు ఘటియించి వచ్చు పూఁబోణులతో
కుటిలాలక [5] శైలాత్మజ - యిటుల నుతించిని చూడు మిందునిభాస్యా॥ 19

---

[1] చెవులకు వేసికొను గుండ్రని నగలు. [2] బంగారు గొలుసులు. [3] చెంప సరములు.
[4] దేవేంద్రుడు. * పాఠాంతరము - పరాకె. [5] పార్వతీ దేవి.

దరువు. 16. సౌరాష్ట్ర రాగము - ఆది తాళము

పల్లవి. నీవే దైవశిఖామణి - దేవ చిదానందా॥

అనుపల్లవి. నీవే నాపెన్నిధి కరుణానిధి - [1] సోమాస్కందా॥

చరణములు 1. కదలని త్రిపురమహాటవి - కాలాగ్నియు నీవే
పదనుని రూప పయోనిధిఁ గలచిన - మందరగిరి నీవే
బెదరని [2] గజదనుజాధము నెత్తికిఁ - బెద్దపిడుగు నీవే
గదుముచు దిరిగే యంధకునికి లయ - కాల యముడు నీవే (నీవే)

2. ఘోర [3] శమన [4] వక్షోగిరినుగ్గుగఁ గొట్టిన [5] పవి నీవే
[6] నారసింహ [7] వీరమ్మణఁచిన యున్నతశరభము నీవే
[8] ఘోరన గరళము కబళించిన పెను భూతనాథుఁడీవే
కూరిమితోఁ గొలిచినవారల మునుగొంగుపసిండియు నీవే॥ (నీవే)

3. [9] చిఱుత తపసి పాలను విలసిల సంజీవకరణి నీవే
హరి వాసవ బ్రహ్మాది దేవతల కాధారము నీవే
గరిమతోడ నిజభక్తుల పాలిటి కల్పతరువు నీవే
గుఱుతుగ భోసలసాహ నరేంద్రుని కులదైవము నీవే. (నీవే)

వ. చెలీ, వినవే, అంత పరమేశ్వరుండు.

ఉ. శ్రీగిరివల్లభుణ్ విసుతి చేసి ధరాధరరాజపుత్రికై
లాగు లొసంగి తోడ్కొని మిళన్మణిపాళిక హంసతూలికా
భాగమునందు నుంచి తన భావము రంజిల ముచ్చటాడఁగా
నాగజరాజగామినులు హారతు లెత్తిరదమ్మ చూడవే। 20

---

[1] పార్వతితోను, కుమారస్వామితోను, కూడుకొని యున్నవాఁడు. [2] ఒక రాక్షసుడు. [3] యముని. [4] రొమ్ము అను పర్వతమును. [5] వజ్రాయుధము. మార్కండేయుని కాపాడుటకై పరమేశ్వరుఁడు యముని చంపుట ఇందు సూచితము. [6] విష్ణువు నరసింహరూపముధరించి హిరణ్యాకశ్యపునిఁ జంపి యాతని రక్తముద్రాగి ఎల్లయెడల మహోద్రేకముతో విజృంభించుచుండగ దేవతలాతని బారినుండి లోకమును కాపాడుమని పరమేశ్వరుని ప్రార్థించిరఁట. అప్పుడు పరమేశ్వరుఁడు శరభరూపమును ధరించి నరసింహమును వధించెనని శైవగాథ. [7] పరాక్రమము. [8] శీఘ్రముగ. [9] మహాభక్తుఁడగు తిరునావుక్కరశు (అప్పర్) స్వామి యొక్క ప్రసిద్ధిని, ప్రజాదరణమును సహింపలేని జైనులు కొందఱు ఆయనకు పాలలో విషమును కలిపి యిచ్చి ఆయనను చంపివేయ ప్రయత్నించిరి. అప్పుడు పరమేశ్వరుఁ డావిషమును హరించి తన భక్తుని కాపాడెను.

17. మంగళము - ఘంటా రాగము - ఝంపతాళము.

పల్లవి. జయ మంగళం - నిత్య శుభమంగళం.

చరణములు 1. [1] మొలకచందురుపూవు గల వేల్పురాయనికి
తొలుకుఁజూపుల గట్టుదొర పట్టికి
[2] చిలుకబాబారౌతు బిలుకుమార్చిన వాని
కలర [3] తొలిజేజేల నణఁచు చెలికి॥ (జయ)

2. పరమ ముని వినుతా నుభావునికి దేవునికి
[4] పదనార్తి హరణచణ మతికి సతికి
[5] కరుణా రసాపగా కామునికి [6] సోమునికి
సరసగతి కోమలకు శ్యామలకును॥ (జయ)

3. [7] కడలి రా దొనఁ బూను [8] కాలసంహారునికి
వెడద [9] వేనలిఁ దాల్చు విపుల కుచకు
నుడివోని [10] చదువు లీనెడుహారముల వాని
కడర [11] సాహ నృపుఁ బ్రోచు నంబికకును. (జయ)

వ॥ వినవే, చెలియా! పరమేశ్వరుని కారగింపుసేవఁజేసే వగ చూడవే!

దరువు. 18. నాదనామక్రియ రాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి. ఆరగింపవయ్య మ్రొక్కేమయ్య - మాయయ్య
అనుపల్లవి. కూరిమి గౌరితో కొండవీటి జంగమయ్య॥ (ఆర)

చరణములు. 1. [12] తిరువిసములు పొంగళ్లు [13] తిమ్మనములును
వరుగులు నేతి బూరెలు మెరుగు దోసె లిడ్డెనలును॥ (ఆర)

2. ఊరగాయలు కూరలు నౌలుచు పప్పులును
సారఫలములు కండ చక్కెర [14] లుక్కెరలు॥ (ఆర)

---

[1] చంద్రరేఖను పుష్పము వలె శిరసున ధరించినవాఁడు. [2] చిలుక వాహనముగఁ గల మన్మథుని నాశనమొనర్చినవాఁడు. [3] పూర్వదేవతలు (రాక్షసులు). [4] పరమేశ్వరుని వివాహ మాడి మఱల మన్మథు నుజ్జీవింపఁ జేసినది, పార్వతి. [5] కరుణా రసమను తరంగిణి (నది, గంగ) యందాసక్తిగలవానికి. పాఠాంతరము - కరుణా రసాపాంగ కామునికి. [6] ఉమ (పార్వతీదేవి) తో కూడి యున్నవాడు. [7] త్రిపురాసుర సంహార సమయమున మహాసముద్రమును అంబుల (బాణ ముల) పొదిగ ధరించినవాఁడు. [8] మృత్యుంజయుఁడు. [9] జడ ; కొప్పు ; కీలుగంటు. [10] సర్ప హారముల ధరించువాఁడు. ఛందోవ్యాకరణ శాస్త్రముల మూల సిద్ధాంతములుకొన్ని సర్పముల వలన లోకమున ప్రవర్తింపఁ జేయఁబడె ననుట ఇందు సూచింపఁబడినది. [11] పాఠాంతరము, సహనృపు. [12] శ్రేష్ఠములగు పానీయములు. [13] మజ్జిగ పులుసులు. [14] చక్కెర చేర్చి పొరటిన రకరకముల పిండ్లు.

3. [1]కలవంటకములు పాయసము కలమాన్నములు
పరమాన్నము [2]లానవాలు పంచదారలు తేనెలు॥ (ఆర)

4. పొలుపైన దధ్యోదనము పులిహోరలును
మెలకు మీగడ పెరుగు మేలైన సొంతిమజ్జిగ॥ (ఆర)

5. కమనీయ పరిమళయుత గంగాజలము
గమగమని వాసించు కపురంపు విడెములు॥ (ఆర)

వ॥ చెలీ! పరమేశ్వరుని పవ్వళింపు సేవ చూడవే!

19. లాలి - మధ్యమావతి రాగము - ఝంపతాళము.

పల్లవి. లాలి లాలయ్య లాలి

అనుపల్లవి. లాలి [3]వృషభతురంగ లాలి [4]భవభంగ
లాలి కరుణాపాంగ లాలి ధవళాంగ॥ (లాలి)

చరణములు. 1. చనువు పెనగొన సాహశౌరి కడు బాళిఁ
దనరఁ జేసిన మేటి త్యాగేశ లాలి
ననబోణు లందఱూ నందాబ్ధిఁ దేలి
వినిపించెదరు నీకు విను చంద్రమౌళి॥ (లాలి)

2. చెలియలకుఁ జూడఁ గన్నుల పండువాయె
చలిగట్టు పట్టికిని సంతస మాయె
కలకంఠు లిరుగడల గానములు చేయ
నెలమితో సుఖియింపు మిఁక దేవరాయ॥ (లాలి)

3. పరగు బంగరు నిగ్గు పాలిండ్ల తోడ
సరసమగు రత్నాల సరము లల్లాడ
గరిమె ముత్తెములు ముంగురులు తూలాడ
సురకాంత లూచేరు సుఖియింపు మీఱు॥ (లాలి)

4. [5]జలజషండము లెల్ల కల వాసిఁ బాసె
నల సంజ మల్లియల [6]నళికులము మ్రోసె
కలయఁ [7]బులుగుల గుములు కలరవము చేసె
ఎలనాగఁ గూడి రమియింపు పరమేశ॥ (లాలి)

5. పద్దుగల మరుఁడు సుమబాణముల నూఱి
నొద్దికతో [8]రేరాయఁ డుదయాద్రిఁ జేర
ముద్దుగుమ్మల కెల్ల మోహంబు మీఱ
ప్రొద్దాయె సుఖియింపు భోగీంద్రహార॥ (లాలి)

వ॥ చెలీ! పరమేశ్వరి చెలికత్తెలు దేవికి చేయు విన్నపములు వినవే!

---

[1] నూవు పొడి మొదలైన వానితో కలిపిన వంటకములు. [2] ఇవురఁగాచిన పాలు. [3] నందివాహనుఁడు. [4] పునర్జన్మము లేకుండ ననుగ్రహించువాడు. [5] తామరల సమూహములు. [6] తుమ్మెదలు. [7] పక్షులు. [8] చంద్రుఁడు.

దరువు 20. పున్నాగవరాళి రాగము - ఆదితాళము,

అష్టకము

1. బత్తితో దేవాదిదేవుని పాదపద్మము లొత్తుమీ
2. మెత్త మెత్తగ శంకరుని నెమ్మేన గంధము మెత్తుమీ
3. [1] సత్తుగా బంగారు సొమ్ములు చంద్రధరునకుఁ బెట్టుమీ
4. అత్తిపూల సరములను హరుని శిరమునఁ జుట్టుమీ
5. చెలిమితోఁ బరమేశు చెంతను జేరి సేవలు చేయుమీ
6. [2] సొలపునను హరు * శ్రాంతి తీరఁగ సురటి చేకొని విసరుమీ
7. వెలయ సాహవిభుండు చేసిన వినుతిపదములు పాడుమీ
8. అలయకను దేవాదిదేవుని కానందముగ రతిఁ గూడుమీ.

వ॥ సఖీ, చెలికత్తెలు దేవతలకుఁ దెలుపు హెచ్చరికలు వినవే.

దరువు 21. సైంధవి రాగము - మిశ్రచాపుతాళము.

1. [3] కనకాద్రిచాపుఁడు గౌరీ సమేతుఁడు ఎనసి శయ్యను సుఖియింపుచున్నాఁడు
[4] వెనకయ్య నామాట వినవయ్య హెచ్చరిక పనివడి మునుజాము బారి తిరుగవయ్య
హోహో యనరయ్య ఓసురలార ! మీరు హోహో యనరయ్య ఓగణములార,
హెచ్చరికతోను॥
2. [5] ఖండేందుధరుఁడు ఏకాంతమై యున్నాడు రెండవ జాముపారు రేయియెల్ల
దండాల భైరవయ్య తనర వాకిలిఁగాచి యుండుము, హెచ్చరిక॥ (హోహో)
3. మీఱిన వేడుక మినుసిగదేవర కూరిమి సతితోడఁ గూడి యున్నాడు
సారెకు బహు హెచ్చరిక మూడో జాము బారి తిరుగవమ్మ భద్రకాళమ్మ॥ (హోహో)
4. పురహరుఁ డిప్పుడు పొలఁతిఁ గూడుకొని విరుల చప్పరమున వెలయుచున్నాడు
సరసత నాలవజాము బారి నీవు అరసి తిరుగవయ్య [6] అయ్యనారయ్య॥ (హోహో)

22. పంతువరాళి రాగము - త్రిపుటతాళము

(నాట్యాంత మంగళగీతము)

పల్లవి. మా పాలి దేవునికి మంగళం మముఁ గన్న తల్లికి మంగళం

చరణములు. 1. గంగాధరునికిఁ గరుణాబ్ధికి దివ్యమంగళదేహునికి మంగళం
సంగీతరసికకు జలజాక్షికి సర్వమంగళకు దేవికి మంగళం॥ (మాపాలి)

2. ముదిత శంకరునికి మోహనాకారునికి మదన సంహారునికి మంగళం
సదయాపాంగకు స్మరజీవనదాయినికి మదవతికి గిరిజకు మంగళం॥ (మాపాలి)

---

[1] శ్రేష్ఠమగు విధమున, [2] పారవశ్యము, * ఊటుబకలుగునట్లు. [3] త్రిపురాసుర సంహార సమయమున మేరుపర్వతమును విల్లుగ ధరించినవాఁడు, [4] వినాయకుఁడు. [5] చంద్రరేఖను ధరించిన వాఁడు, [6] గ్రామదేవత.

3. రహిగల త్యాగేశునకు రాజమౌళికి సాహమహిపాల దేవునికి మంగళం
[1] గుహ కరిముఖులను కూరిమితోఁ గన్న మహితగుణాఢ్యకు మంగళం॥ (మాపాలి)

(నాట్య భాగము సమాప్తము)

ద్విపద. * శ్రీశంకరుని పేర శ్రీగౌరి పేర వాసవార్చితు పేర పార్వతి పేర
కేశవనుతు పేర గిరిసుతపేర - నీశుని పేర సర్వేశ్వరి పేర
భోగిభూషణు పేర పూఁబోణి పేర త్యాగేశు పేర [2] కాత్యాయని పేర
పల్లకిసేవ ప్రబంధంబు దివసవల్లభాన్వయుఁ డేకవసుధీశ ధర్మ
పత్ని దీపాంబ గర్భస్నిగ్ధపేటి రత్నంబు శ్రీసాహ చోళరాజేంద్రు
డొనరించె కవు లెల్ల నుల్లసిలంగఁ దనరుత నాచంద్రతారార్కముగను॥ 21

పల్లికిసేవ ప్రబంధము సర్వము సమాప్తము.

సూచన * నాట్యాంతమున నీద్విపదము చదువవలయును.

నటులు రంగస్థలమున, నాట్యప్రారంభమున ప్రార్థనాదికమందలి రెండవ పద్యమును (సీసపద్యము) తెరలోపలినుండి చదివి, కథాప్రారంభమునగల విషయ సూచనను ప్రేక్షకులకు తెలుపవలెను.

[1] కుమారస్వామి, వినాయకుఁడు. [2] కత్యయనుఁడు అను ఋషి గోత్రమునఁ బుట్టినది, పార్వతి.

ஸ்ரீரஸ்து
ஸ்ரீகணபதயே நம:

பல்லகிஸேவ ப்ரபந்தம்

(பல்லக்கு நாடகம்)

பிரார்த்தனை

த்விபதை :—

ஸ்ரீ கரிமுகுனி போஷித சதுர்முகுனி। னேகதந்துனி துரிதேபகேஸரினி।
தாரகதைத்ய விதாருனி குஹுனி। காரவம்புன கன்ன கௌரீசங்கருல।
பல்லகிஸேவ பிரபந்தம்புகானு। னுல்லாஸமுனஜது ருததுல வெலயு।
ஸர்வஸர்வம்ஸஹா சக்ரம்புனேலு। சர்வபாதாம்புஜ ஸன்னுதி பருடு।
வாஸரவல்ல பான்வய ராஜமௌளி। போஸல ஸ்ரீ ஸாஹ பூபுரந்தருடு।
விரசிஞ்செ கவுலெல்ல வேஞேள்ளபொகட। தரணிலோ ஞசந்த்ர தாரார்க்கமுகனு||

தாத்பரியம் :—

சிவபெருமானுடைய பாத கமலங்களை துதிசெய்யும் **போஸல ஸ்ரீஸாஹ மஹாராஜா,** ஸ்ரீ கரிமுகனையும் (விநாயகரையும்) ஷண்முகனையும் பெற்ற, கௌரீசங்கரர்களுடைய பல்லக்கு ஸேவையை, புலவர்களெல்லோரும் புகழும் பூமியில், ஆசந்த்ரார்க்கமாக யிருக்கும்படி ஒரு பிரபந்தமாக எழுதினர்.

சிவபெருமான் ஸ்தோத்திரம்

ஸீஸ பத்யம் :—

பூவுவிண்டிவஜீரு பூதிபேரிடிபுக்க। ஞெரபுக்ரொன்னெல மொக்க ஞெடலுஜடலு।
புவ்வபேரிடிவாரி கவ்வம்பு னெலமினி। ஸுரகாலி செலிகானி சூபுதூபு
தொலிவேலுபுல யீலு வுலனெல்ல கொனுசெல்வு। விலஸில்லு பெனுசில்வ வின்னுமேனு
பதிமொகம் புலவானி படலிஞ்சுநெரலாவு। நெரதூபு தொரடாவு னில்லுவில்லு

ஸாரெவஹியிம்ப சோபில்லு சக்கனய்ய।
கரிமுகுனிகய்ய பூசுல கமுலஜிய்ய।
ஸுதல வெதஜல்லு கடகண்டி சூட்கிசேத।
புடுதனெலதால்பு மமுனெப்டு ப்ரோசுகாத॥

தாத்பரியம் :—

மன்மதன் எரிக்கப்பட்டு, அதன் நிமித்தமாக உண்டான சாம்பலை உடலில் பூசிக்கொண்டவரும், பிரகாசமான சந்திர கலையுடன்கூடிய, நீண்ட ஜடையை உடையவரும், அக்கினியைப் பார்வையாக உடையவரும், பாம்புகளை அணிந்த சரீரமுடையவரும், பத்துதலை ராவணனுடைய பராக்கிரமத்தை அடக்கின மஹா பலசாலியானவரும், மேரு பர்வதத்தை அம்பாக அடைந்தவரும், கஜமுகனுடைய தகப்பனாரும், பூத ஸமூகங்களுக்கு

தேவனும், பாலசந்திரனைத் தலையாபரணமாகக் கொண்டவருமான சிவபெருமான், அமிர்தம் சொரியும் கடைக்கண் பார்வையுடன் எங்களை யெப்பொழுதும் காப்பாற்றுவாராக :—

கதை ஆரம்பம்

பார்வதி பரமேச்வரனுடைய பிரிவை சகிக்க முடியாமல், பரமேச்வரனை யெப்படியாவது தன்னிடத்திற்கு அழைத்துக்கொண்டு வரும்படி தனது தோழிகளை வேண்டிக்கொள்கிறாள். அவர்கள் அந்தப் பணியின் நிமித்தமாக சிவபெருமானிடத்திற்குச் சென்றார்கள். தேவதேவனை பரமேச்வரன் அச்சமயம் கொலுவில் அமர்ந்துள்ளதைக் கண்டார்கள். அக் கொலுவின் வைபவத்தை அவர்கள் பின்வருமாறு வர்ணிக்கிறார்கள் :—

கந்தபத்யம் :—

சலிகட்டுபட்டிநாதுனி । வலபுனதெம்மன்ன ஹிந்துவச்சிதி மிதிகோ
கொலுவுன வெலயுசுனுண்டெடி । கலுவல தொரதால்புசெலுவு கனுகொனவம்மா ||

ஹிமகிரிதனயை (பார்வதி) தன் புருஷனை மோஹம் மீறி அழைத்துக் கொண்டுவரச் சொல்ல, நாம் இவ்விடத்திற்கு வந்தோம். இதோ! இந்த கொலுவில் பிரகாசித்துக் கொண்டிருக்கும் சந்திரதரனுடைய ஸௌந்தரியத்தைப் பாருங்கள் என்று பேசிக் கொள்ளுகிறார்கள்.

தரு : 1. **சங்கராபரண ராகம்—த்ரிபுடைதாளம்**

பல்லவி :—கொலுவை யுன்னாடே தேவதேவுடு

அனுபல்லவி :—கொலுவை யுன்னாடே கோடி ஸூர்ய ப்ரகாசுடே
வலராஜு பகவாடே வனித மோஹனுங்குடே (கொலு)

சரணங்கள் :—(1) பலு பொங்கமகு சிலு - வலகங்கணமு லமர
நலு வங்கல மணிரு - சுல வங்கதனர
தலவங்க நலவேலு - புல வங்க நெலவங்க
வலசேத னெகஜிங்க - வைகரி மீரங்க (கொலு)

(2) மேலுக ரதனம்பு - ராலுசெக் கினயுங்க
ராலு புஜகேயூ - ராலு மெரயக
பாலு காருமோமுன - ஸ்ரீலு பொடம புலி
தோலுகட்டி மும்மொன - வாலு பட்டிசெலக (கொலு)

(3) ஆஸல க்ரொன்னன - வாஸன நிண்டார
பாஸமான மணி ஸிம் - ஹாஸ னுந்தர நி
வாஸூடகுசு நிஜ - தாஸூல பென்னிதி
பொஸல ஸாஹ பூ - வாஸவு தைவமு (கொலு)

இந்த பாட்டின் தாத்பரியம் :—

பல்லவி :—தேவ தேவன் கொலுவீற்றிருக்கிறான்.

அனுபல்லவி :—கோடிஸூர்ய பிரகாசனுனவனும், மன்மதவைரியானவனும், பார்வதியால் மோஹிக்கப் பட்டவனுமான பரமேச்வரன் (கொலுவீற்றிருக்கிறான்).

சரணங்கள் :—(1) கையில் பாம்புகளை கங்கணங்களாக அணிந்தவனும், நான்கு பக்கங்களிலும் பிரகாசிக்கும், ரத்னஹாரங்களைத் தரித்தவனும், தலையில் சந்திரனையும், வலது கையில் மானையும் சிராகத் தரித்த பரமேச்வரன் (கொலுவீற்றிருக்கிறான்).

(2) மேலான ரத்னங்கள் இழைத்த மோதிரங்களையுடையவனும், கையில் ஸர்ப்பங்களை வங்கி ஆபரணமாகக் கொண்டவனும், லக்ஷ்மீகரமான முகத்தை யுடையவனும், புலித்தோலை அணிந்தவனும், த்ரிசூலத்தைத் தரித்தவனுமான பரமசிவன் (கொலுவீற்றிருக்கிறான்).

(3) சிறந்த வாஸனையுடன்கூடிய புஷ்பங்களை அணிந்து, விளங்குபவனும், பிரகாசமான ஸிம்ஹாஸனத்தில் அமர்ந்திருப்பவனும், போஸல வம்சத்தைச் சேர்ந்த ஸாஹ மஹாராஜாவின் குலதெய்வமுமான பரமசிவன் (கொலுவீற்றிருக்கிறான்).

1. "கொலுவை யுன்னுடே"

தரு:
29.

சங்கராபரண ராகம்—சாபு தாளம்

ஸரிகமபத
ஸ்நிதபமக

	பல்லவி		
, ஸ ஸ ரி ரி கா மா	கா , ம க ரி ரி க ரீ ஸா	; , , க . ம ப	ப ப ம ம கா-மகரிமக
. கொலுவை . . யுன்	னு . . . . டே . . .	. . . தே . வ	தே. . . வு டு . . . .
ஸ நி ,,	,, ,,	ஸா , ; ; ॥	
. .	,, ,,	. . . . . ॥	
	அனுபல்லவி		
, ஸ ஸ ரி ரி கா மா	கா , ம க ரி ரிகரீஸா	ஸநி ஸரீஸ ஸரிரிஸஸா	ரி ஸா ரி ரி
. கொலு வை . . யுன்	னு . . . . டே. . .	கோ.டி. .ஸூ. . . ர்ய	ப்ர கா சு .

, ம ம மா ப ம கா	ம பா ; ;	, ம ம மா த ப ம க	ம பா ; ஸ் நி தா
. வ ல ரா ஜு . .	ப க . .	. வ ல ராஜு . . .	ப க . . . .
ப - ம ம மா த ப ம க	ம பா மா பா	, ஸ் நி த ப மா	மதபாமக மகரிக மகரிம
. வ ல ரா ஜு . . .	ப க வா டே	. வ னி த . மோ	ஹ.ஞங. . கு. . . டே. . .
க ரி (கொலு)			
. .			

சரணங்கள்

பா , ப ப ம ம கா	கா , ம க ரி ரிகரீஸா	ஸநி ஸரீஸ ஸரிரிஸஸா	ஸா , ஸ ரி கா
ஆ . ஸ . . . ய	க்ரொ. . . ன்ன. . ன	வா. . . . ஸ . . . ன	நீமன் . டா . ர
, மா மா த ப ம க	ம பா மா பா	, ஸ் நி த ப ப ம	ததபமகா மகரிக மகரிம
. பா ஸ மா . . .	ன ம ணி ஸிம்	. ஹா . ஸ . ஞ்	த . ர . . . . . . நி . . .
க ரி - பா ப ப ம ம கா	கா , மகரி ரிகரீஸா	ஸநி ஸரீஸ ஸரிரிஸஸா	ஸா , ஸ ரி கா
. . வாஸு. . . ட	கு . சு . . நி . . ஜ	தா. . . . ஸு. . . ல	பென் . னி . தி
, மா - மா த ப ம க	ம பா மா பா	, ஸ் நி த ப ப ம	ததபமகா மகரிக மகரிம
.போ ஸ ல . . .	ஸா . ஹ பூ	. வா . ஸ . வு .	தெய் . . . வ . . . மு . . .
க ரி (கொலு)			
. .			

(குறிப்பு :—இது முத்திரை சரணம். கீழே கொடுத்திருக்கும் இரண்டு சரணங்களையும் இதே ரமெட்டில் பாடவும்.)

ப லு பொ ங் க	ம கு சி லு	வ ல க ங் க ண	மு ல ம ர
ந லு வ ங் க ல	ம . ணி ரு	சு ல வ ங் க	த ன ர
த ல வ ங் க	ன ல வே லு	பு ல வ ங் க	நெ ல வ ங் க
வ ல சே த	ஞெ க ஜி ங் க	வை க ரி	ஶ்ரீ ர ங் க (கொலு)
மே லு க	ர த ன ம் பு	ரா லு செ க்	ஙெ யு ங் க
ரா லு பு	ஜ க கே யூ	ரா லு	மெ ர ய க
பா லு கா	ரு மோ மு ன	ஸ்ரீ லு பொ	ட ம பு லி

கந்த பத்யம் :—

ப்ருந்தாரகு லந்தரு ஹரு வந்தனமுலொனர்ப்ப நந்தி வடிபெத்தமுசே
நந்தி ஸதானந்தி கமின் னந்தி னுதிஞ்செடினி ஜலஜநயனரோ வினவே | 4

பொருள் :—

தாமரைபோன்ற கண்களையுடைய ஸகியே! தேவர்களெல்லாம் சிவபெருமானை நமஸ்கரிக்க, சிவகணங்களுக்குத் தலைவரான நந்திகேச்வரர், விரைவாகப் பிரம்பைக் கையில் தரித்து, சிவபெருமானைத் துதிப்பதைக்கேள்!

தரு : 2. ஸாவேரி ராகம்—ரூபக தாளம்

(கண்ணிகள்)

1. பாகாரி ம்ரொக்கினி சேகொனவய்யா
லோகநாயகா பராகா ஹெச்சரிகா ||

2. அம்புஜபவுடு ஜோஹாருஜே ஸினி ||
சம்பராரி ஹர ஸாமீ ஹெச்சரிகா ||

3. நீலவர்ணுடு வச்சி கேலுமோட்சினி !
பாலலோசன பக்தபாலா ஹெச்சரிகா ||

4. தாஸுலு முனு திக்பதுலு தண்டமி டேரு
ஸ்ரீஸாஹவினுத தேவேச ஹெச்சரிகா ||

தாத்பரியம் :—

1. லோகநாயகா! தேவேந்திரன் நமஸ்கரிக்கிறான்; ஏற்றுக்கொள்ளவும். ஹெச்சரிக்கை!

2. சம்பராஸுரனை ஸம்ஹரித்த, ஹரதேவனே! கமலாஸனனாகிய பிரமதேவன் நமஸ்கரிக்கிறான்; ஹெச்சரிக்கை!

3. நெற்றிக் கண்ணையுடையவனே! பக்தர்களை ரக்ஷிக்கும் பரமனே! மஹாவிஷ்ணு வந்து அஞ்சலி செய்து வணங்குகிறார். ஹெச்சரிக்கை!

4. ஸ்ரீ ஸாஹ மஹாராஜாவால் ஸ்தோத்திரம் பண்ணப்பட்ட தேவேச! தாஸர்களும், முனிவர்களும், அஷ்டதிக்பாலர்களும் நமஸ்கரிக்கிறார்கள். ஹெச்சரிக்கை!

2. "பாகாரி"

தரு :
15.

ஸாவேரி ராகம்—ரூபக தாளம்

ஸரிமபதஸ்
ஸ்நிதபமகரிஸ

1.	ஸ ரி ஸா ஸ நி தா	ஸ ரி மா ம க ரீ	ம க மா க ரி ஸ ரி	ம ப தா ;
	பா . கா . . ரி	ம்ரொ. க்கி னி . .	சே . . . .கொன	வை . யா .
	பா ப ம ப த ஸ் ஸ்	ப த பா, ம க ரி	ஸ ரி பா ப ம க ரி	ம க மா க ரி ஸா ॥
	லோ. . க . நா .	ய , கா . ப .	ரா . கா . . ஹெச்	ச . ரி கா . . ॥

(மற்ற அடிகளையும் இதே மாதிரி பாடவும்)

2.	அ ம் பு ஜ	ப வு டு ஜோ	ஹா ரு ஜே	ஸீ னி
	ச ம் ப ரா	ரி , ஹ ர	ஸா மி ஹெ ச்	ச ரி கா ॥
3.	நீ ல வ ர்	ணு டு வ ச் சி	கே லு மோ ட்	சீ னி
	பா ல லோ	ச ன ப க் த	பா லா ஹெ ச்	ச ரி கா ॥
4.	தா ஸு லு	மு னி தி க் ப	து லு த ண் ட மி	டே ரு
	ஸ்ரீ ஸா ஹ	வி னு த தே	வே ச ஹெ ச்	ச ரி கா ॥

உத்பலமாலை :—

பிக்கடிலங்க நில்சி முனுபெட்டின - பாதமு லெத்தி மோபதா
வெக்கடலேக ஸந்தடி நொ - கிஞ்சுகத்ரோயுசு போயி முந்தரன்
ப்ரக்கலஜோி தேவதலு - பாயக சங்கருதோ ஸ்வகார்யமுல்
ம்ரொக்குசு வின்னவிம்செதரு - முங்கலஜூடு குரங்கலோசனு ॥

பொருள் :—

பார்வதியின் ஸகிகள், ஈசுவரனை வணங்கி நிற்கின்றார்கள். அச்சமயத்தில், அங்கு வந்துள்ள தேவதைகள், தங்கள் தங்கள் குறைகளை சங்கரனுக்குத் தெரிவித்துக்கொண்டிருந்தார்கள். இதைக் கண்ட ஸகிகள், "இந்தக் காக்ஷியைப் பார்த்தீர்களா?" என்று ஒருவருக்கொருவர் பேசிக்கொண்டார்கள்.

தரு : 3 மோஹன ராகம்—மிச்ரசாபு தாளம்

பல்லவி :— எடுல ரம்மந்துனேயம்மா - இந்துதருனி
எடுல ரம்மந்துனேயம்மா ॥

அனுபல்லவி :— நிடலநேத்ருடு நேடு - நிண்டுகொலுவையுன்னாடு (எடுல)

சரணங்கள்:—(1) பதிவேஸமுலஸாமி - பலுகுலாலிம்சி சால
முதமுன நாதனிதோ - முச்சடா டேடிவேள ॥ (எடுல)

(2) தெலியக லோகமுல - தெரகெல்ல வின்னவிஞ்சே
நலுவனு கனுகொனி - நவ்வுசுண்டேடி வேள (எடுல)

(3) கலயக ஜால ராச - கார்யமுலு வின்னவிஞ்சே
பலவைரி மதிலோனி - பயமு தீர்ச்சே வேள (எடுல)

(4) தினதினமு தேவாதி - தேவுனிபை ஶ்ரீஸாஹ
கனுடு காவிஞ்சு மேடி - கவிதலு வினுவேள (எடுல)

இந்த பாட்டின் தாத்பரியம் :—

பல்லவி :— எப்படி வரச்சொல்லுவேனம்மா ! சந்திரசேகரனை,
எப்படி வரச்சொல்லுவேனம்மா !

அனுபல்லவி :— நெற்றிக் கண்ணையுடைய பரமசிவன் இன்று
நிறைந்த ஸபையில் கொலுவீற்றிருக்கிறான் ! (எப்படி)

சரணங்கள் :—(1) பத்து அவதாரங்களையெடுத்த விஷ்ணுவின்
மொழிகளைக் கேட்டு, மிகவும் மகிழ்ச்சியுடன்,
குலாவிக் கொண்டிருக்கும் சமயத்தில் (எப்படி)

(2) லோகங்களின் விஷயங்களையெல்லாம் தனக்கு
நன்றாகத் தெரியும்படி விண்ணப்பம் செய்து
கொள்ளும் பிரம்மதேவனைக்கண்டு,
நகைத்துக்கொண்டிருக்கும் சமயத்தில் (எப்படி)

(3) ராஜ காரியங்களின் விஷயமாக விண்ணப்பம்
செய்துகொள்ளும் பலவைரியின் (தேவேந்திரனின்)
மனதிலுள்ள பயத்தைத் தீர்க்கும் தருணத்தில் (எப்படி)

(4) ஶ்ரீஸாஹ மகாராஜா, அனுதினமும் சங்கரன்
பேரில் செய்யும் மேலான கவிதைகளை
கேட்டுக்கொண்டிருக்கும் சமயத்தில் (எப்படி)

3. "எடுல ரம்மந்துனே"

தரு]
28.

மோஹன ராகம்—சாபு தாளம்

{ ஸரிகபதஸ்
{ ஸ்தபகரிஸ

பல்லவி

, க ப ப க க ரி	ஸ ஸ த ஸா ஸ ரி	கா , ; க ரி	க பா - ப க ப த
. எ டு ல . ரம் .	ம ந் து னே யம் .	மா . . இ ந்	து த ரு . னி .
ஸ் - ஸ் ஸ் ஸ் த த ப	ப க ரி க க த ப	க ரீ ஸா ;	, ; ; ; ॥
. எ டு ல . ரம்	மந் . து னே . யம் .	மா . . .	. . . . ॥

அனுபல்லவி

, த ரி ஸ்ா ஸ்ா	ஸ் த ஸ் த ப தா	த ஸ்ா ஸ் த த ப	க த ப - க ப க ரி
. நி ட ல நே	த்ரு . டு நே . டு	நிண் . டு . கொலு	வை யுன் . ஞ . டு
ரி ॥ (எடுல)			
. ॥			

சரணங்கள்

4. , ஸ ரி க க கா	க கா க க க ரி	, ரி க பா பா	ப பா த ப தா
. தி ன தி ன மு	தே . வா . தி .	. தே. வு னி	பை ஸ்ரீ ஸா . ஹ
, த ரி ஸ்ா ஸ்ா	த த ஸ் த ப தா	த ஸ்ா ஸ் த த ப	க த ப - க ப க ரி
. க னு டு கா	வி ஞ் சு மே . டி	க வி த . லு .	வினு . வே . ள .
ரி ॥ (எடுல)			
. ॥			

(இது முத்திரை சரணம். அடுத்த பக்கத்தில் கொடுத்துள்ள மற்ற மூன்று சரணங்களையும் இதே வர்ணமெட்டில் பாடவும்)

1. பதிவேஸ முலஸாமி - பலுகுலா லிஞ்சி சால
முதமுன ஞுதனிதோ - முச்சடா டேடிவேள ॥

2. தெலியக லோகமுல - தெரகெல்ல வின்னவிஞ்சே
நலுவனு கனுகொனி - நவ்வுசுண் டேடிவேள ॥

3. கலயக ஜால ராச – கார்யமுலு வின்னவிஞ்சே
பலவைரி மதிலோனி - பயமுதீர்ச் சேவேள ॥

சம்பகமாலே :—

கடகட ப்ரொத்துவோயெ னுடுகாந்தசிகாமணி தேவகாமினி
நடனமு ஜூசி வென்னுனி மனம்பலர்ப்ப வசியிஞ்சுசுன்ன வா
டடு தடவாயெனஞ்சு மனமந்தசலாத்மஜ யல்க னிட்டி ஸங்
கடமுன கேமிஸேயுதமு கஞ்ஜனிபானன வின்னவிம்பவே ॥ 6

பொருள் :—

அடடா! பொழுதாகிவிட்டதே! சந்திரனைத் தரித்த பரமசிவன், ரம்பையர்களின் நடனத்தைப்பார்த்து, விஷ்ணுவுக்கு மகிழ்ச்சி உண்டாகும்படி, ஸல்லாபித்துக் கொண்டிருக்கிறார்! இந்த சந்தர்ப்பத்திலோ, அங்கு, ஹிமகிரி புத்திரியான பார்வதிதேவி நேரமாயிற்றே என்று கோபித்துக் கொள்ளுவாளே! இதற்கு என்ன செய்வது சொல்லடி தோழி!

த்விபதை :—

கமலாயதாக்ஷி சங்கருனிதோ ஸுரலு - தம தம மனவி னந்தயு தெல்பலேதோ
யாரீதி மனமசலாத்மஜ விதமு - கூரிமி ரெட்டிம்ப கொஸருசு வத்த
போயி தெலுபுத மன்ன போனீரு வீர - லாயெபோ யீவட்டி யடியாஸ மானி
ஸன்னகா ஹருனிபூஷண முலதோனு - வின்னவிம்பும டஞ்சு வேடுத மிபுடு
தலமீதனுன்ன மந்தாகினி ஜூசி - தெலியபலுகுமடஞ்சு தெலுபுத மடவே ॥ 7

பொருள் :—

ஸகி! சங்கரனுடன் தேவதைகள், தங்கள் தங்கள் கோரிக்கைகளையெல்லாம் தெரிவித்துக்கொள்ளுகிறார்களே! அதேபோல் நாமும், பார்வதியின் மனோநிலைமையை பிரேமை அதிகரிக்க, மெள்ள மெள்ள, அருகில் சென்று தெரிவிக்கலாமென்று நினைத்தாலோ, (இவர்கள்) நெருங்கவிடமாட்டார்கள். ஆயினும் எப்படியாவது நாம் வந்த காரியம் வெற்றிபெறவேண்டும். ஆகையால் மெதுவாக பரமசிவனுடைய பூஷணங்களுடன் பேசி, அவர்கள் மூலமாக, பரமசிவனுக்கு நம் கோரிக்கையைத் தெரிவிக்கும்படி வேண்டிக்கொள்ளுவோம். முதலில் சங்கரனின் ஜடையிலுள்ள, கங்கையைப்பார்த்து,

த்விபதை
29.

பேகட ராகம்—கண்டசாபு தாளம்

ஸகரிகமபதபஸ்
ஸ்நீதபமாகரிஸா

க ம பா ம	பா த பா	ப த நீ த	ப ம க ம ரி
1. க ம லா ய	தா க்ஷி சங்	க ரு ணி தோ	ஸா ர லு . .
க ம த பா	கா ம ப க ரி ஸ	ம க ம ப ம	த த பா ,
த ம த ம	ம ன . வி . னந்	த யு தெ . ல்ப	லே . தோ .

(மற்ற அடிகளையும் இதேமாதிரி பாடவும்)

2. ஆர்தி	மனமச	லாத்மஜ	விதமு
கூரிமி	ரெட்டிம்ப	கொஸருசு	வத்த
3. போயிதெலு	புதமன்ன	போனீரு	வீர
லாயெபோ	யீவட்டி	யடியாஸ	மானி
4. ஸன்னகா	ஹருனி பூ	ஷணமுல	தோனு
வின்னவிம்	புமடஞ்சு	வேடுத	மிபுடு
5. தலமீத	னுன்ன மந்	தாகினி	ஜாஸி
தெலியபலு	குமடஞ்சு	தெலுபுத	மடவே ॥

தரு : 4. சங்கராபரண ராகம்—த்ரிபுடை தாளம்

பல்லவி :—இதி வினராதே ! ஈ மாடலு - இதி வினராதே ! ॥

அனுபல்லவி :—இதி வினராதே ! ஈ மாடலு - இதி வினராதே ! ॥

சரணங்கள் :—(1) இதி மஹாபெனுகங்க யெவரினன பட்டு -
வதலினப்புடே புட்டி முஞ்சு அட்டே
பெதரிஞ்சி மரல தேலிஞ்சு மிஞ்சி -
ஹ்ருதயேசு நடுநெத்தி னெக்கி நடிஞ்சு ॥

(2) மகனிநெத்தி மொட்டி மரியொக்க மகவானி -
தகிலிஞ்சுகொனு ஹொந்தகாரி மூடு
ஜகமுல ம்ரோகின பேரீ ராள்ள -

(3) புட்டின பிட்டல பொட்டனுஞ்சி யெக -
கொட்டி லேதனு பலு நீலி யெந்த
கட்டைன ஜானுகு கராளி யிதி -
மிட்ட பல்லமுலேனி புட்டு கய்யாளி॥

தாத்பரியம் ;—

பல்லவி :—இந்த வார்த்தைகளைக் கேட்கக்கூடாதா ? ॥

அனுபல்லவி :—இந்த வார்த்தைகளை இவள் கேட்கமாட்டாளே ! ॥

சரணங்கள் :—(1) இது ஒரு பெரிய கங்கை. அஜாக்கிரதையாக கங்கையில் இறங்கினவர்களை மூழ்கச்செய்து, அவர்களை விரட்டித் தள்ளிக்கொண்டு போய், மீண்டும் மேலுக்குக் கொண்டுவரச்செய்யும் நதியாகும். பரமசிவனுடைய, நடுநெற்றியில் ஏறி விளங்கும் இந்த கங்கை !

(2) சந்தனு மகாராஜாவை மணம்புரிந்துகொண்டு, அவனைவிட்டு, பரமசிவனிடம் போய்ச் சேர்ந்த வீரியம் பெற்றவள் ! மூன்று லோகங்களிலும் பிரசித்தமானவள் ! எவ்வளவு பெரிய பாறையானுலும், அதை அறுத்துக்கொண்டு பாய்கிற சக்திவாய்ந்த கங்கை !

(3) (தனக்கு) பிறந்த குழந்தைகளை (ஏழு பேரையும்) தண்ணீரில் தள்ளிவிட்டு, இல்லையென்று சொல்லும் பெரிய மாயக்காரி ! எந்த குன்ருனுலும், அதை மூழ்கவைக்கும் மோசக்காரி ! மேடு பள்ளங்களைச் சமனுக்கும் இவள், பிறவியிலிருந்தே யாரையும் லக்ஷியம் செய்யாதவள் !

4. "இதிவின ராதே"

தரு :
29.

சங்கராபரண ராகம்—த்ரிபுடை தாளம்

ஸரிகமபதநிஸ்
ஸ்நிதபமகரிஸ

	பல்லவி		
, ஸ ஸ ரிரிகா க ம	பதப பமகா கரிஸா	ஸ ரீ ஸா ;	ஸ ஸா ரிரி கா
. இ தி வி . . ன .	ரா . . தே	ஈ . மா .	ட . லு . .
ரி - ஸநிஸா ரிரிகா கம	பதப பமகா கரிஸா	ஸ ரீ ஸா ;	த நீ ஸா ; ॥
. இ . தி வி . . ன .	ரா . . தே	ஈ . மா .	ட . லு . ॥

	அனுபல்லவி		
, ஸ் ஸ் ஸ்ா ஸ்ா	ஸ்நிதாநீ ஸ்ா ;	பஸ்நி தபபம	கமப கமகரி
. இ தி வி ன	ரா . . . தே .	ஈ . . மா . . .	ட . . லு . . .
ஸ-ஸநிஸா ரிரிசாமா	பதப பமகாகரிஸா	ஸ ரீ ஸா ;	த நீ ஸா ; ॥
இ . தி வி . . ன	ரா . . தே	ஈ . மா .	ட . லு . ॥
	சரணங்கள்		
1. , பமமககரி	ஸ நீ ஸா ஸா	, ஸ ஸ ரி ரி கா	க கா கமகம
. இதி ம . ஹா .	பெனு கங் கா	. யெ வ ரி . னே	ன . ப . ட்டு .
ரி - கமபததப	பமகாரீ ஸ நி ஸா	ஸ ரீ ஸ நி ஸா	த நீ ஸா ;
. வ த லி . ன .	ப்பு.டே பு . ட்டி	மு ஞ்சு . .	அ . ட்டே .
, ஸ்ஸ் ஸ்நிதா பா	பமகாமா பதநிஸ்	, ஸ் நி ஸ் ரி ரி ஸ்	ஸ்நிதாநீ ஸ்ா ;
. பெத ரிஞ் . . சி	ம . ர . ல . . .	. தே . லிஞ் . . சு	மிஞ் . . சி .
, ம ப த நிஸ்ா	ஸ்ஸ் நி தபபம	கமா பதபம	கமபகமகரி
. ஹ்ருதயே . சு	ந டு . நெ . த்தி .	நெ . க்கி . ந .	டி . ஞ் சு . . .
ஸ-ஸநிஸா ரிரிகா மா	த பா க ரி ஸா	ஸ ரீ ஸா ;	த நீ ஸா ; ॥
. இ . தி வி . . ன	ரா . தே . .	ஈ . மா .	ட . லு . ॥

(2-ம், 3-ம் சரணங்களையும் இதே மாதிரி பாடவும்)

2. மகனி நெ	த்தி மொட்டி	மரியொக்க	மகவானி
தகிலிஞ்சு	கொனு ஹொந்	த காரி	மூடு
ஜகமுல	ம்ரோகின	பேரி	ராள்ள
தெககோஸி	பாரேடி	தேசால	மாரி ॥
3. புட்டின	பிட்டல	பொட்டனுஞ்	சி யெக
கொட்டி லே	தனு பலு	நீலி	யெந்த
கட்டைன	ஜானுகு	கராளீ	. . யிதி
மிட்ட பல்	லமு லேனி	புட்டு கய்	யாளீ ॥

வசனம் :—

ஸகியே கேள் ! நீ சொன்னதெல்லாம் வாஸ்தவமே. இனி, நம் காரியம் கை கூடுவதற்கு, கங்கைக்குத் தெரியாமல், இப்பொழுது ம்ருகத்தை (மானை)க் கோறலாமே.

தரு : 5. **மத்யமாவதி ராகம்—ஆதி தாளம்**

பல்லவி :—வின்னவிம்பவே மா சின்னிம்ருகமா ॥

அனுபல்லவி :—இன்னெலதாரிதோ னிபுடு மா மனவி ॥

சரணங்கள் :—(1) ஸவினயகுணியனி சனுவரியனி கனி -
சிவுடு தயனு நினு ஜேகொன்னடே
புவி நீ பாக்யமு பொகட தரமா ஹரு -
செவிலோ னம்ருதமு சில்கக ஸாத்திவி ॥

(2) தொரல செந்தலனு திரிகேவாரிகி -
ஜிரபுண்யம்புலு சேருகதே
கரிமமீர பரோபகாரமு காவுன -
மருவக ராஜசிகாமணிகி மா மனவி ॥

(3) மாகீகார்யமு மஸலகசேயுமு -
நீகு ம்ரொக்கெதமு நெனருனனு
ஆகல்பமு நித்ய ஸேவவாடில்லக -
ஜோகனு ஸாஹனுத ஸோமாஸ்கந்த மூர்த்திதோ ॥

தாத்பரியம் :—

பல்லவி :—எங்களுடைய சிறிய ம்ருகமே ! தெரியப்படுத்து.

அனுபல்லவி :—இந்த சந்திரனைத்தரித்த பரமசிவனுடன், இப்பொழுது எங்கள் கோரிக்கையை (தெரியப்படுத்து)

சரணங்கள் :—(1) வினயத்துடனும், ஸாத்வீக குணத்துடனும் கூடின உன்னை பரமசிவன் தெரிந்துகொண்டு தயையுடன் ஏற்றுக்கொண்டானே ! இவ்வுலகத்தில் உன்னுடைய பாக்கியத்தைப் புகழ ஸாத்தியமா ? சிவனுடைய காதில் அமிர்தம் பொழிவதுபோல் (தெரியப்படுத்து).

(2) கனவான்களினிடையே திரிந்துகொண்டிருப்பவர்களுக்கு சிரேஷ்டமான புண்ணியம் சேருமல்லவா ? மேலான பரோபகார புண்ணியம் (உனக்கு) ஏற்படும் ; ஆகையினால் மறக்காமல், பரமசிவனுக்கு எங்கள் கோரிக்கையை (தெரியப்படுத்து).

(3) எங்களுக்கு இந்தப் பணியைத் தவறாமல் செய்வாய் ! அன்புடன் உன்னை வணங்குகிறோம். சாச்வதமாக நித்ய ஸேவை ஏற்படும்படி, உற்சாகத்துடன் ஸாஹ பூபதியினால் ஸ்தோத்திரம் பண்ணப்பட்ட ஸோமாஸ்கந்த மூர்த்தியிடம் (தெரியப்படுத்து).

5. "வின்ன விம்ப வே மா"

தரு :
22.

மத்யமாவதி ராகம்—ஆதி தாளம்

{ ஸரிமபநிஸ்
ஸ்நிபமரிஸ

I₄	O	O
பல்லவி		
ரி ம ரி ஸ ஸா ஸநிஸா	ரி ம ரி ம ப ம	ரீ ரி ஸ ॥
வின் ன விம்ப வே மா . .	சின் னி ம்ரு. க.	மா . . ॥
அனுபல்லவி		
ரி ம ரி ம ப நி ஸ் ரி	ஸ் ஸ் நி - ப	ப ம ரி ஸ ॥
இன்னெல தா . ரி தோ	னி பு டு மா	. ம ன வி ॥
சரணங்கள்		
1. ரி ரி ரி ரி ரி ரி ரி ஸ	ரி ம ப ம	ம ரி ரி ஸ
ஸவினய குணி ய னி	ச னு வ ரி	ய னி க னி
நி ஸ ரி - ஸ ஸ ஸ நி ப	நி ஸ ரீ ரி ம ப ம	ரீ ரி ஸ
சி வு டு த ய னு நி னு	சே . . கொ. ன்ன.	டே . .
ரி ம ரி ம பா ப ப	ப ப ப - ப	ப நி ம ப
பு வி நீ. பா க்ய மு	பொக ட த	ர மா ஹ ரு
ப ரி ஸ்ா நி ப நி ஸ்	ப நி ஸ் நி பா ப ம	ம ரி ரி ஸ ॥
செவிலோ னம்ருதமு	சி ல் . . க க .	ஸ¯ . த்தி வி ॥

(2 - ம், 3 - ம் சரணங்களையும் இதே மாதிரி பாடவும்)

2. தொரல செந்தலனு	தி ரி கே க	வா ரி கி
ஜிரபுண்யம்புலு	கே ச ரு க	தே
க ரி ம மீ ர ப ரோ ப	கா ர மு	கா வு ன
மருவக ராஜசிகா	ம ணி கி மா	ம ன வி ॥
3. மா கி கா ர் ய மு	ம ஸ ல க	சே யு மு
நீகு ம்ரொக்கெதமு	ெ ந ன ரு ன	னு . .
ஆகல்பமு நித்ய	ே ஸ வ வா	டி ல் ல க
ஜோகனு ஸாஹனுத	ஸோமாஸ்கந்த	மூ ர் த் தி தோ ॥

சம்பகமாலே :—

ஸகியரோ சாலு கூர்மி தய ஸத்யமு பல்கு விவேக கீர்த்துலென்
னிகலு பரோபகாரமுலு நீதியு புத்தியு ராயபாரமுல்
மெகமுலகேடனம்ம னிக மீதடி கார்யமு ஸங்கடில்லகன்
ஸகலமு குண்டலீந்த்ருனகு ஸாரெகு தெல்புதமம்ம நெம்மிகன் || **8**

பொருள் :—

ஸகிகாள் போதும்! முதலில் மானுக்கு நாம் வந்த விஷயத்தைத் தெரிவித்து, அதைச் சிவபெருமானுக்குச் சொல்லும்படி முயற்சி செய்தோம். ஆனால் மீண்டும் ஆலோசனை செய்தாலோ, மிருகத்திற்கு இவ்வளவு பெரிய காரியத்தைச் சாதிப்பதற்குப் போதுமான சக்தி உளதா, என்னும் ஐயம் ஏற்படுகிறது. மேலும் அன்பு, தயை, மெய்ம் மொழிதல், விவேகம், கீர்த்தி, யோசனே, பரோபகாரம், தர்மம், புத்தி, அரசனிடத்தில் தக்கவாறு புகலுதல் முதலிய குணங்கள், மிருகங்களுக்கு எப்படி இருக்கும்? ஆகவே நம்முடைய காரியம் வெற்றி பெறுவதற்கு, சிவபெருமானின் பூஷணமாகிய நாகராஜாவி னிடத்தில் தெரிவிப்போம்.

தரு : 6 **ஸாவேரி ராகம்—ஆதி தாளம்**

பல்லவி :—தெலுபவய்யா மாமனவி சிலுவலராயா ||

அனுபல்லவி :—பலுமாரு சங்கருனிதோ பக்தவசங்கருனிதோ ||

சரணங்கள் :—(1) சலபட்டி காசினட்ளாயெ - ஸமயமிந்தைன லேதாயெ
தலபரெண்டு ஜாமுலாயெ தாதுபிர்யாது லேதாயெ ||

(2) போடிமி ஸமுகமுன போனீரு ஜேஜே லெந்தைன
ஆடுவாரனி நீவைன ஞதரிஞ்சி ஸாமிதோன ||

(3) தடவு ஸேயக லெம்மனி தருணிபை தயசேயுமனி
விடிதிகி ரம்மனி ஸாஹ பூ விபு தைவமுதோ பூனி ||

தாத்பரியம் :—

பல்லவி :—நாகராஜனே! எங்களுடைய விண்ணப்பத்தைத் தெரியப்படுத்து.

அனுபல்லவி :—பக்தர்களுக்கு ஆப்தமான சங்கரனுடன் பலமுறை (தெரியப்படுத்து)

சரணங்கள் :—(1) தீவிரமாக காத்துக்கொண்டிருந்ததுதான் மிச்சமாகும்போலிருக் கிறது! கொஞ்சம்கூட (பரமசிவனுடன்) பேசுவதற்குத் தருணம் வாய்க்கவில்லே. இரண்டு ஜாமங்கள் ஆகியும் ஒரு விஷயமும் தெளிவாகவில்லே.

(2) தேவதைகளோ அருகில் செல்லவிடமாட்டார்கள். நாங்கள் ஸ்திரீகள் என்பதை மனதில் வைத்துக்கொண்டு நீயாவது, ஈச்வர னிடத்தில் (தெரியப்படுத்து).

(3) ஆலசியம் செய்யாமல் எழுந்திருக்கும்படியும், பார்வதியின்பேரில் தயைபுரியும்படியும், அவள் இருக்கும் இடத்திற்கு ஈச்வரன் வரும் படியும், ஸாஹ பூபாலனின் குல தெய்வமாகிய ஹரனுடன் (தெரியப்படுத்து)

6. "தெலுபவய்யா"

தரு :
15.

ஸாவேரி ராகம்—ஆதி தாளம்

ஸரிமபதஸ்
ஸ்நிதபமகரிஸ

| 4	O	O
பல்லவி		
; ப தஸ்ா ; ஸ்ா ; ஸ்நிதப தா	; ப மபதநித	பதபம பாதப தா
. தெலுப . வய் . . . . . யா	. மா	ம . ன . வி . . .
; ப தஸ்ரிகரி ஸ்ா ; ஸ்நிதப தா	,,	,,
. தெலுப . . . வய் . . . . . யா	,,	,,
; பதநிதபம - மகரீஸரிபம	கரீ , ; ரீ ;	ஸா ; ; ; ||
. சிலுவ . ல . ரா	யா	. . . . ||
அனுபல்லவி		
; பத ஸ்ா ; ஸ்ரிஸ்ா ஸ்ரிஸ்ா	; ஸ்ரி க்ரிஸ்ா	ஸ்ா ; ஸ்நிதப தா
. பலுமா . . . . ரு	. சங் . . க ரு	ணி . தோ . . . .
; பதா ரிஸ்ா ஸ்ா ஸ்ா ஸ்நிதப தா	பமபத நிதபம	மகரீ ஸரிமப
. பக் . தவ சங் . க . . . ரு	ணி . . . தோ . . .	. . . .
தா || (தெலுப) . ||		
சரணங்கள்		
1. ; பதபா ; பாபமதபதா	; பம பதநித	பதபம கரீரீ
. சலப . ட்டி . . கா . சி	. னட்ளா . . .	யெ . . . . . .
; ஸரிபமகரி ஸா ஸா ஸநிதா	; ஸரி மாமா	பமபத பா ;
. ஸமய . மிந் . தை . . . ன	. லே . தா .	. . . . யெ .
; பதஸ்ா ; ஸ்ா ; ஸ்ரிஸ்ா	; ஸ்ரி க்ரிஸ்ா	ஸ்ா ; ஸ்நிதப தா
. தலப . ரெ . . . ண்டு	. ஜா . . . மூ	லா . . . . . யெ
; பதா ரிஸ்ா ஸ்ா ; ஸ்நிதப தா	பமபத நிதபம	மகரீ ஸரிமப
. தா . து பிர் யா . . . . . து	லே	தா . . யெ . . .
தா || (தெலுப) . ||		

(2-ம், 3-ம் சரணங்களையும் இதே மாதிரி பாடவும்)

2. போடிமி	. ஸமுகமு	ன
போனீரு	. ஜேஜே	லெந்தைன
ஆடுவாரனி	நீ . .	வைன
ஞுதரிஞ்சி	ஸாமி	தோன‖ (தெலுப)
3. தடவு ஸேயக	லெம்	மனி
தருணிபை	தய சே	யுமனி
விடிதிகி ரம்மனி	ஸாஹ	பூ . .
விபுதைவமு	தோ . . .	பூனி ‖ (தெலுப)

கந்தபத்யம் :—

பலுவிஸமு ரெண்டுஜிஹ்வலு - கலவாரல கேடனென கலவே நெனருல்
கலசாம்புதி தனயுனிதோ - தெலிவிடிகா கார்யமிகனு தெலுபுதமம்மா ‖ 9

பொருள் :—

கடுவிஷத்தையும், இரண்டு நாக்குகளையும் படைத்தவர்களுக்கு, அன்பு எங்கே யாவது இருக்குமா ? ஆகவே, பாம்பை அண்டுவதில் காரியமில்லை. பாற்கடலில் உதித்த சந்திரனுடன் தெளிவாக, நாம் அந்த காரியத்தைத் தெரியப்படுத்துவோம்.

சம்பகமாலை :—

மருவக சந்தமாம வினுமா இதி நீகொக பாரமா ரமா
தருணிஸமான மா கிரிஜா தாமஸமா சலமேல மானுமா
கரமுல ம்ரொக்கு மாமனவி கைகொனுமா ஹருதோட தெல்புமா
வெரவக சூடுமா மதினி வீதிவிடங்க சிகாங்கரத்னமா ‖ 10

பொருள் ;—

சந்திரனே ! மறக்காமல் கேள். இது உனக்கு ஒரு பாரமா ? எங்கள் கிரிஜா, லக்ஷ்மிக்கு ஸமானமானவள். தாமதம் எதற்கு? த்வேஷம் எதற்கு? அவைகளை விட்டுவிடு. அஞ்சலி செய்து நாங்கள் தெரிவிக்கும் கோரிக்கையை ஏற்றுக்கொண்டு, ஈச்வரனிடத்தில் அதைத் தெரிவிப்பாய். வீதிவிடங்க தியாகேசரின் சிகைக்கு ரத்னமாக விளங்கும்

தரு : 7. பந்துவராளி ராகம்—ஆதி தாளம்

பல்லவி :— பொலதி யிந்தைகு தயபுட்டு னடவே ॥

அனுபல்லவி :— ஹலஹலமுதோ புட்டின அன்னெகானிகி ॥

சரணங்கள் :—(1) செல்லெலி யில்லு கொத்திசேஸி மெல்லனெ யொஜ்ஜ
பல்லவ பாணி பட்டின பாபஜாதிகி ॥

(2) கூரிமி தம்முல மீதி கொண்டெ கானிகி ரேல
தூரி நெலதல னேசே தோஸகாரிகி ॥

(3) சானவீனி வேடுட சாலு சாலுனே போவே
மேனு தெலியனிவானி மேனமாமகு ॥

தாத்பரியம் :—

பல்லவி :— ஸகி ! (சந்திரனுக்கு) தயை கொஞ்சமாவது ஏற்படுமா ?

அனுபல்லவி :— நஞ்சுடன் பிறந்த நியாயமற்றவனுக்கு (சந்திரனுக்கு)

சரணங்கள் :—(1) (லக்ஷ்மீயின் இருப்பிடமாகிய) தாமரையானது, சந்திரனைப் பார்த்தவுடன் வாடிப்போகிறது. இன்னும், சந்திரன் தனது குருவின் பத்தினியான தாரையின் கையைப்பிடித்தவன் ! அப்படிப்பட்ட பாபிக்கு.

(2) சந்திரன், தாமரை புஷ்பங்களை வெறுக்கிறவன். இரவில் வந்து வனிதைகளுக்கு விரகவேதனைகளை அதிகப்படுத்தும் தோஷக்காரன். அப்படிப்பட்டவனுக்கு.

(3) ஸகி ! இவனை (சந்திரனை) வேண்டிக்கொள்வது போதும் ! போதும் ! போடி ! உடல் தெரியாதவனுடைய (மன்மதனுடைய) மாமனுகும் இவனுக்கு.

—

7. "பொலதி இந்தைஞ"

தரு :
51.

பந்துவராளி ராகம்— ஆதி தாளம்

ஸரிகமபதநிஸ்
ஸ்நிதபமகரிஸ

ǀ4	O	O
பல்லவி		
; ஸ ரி கா ப ம கா கா ரீ ரீ	ஸா ; ; - பா	பா ப ம - க ம க ரி
. பொ ல தி இந் . தை . ஞ த	ய . . புட்	டு ன . ட . வே.
ஸ நி - ஸ ரி கா ப ம கா கா ரீ ரீ	ஸா ; ; ;	; ; ; ; ‖
. . பொ ல தி இந் . தை . ஞ த	ய . . .	. . . . ‖
அனுபல்லவி		
; ப த பா தா ஸ் நி ஸ்ா ஸ் நி ஸ் ரி	ஸ்ா ; ; ;	; ; ; ;
. ஹ ல ஹ ல மு . தோ பு . ட்டி .	ன . . .	. . . .
; ப த பா தா ஸ் நி ஸ்ா ஸ் நி ஸ் ரி	ஸ்ா ; ; - ஸ்ா	நி த ப ம க ம க ரி
. ஹ ல ஹ ல மு . தோ பு . ட்டி .	ன . . அன்	னெ . கா . னி . கி .
ஸ நி ‖ (பொலதி)		
. . ‖		
சரணங்கள்		
1. ; ஸ ரி கா ப ம க ம கா ரீ ரீ	ஸா ; ; - பா	பா ப ம க ம க ரி
. செல் லெ லி இல் . லு . கொ த்திசே	ஸி . . மெல்	ல னெ . யொ . ஜ்ஜ .
ஸ நி - ப த பா தா ஸ் நி ஸ்ா ஸ் நி ஸ் ரி	ஸ்ா ; ; - ஸ்ா	நி த ப ம க ம க ரி
. . ப ல் ல வ பா . ணி ப . ட்டி.	ன . . பா	ப . ஜா . தி . கி
ஸ நி ‖ (பொலதி)		

(2-ம், 3-ம் சரணங்களேயும் இதே மாதிரி பாடவும்)

| 4	○	○
2. கூ ரி மி த ம் மு ல மீ	தி . . கொண்	டெ கா னி கி ரே
ல - தூ ரி நெ ல த ல னே	சே . தோ	ஸ கா ரி கி ॥ (பொ)
3. சா ன வீ னி வே டு ட சா	லு . . சா	லு னே போ வே .
மே னு தெ லி ய னி வா	னி . . மே	ன மா ம கு ॥ (பொ)

[யாரிடத்திலும் சொல்லி அனுப்புவதற்கு முடியாமற் போனதினுல், ஸகிகள், தாங்களே ஸ்வயமாக பரமேச்வரனிடத்திற்குச் சென்று, தங்கள் தேவியான பார்வதியைக் குறித்துப் பின்வருமாறு விண்ணப்பம் செய்து கொள்ளுகிறுர்கள்.]

த்விபதை :—

ஓ தீனமந்தார யோனகாகார - ஓ தயாஸாகர யோசுபாகார
வாமாக்ஷி கௌரி தேவர ராக கோரி - காமுனிசேதூலி காலிசே ஸோலி
கரகுசுன்னதி சால கலிகி யீவேள - கலய ராவய்ய சங்கர சக்கனய்யா॥

பொருள் :—

தீனர்களுக்கு மந்தாரமானவனே! கைலாயகிரியில் வசிப்பவனே! கருணைக் கடலே! சுபத்திற்கு இருப்பிடமானவனே! கவர்ச்சியான கண்களையுடைய பார்வதியானவள், தங்களுடைய வரவைக்கோரி, விரகவேதனையினுலும், மந்தமாருதத்தினுலும் சலித்து, களைத்து, மிகவும் கரைகின்றுள். (ஆகையினுல்) இந்தத் தருணத்தில் தேவியின் விருப்பத்தைப் பூர்த்தி செய்ய வாரும்.

—

த்விபதை
28.

யதுகுலகாம்போஜி ராகம்—ஆதி தாளம்
(கண்டகதி)

ஸரிமபதஸ்
ஸ்நிதபமகரிஸ

பதஸ்ாஸ் ஸ்நிதாபாப-பதஸ்பா மகககரிரி	ஸஸரீரிரிரிபமகாரீ	ஸா ஸஸா ஸாஸா,
ஓ . தீ னமந் . . தார யோ.னகா கா .ர..	ஓ.தயாஸா.க . ரா .	யோ சு பா கா ர .

(மற்ற அடிகளையும் இதே மாதிரி பாடவும்)

வா மா க்ஷி கௌ ரி தே வ ர ரா க கோ ரி	கா மு னி சே தூ லி	கா லி சே ஸோ லி
க ர கு சு ன் ன தி சா ல க லி கி யீ வே ள	க ல ய ரா வ ய் ய ச ங்	க ர ச க் க ன ய் ய॥

தரு : 8

ஸௌராஷ்ட்டிர ராகம்—மிச்ரசாபு தாளம்

பல்லவி :—ஏலுகோவையா சக்கனய்யா - தாளலேதய்யா மா பால
ஏலுகோவையா இந்த தடவேல ராவய்யா ॥

அனுபல்லவி :—ஏலுகோ சங்கர காலகர்வஹர - பாலலோசன ஹர லீலாவிஹார ॥

சரணங்கள் :—(1) மொலக தெம்மெரலகு குலுகு தும்மெதலகு
தளுகு வென்னெலலகு னுலுகுர சால
மெலகுவதேனிய லொலுகக கலகல
பலுகு ராசிலுகல களுகு மா பால (ஏலுகோ)

(2) மாருராயிடி கெந்த பாருரா சய்யனு
ஜேருரா நீபேரு சீருரா சால
மீரு ராதிரியனி தூருரா செலுலனு
கோருரா விருலனு கேருரா பால (ஏலுகோ)

(3) ஸோலுரா வலபுன தூலுரா விரஹாப்தி
தேலுரா மமு பதி மாலுரா சால
மேலுரா யீ வக சாலுரா ஸதி ஜவ
ராலுரா லேதிகெ போலுரா பால (ஏலுகோ)

தாத்பரியம் :—

பல்லவி :—அழகிய ரூபம் வாய்ந்தவரே! ஏற்றுக் கொள்ளுமையா. எங்களுடைய பார்வதி, தங்கள் பிரிவை சகிக்க முடியாதவளாயிருக்கிருள்; ஏற்றுக்கொள்ளுமையா; இவ்வளவு ஆலசியம் எதற்கு? வாரும்.

அனுபல்லவி :—சங்கரரே! யமனுடைய கர்வத்தை அடக்கினவரே! நெற்றிக் கண்ணை உடையவரே; ஹர! லீலாவிநோதரே! (பார்வதியை) ஏற்றுக் கொள்ளும்.

சரணங்கள் ;—(1) இளம் தென்றல் காற்றுக்குக் குலுங்குவாள்; வண்டுகளுக்கு அலறுவாள்; வெண்ணிலாவுக்கு மிகவும் பயப்படுவாள்; தேனொழுகுமாறு கொஞ்சும் ராஜகிளிகளின் மொழிகளுக்கு பயப்படுவாள் (ஏற்றுக் கொள்ளுமையா).

(2) மன்மத வேதனையின் பொருட்டு அங்குமிங்கும் ஓடிக்கொண்டிருக்கிருள்; படுக்கைக்குச் செல்லுகிருள்; உமது பெயரைக் கேட்ட மாத்திரத்திலேயே, (பிரிவைக் குறித்து) வெறுக்கிருள்; இரவு பொழுதாகிவிட்ட தென்று திரஸ்கரிக்கிருள். (அச்சமயத்தில்)ஸகிகளை அருகில் வரும்படி வேண்டுகிருள்; புஷ்பங்களை வெறுக்கிருள். (ஏற்றுக் கொள்ளுமையா).

(3) விரகவேதனை மீறி, களைத்து கீழே விழுகிருள்; காமக் கடலில் மிதக்கிருள்; எங்களை மிகவும் வேண்டுகிருள். நல்லது; இந்த பராமுகம் போதும். இளங்கொடியைப் போன்ற எங்கள் பார்வதி, யௌவன ஸ்திரீயாவள் (ஏற்றுக்கொள்ளுமையா).

8. "ஏலுகோவையா"

தரு :
17.

ஸௌராஷ்டிர ராகம்—மிச்ரசாபு தாளம் { ஸரிகமபதநிஸ் / ஸ்நிதாபமகமரீஸ

	பல்லவி		
ஸா , ஸ நி தா	ஸ ரீ ம க மா க ரி	ரீ , பா ப ம	க மா ம க ரீ
ஏ . லு . கோ	வை. யா	. . ச க்க .	ன ய் யா . .
த தா ஸ்ா ஸ்ா	ஸ் நி தா ; நி த பா	பா , த ப ப ம	க மா க ரி ரீ
தா . ள லே	தை . . . யா . .	மா	பா . ல . .
ஸா , ஸ நி தா	ஸ ரீ ம க மா க ரி	ரீ , பா ப ம	க மா க ரி ரீ
னே . லு . கோ	வை. யா	. . இந் த .	த . ட . .
ஸா , ஸ நி தா	ஸ ரீ ம க மா க ரி	ரீ , ; ;	ஸா , ; ; ||
வே . ல . ரா	வை . யா	. . . .	. . . . ||
	அனுபல்லவி		
தா , ஸ்ா ஸ்ா	ஸ் ஸ்ா ஸ் ரி ஸ்ா	தா , ஸ்ா ஸ்ா	ஸ் நி தா ; நி த பா
ஏ . லு கோ	ச ங் க . ர	கா . ல கா்	வ . . . ஹ . ர
தா , ஸ்ா ஸ்ா	ஸ் நி தா ; நி த பா	பா , த ப ப ம	ம க மா ; க ரி ரீ ||
பா . ல லோ	ச . . ன . ஹ . ர	லீ . லா . வி .	ஹா . . . ர . . ||
			(ஏலுகோ)
	சரணங்கள்		
1. ப பா பா ப ம	ம க மா ; க ரி ரீ	ஸ ரீ ம க ரீ	ஸ ஸா ஸ நி தா
மொல க தெம்	மெ . ர . ல . கு	கு லு கு . தும்	மெ த ல . கு
ஸ நி தா ; தா ஸா	ஸ நி ஸா ; ரி ஸ ரி	ஸ ரீ க ம ப ம	பா , த த பா
த . ளு . குவென்	னெ . ல . ல . கு	த லு கு . ர .	சா . ல . .
த தா ஸ்ா ஸ்ா	ஸ் ஸ்ா ஸ் ரி ஸ்ா	த தா ஸ்ா ஸ்ா	ஸ் நி தா ; நி த பா
மெ ல கு வ	தே . னீ . ய	லொ லு க க	க . ல . க . ல
த தா ஸ்ா ஸ்ா	ஸ் நி தா ; நி த பா	ப பா த ப ப ம	ம க மா ; க ரி ரீ ||
ப லு கு ரா	சி . லு . க . ல	க ளு கு . மா .	பா . . . ல . .
			(னேலுகோ)

(உ-ம், 3-ம் சரணங்களையும் இதேமாதிரி பாடவும்)

2.	மாருரா	யிடி கெந்த	பாருரா	சய்யனு
	ஜேருரா	நீ பேரு	சீருரா	சால
	மீரு ரா	திரியனி	தூருரா	செலுலனு
	கோருரா	விருலனு	கேருரா	பால ‖ (னேனுகோ)
3.	ஸோலுரா	வலபுன	தூலுரா	விரஹாப்தி
	தேலுரா	மருபதி	மாலுரா	சால
	மேலுரா	யீவக	சாலுரா	ஸதிஜவ
	ராலுரா	லேதீகெ	போலுரா	பால ‖ (னேனுகோ)

கந்த பத்யம் :—

வினு வினுஸிகதேவர மன - வினி வினி தனகொலுவு மானி விரிபல்லகி தெம்
மன மனமலரக தெச்சிரி - தினதின மொகவிந்த னெம்மதினி கனுகொனவே ‖ 12

பொருள் :—

கேள்! ஆகாயத்தைச் சிகையாக தரித்த பரமசிவன், நம்முடைய கோரிக்கையைக் கேட்டு, தனது கொலுவைக் கலைத்து, புஷ்பப் பல்லக்கைக் கொண்டுவரச் சொல்ல, எல்லோருக்கும் முகமலர்ச்சி ஏற்படுமாறு பல்லக்கைக் கொண்டு வந்தார்கள். இனி அவ்வப்பொழுது நடைபெறும் ஒவ்வொரு விந்தையையும் பார்த்துக்கொள்.

தரு : 9 **சங்கராபரண ராகம்—மிச்ரசாபு தாளம்**

பல்லவி :—ஸிங்காரம்பு பல்லகி செலுவு ஜூடவே ‖

அனுபல்லவி ;—ஸங்கீத மேளமுதோனு ஸன்னுதிஞ்சினி தேவுனி ‖

சரணங்கள் :—(1) ஜிகிமிஞ்சு ஜலபூத - ஜீனிபன்னுங்கமு
பிகுவுநிண்டுபுருஸா பிஞ்ஜெலுனு
நிகநிகயனு பச்சி பகடம்பு தண்டியு
மகரால நிகரால மஞ்சி சட்டமுகல ‖

(2) சிருத பச்சல கச்சு ஸேஸின தபுகிடி
குருவிந்த முல கீலு கொனுகுப்பலு
ஜரிககண் டனல்லின - ஜமிலினலி திண்டுலுனு
ஒரகுபிள்ளலு பட்டு கிருலு பிள்ளலுகல ॥

(3) ஸரிஜீனி குட்டுல - ஸகலாத்தி மெத்தலு
ஹரிநீலமுலனு கத்தெர காள்ளுனு
ஹாருமுஞ்ஜி பூஸல ஜெரபைன குச்சுலு ॥
பரக குராளமு பட்டுதோரணமுலுகல ।

தாத்பரியம் :—

பல்லவி :—சிங்காரமான பல்லக்கின் அழகைப் பார் !

அனுபல்லவி ;—ஸங்கீத மேளத்துடன் ஈசன் வரும் காக்ஷியை ॥

சரணங்கள் :—(1) குஜ்ஜாகளுடன் அழகாக விளங்கும் பட்டை ; பிகுவுடன் விளங்கும் சிவப்புநிற குஜ்ஜாகள் ; பிரகாசமுள்ள பச்சைநிறமான தண்டி. சிரேஷ்டமான மாணிக்கத்தினுல் இழைக்கப்பட்ட நல்ல சட்டங்கள் ; இவைகளுடன் கூடின (சிங்காரமான பல்லக்கு)

(2) சிறிய பச்சைகளால் இழைக்கப்பட்ட முன்புறத்தட்டு ; கெம்புகளால் இழைக்கப்பட்ட முனைக் குமிழிகள் ; இரண்டு ஸரிகை திண்டுகள் ; பட்டுகளினுல் செய்யப்பட்ட சாய்ப்பு திண்டுகள் ; இவைகளுடன் கூடின (சிங்காரமான பல்லக்கு).

(3) தங்க ஸரிகையினுல் தைக்கப்பட்ட ஸகலாத்து மெத்தைகள் ; நல்ல நீலங்களினுல் இழைக்கப்பட்ட பிடிப்புகள் ; விதவிதமான மணிகளால் அலங்கரிக்கப்பட்ட குஜ்ஜாகள் ; இவைகளுடன் கூடி, சுற்றிலும் பட்டுத் தோரணங்கள் கட்டப்பட்டத் தொட்டியுடன் கூடிய (சிங்காரமான பல்லக்கு).

—

9. "ஸிங்காரம்பு பல்லகி"

தரு: 29.

சங்கராபரண ராகம்—மிச்ர சாபு தாளம்

{ஸரிகமபதநிஸ்
{ஸ்நிதபமகரிஸ

		பல்லவி		
1.	, ஸ ரி கா க ம . ஸிங் கா ரம் பு	ம க ரி ரி ஸ ஸ நி பல். . ல . கி .	ஸ ரீ ஸ நி த நி செ லு வு . ஜ ட	ஸா , ம க க ரி வே . . . . .
2.	ஸா-ஸஸகாமபாம . ஸிங்காரம். பு	ம க ரி ரி ஸ ஸ நி பல் . . ல . கி .	ஸ ரீ ஸ நி த நி செ லு வு . ஜ ட	ஸா , ; ; ‖ வே . . . ‖
		அனுபல்லவி		
	, ம ப த நி ஸ்ா . ஸங் கி . த	ஸ்ா ஸ் நி தா பா பா மே ள . . மூதோ	ம-ம க மா ப த ப ம னு ஸன் னு திஞ் சி .	க ம பா ; க ம க ரி னி . தே . வு . னி .
	ஸ ‖ (ஸிங்காரம்பு) . ‖			
		சரணங்கள்		
1.	, ம க மா பா பா . ஜி . கி மிஞ் சு	ப பா பா ப ம ஜ ல பூ த .	ப ஸ்ா ஸ் நி தா ப ம ஜீ . னி . . பன்	க ம ப க ம க ம னுங் . . க . மு .
	ரி-க ம ப த ப ம . பி கு வு . நின்.	க ம ப - க ம க ரி டு பு . ரு . ஸா .	ஸ- பா ப மகா மகரீ . பிஞ்ஜே. . லு . .	க ம பா ; ; ; னு . . . . .
	, ம ப ப ம கா மா . நி க நி . க ய	ப த நி ஸ்ா ஸ்ா னு . . ப ச்சி	, ஸ் நி ஸ் ரி ரி ஸ் . ப க டம் . . பு	ஸ்ா ஸ் நி தா நீ ஸ்ா தண் . . . டி யு
	, ம ப த நி ஸ்ா . ம க ரா . ல	த நி ஸ் நி தா பா ப ம நி . க . . ரா ல .	ப ஸ்ா ஸ் நி தா ப ம மஞ் . சி . . சட்	க ம பா ; க ம க ரி ட . மு . க . ல .
	ஸ ‖ (ஸிங்காரம்பு) . ‖			

(2-ம், 3-ம் சரணங்களையும் இதே மாதிரி பாடவும்)

2. சிருத பச்	சல கச்சு	சேஸின	தபுகிடி
குருவிந்த	முல கீலு	கோனுகுப்ப	லு
ஜரிக கண்	ட னல்லின	ஜமிலி னலி	திண்டுலுனு
ஒரகு பிள்	ளலு பட்டு	கிருலு பிள்	ளலுகல ॥
3. ஸரிஜீனி	குட்டுல	ஸகலாத்தி	மெத்தலு
ஹரிநீல	மூலனுகத்	தெரகாள்	ளுனு
ஹாருமுஞ்ஜி	பூஸல	னெரபைன	குச்சுலு
பரக கு	ராளமு	பட்டுதோர	ணமுலுகல ॥

கீதம் :—

வேடுகலு மீர ஜன்னம்பு வேடகாடு
நேடு சேடியதோ முச்சடாட ராக
ப்ரோட லேனட்டி ஜேஜேலு கூடி ஸாமி
கூடிகமு சேயு ஜாடலு சூடு மபல ॥ 13

பொருள் :—

ஸகிகளே ! வேடிக்கை அதிகரிக்க, தக்ஷ பிரஜாபதியின் யக்ஞத்தை அழித்தவனை பரமசிவன், இன்று நம்முடைய பார்வதியுடன் உல்லாஸமாகப் பேசவரும் பொழுது நிபுணர்களான தேவதைகள் ஒன்று கூடி பரமசிவனுக்கு ஸேவை செய்கிற விதங்களைப் பாருங்கள் !

தரு : 10. பைரவி ராகம்—ஆதி தாளம்

பல்லவி :—கமலாயதாக்ஷிரோ கனுகொனவே நேடி விந்த - கனுகொனவே ॥

அனுபல்லவி :—அமருலீசுனிகூடிகமுஸேயு விந்தலு ॥

சரணங்கள் : 1. கலவாடு கம்மனி கபுரம்புவிட மீய - பலவைரி காளாஞ்சி பட்டிராக
மலயஜபவனுடு மஞ்சிஸாரடிவீவ - நலுவ வினுதிஸேய
வெலயவச்சு தேவுனி ||

2. கரிம ஜமுடு குஞ்செ கத்தி கேடமு பூன - வருணுடு
சலுவ பாவடலு வேய
குரிகாடைன சந்த்ருடு கொடுகுனு படகனு - தரியிம்ப ஸொம்புன
தனரு தேவதேவுனி ||

3. கருட கின்னர யக்ஷ கந்தர்வபதுலெல்ல - முருபு மிஞ்சின கான
முலு சேயக
ஸரஸ ரம்பாதுலு ஜதகூடி நடியிம்ப - ஹரிதோ நவ்வுசு வச்சு
வரஸாஹேந்த்ருதேவுனி ||

தாத்பரியம் :—

பல்லவி :—தாமரைக் கண்ணை உடையவளே! இன்றைய விந்தையைப் பாரடி!

அனுபல்லவி :—தேவர்கள், பரமசிவனுக்கு, ஸேவை செய்யும் விந்தைகளை.

சரணங்கள் :— 1. குபேரன், பச்சைக் கற்பூரத்துடன்கூடிய பரிமளமான தாம்பூலத்தைக் கொடுக்க, தேவேந்திரன், காளாஞ்சியை (தாம்பூலம் துப்புவதற்காக உள்ள கலசம் அல்லது பாத்திரம்)ப் பிடித்துக்கொண்டு வர, வாயுதேவன் நல்ல காற்று வரும்படி விசற, பிரம்மதேவன் ஸ்தோத்திரம் செய்ய, (இந்த சூழ்நிலையில்) பிரகாசத்துடன் வரும் தேவனை.

2. மேன்மையுடைய யமன், சாமரத்தையும், கட்கத்தையும், கேடயத்தையும் பிடிக்க, வருணதேவன் வெண்மையான வஸ்திரங்களை விரிக்க, குறிகாரனை சந்திரன் குடையையும், கொடியையும் பிடிக்க, கம்பீரமாக வரும் தேவ தேவனை.

3. கருட, கின்னர, யக்ஷ, கந்தர்வபதிகளெல்லாம், கம்பீரமான கானம் செய்ய, அழகிய ரம்பாதிகள் ஜதையாக நடிக்க, மஹாவிஷ்ணுவுடன் புன்னகையுடன் ஸாஹமகாராஜாவின் தேவனான பரம சிவன் வருகையை.

10. "கமலாயதாக்ஷிரோ"

தரு :
20.

பைரவி ராகம்—ஆதி தாளம்

ஸரிகமப*தநிஸ்
ஸ்நிதபமகரிஸ

। 4	O	O
பல்லவி		
; ரி ரி ஸ்ா ஸ்ா நீ ஸ்ா ரி ஸ் ஸ் நி நி த	த ப - ஸ் நி நி த பா	ம க ம ப ம க ரீ
. க ம லா ய தா . . . க்ஷி . ரோ .	. . கனுகொனவே	நே . டி . விந்த .
ஸா-ஸ ரி ஸ நி தா நீ ஸா ரி க ம ப த ப	ப ம கா ரீ ;	ஸா ; ; ; ‖
. கனுகொனவே. நே டி விந்	த	. . . . ‖
அனுபல்லவி		
; ப ம பா த நி நீ ஸ்ா ஸ்ா ஸ்ா	; நி ரி ஸ்ா , நி	நி நி த ப - ப ம பா
. அ ம ரு லீ . சு னி கூ டி	. க மு ஸே . யு	விந் . . . த . லு
த நி ‖ (கமலாய)		
. . ‖		
சரணங்கள்		
1. ; ப ப தா பா பா ; ப த நீ	; - த நி ஸ்ா ஸ்ா	நீ ஸ்ா ரி ஸ் ஸ் நி நி த
. க ல வா டு கம் . ம . னி	. க பு ரம் பு	விட . . மீ . ய .
த ப-ப ம நி நி த ப-ம க ம ப ம க க ரி	ஸா - ரி க மா மா	ப ம ப த பா பா
. . ப ல வை. ரி . கா . . . ளா ஞ் ஜி .	. ப . . ட்டி	ரா . . . க .
; ப ம பா தா நீ நீ ஸ்ா ஸ்ா	; நீ , ஸ் ரீ	ஸ்ா ஸ் நி நி த பா
. ம ல ய ஜ ப வ னு டு	. ம ஞ் சி ஸ¬	ர டி . வீ . வ
. நி க்ா ரி ஸ்ா நீ ஸ் நி நி த பா	; ஸ் நீ த பா	ம க ரி க ம ப த ப
. ந லு வ வி னு தி . ஸே. ய	. வெ ல ய வச்	சு . தே . வு . னி .
த நி ‖ (கமலாய)		

(2-ம், 3-ம் சரணங்களையும் இதே மாதிரி பாடவும்)

2. கரிம ஜமுடு குச்செ	கத்தி கே	டமு பூன
வருணுடு சலுவ பா	வடலு	வேய
குரிகாடைன சந்த்ருடு	கொடுகுனு	படகனு
தரியிம்ப ஸொம்புன	தனரு தே	வதேவுனி ॥
3. சருட கின்னர யக்ஷ	கந்தர்வ	பதுலெல்ல
முருபு மிஞ்சின கான	முலு சே	. . யக
ஸரஸ ரம்பாதுலு	ஜதகூடி	நடியிம்ப
ஹரிதோ நவ்வுசு வச்சு	வரஸாஹேந்	த்ருதேவுனி ॥

தரு : 11 நாதநாமக்ரிய ராகம்—ஆதிதாளம்

பல்லவி :—கதலிம்பகுரோயி பல்லகி - கதலனீகுரோயி சால
கதலிம்பகுரோயி பல்லகி॥

அனுபல்லவி :—ம்ருதுவைன ஜங்கமய்ய - மேனுனொச்சீனி ஆ ஆ (கத)

சரணங்கள் :—1. ஹருவுக மெல்லமெல்லனெ - யடுகுலிடரோயி மா
புரவைரிகி படலிக புட்டபொய்யீனி ஆ ஆ (கத)

2. மரலி புஜமுலதண்டெட - மார்ச்சவலதோயி இந்த்ர
ஹரிவிரிஞ்ச்யாதி ஸன்னுது டலயபொய்யீனி ஆ ஆ (கத)

3. தின்னக நடவனீயரோயி தீவரமேலரோயி - குக்ஷி
னுன்ன பிரம்மாண்டமுலெல்ல னூகபொய்யீனி ஆ ஆ (கத)

தாத்பரியம் :

பல்லவி :—பல்லக்கை அசைக்காதீர்கள் ; பல்லக்கை அசைக்கவேண்டாம்.

அனுபல்லவி :—பரமேச்வரனுடைய மிருதுவான சரீரத்திற்கு சிரமம் ஏற்படும். ஆ ஆ (ஆகையினால்)

சரணங்கள் :—1. நாணயமாய் மெதுவாக அடிகள் போடுங்கள் ; எங்கள் பரமேச்வரனுக்கு களைப்பு ஏற்படும்.

2. அடிக்கடி தோள்களை மாற்றிக்கொள்ள வேண்டாம். இந்திரன், விஷ்ணு, பிரம்மா முதலியவர்களால் புகழப்பட்ட பரமசிவனுக்கு களைப்பு ஏற்படும்.

3. மெதுவாக பல்லக்கைச் சுமந்து செல்லுங்கள். அவசரம் எதற்கு ? (பரமசிவனின்) வயிற்றிலுள்ள பிரம்மாண்டங்களெல்லாம் அசைந்து விடும். (ஜாக்கிரதை)

11. "கதலிம்பகரோயி"

தரு: 15.

நாதநாமக்ரிய ராகம்—ஆதி தாளம்

ஸரிகமபதநி
நிதபமகரிஸநி

।₄	○	○
பல்லவி		
; ஸ ரி மா ம ம ம க மா க ரி ரீ	ஸா - க ம ப த ப ம	க ம ப ம - க ம க ரி
. க த லிம் ப கு ரோ . யி பல் . ல	கி க த ல . னீ க	ரோ . யி . சா . ல .
ஸநி-ஸ ரி மா ம ம ம க மா க ரி ரீ	ஸா ; ; ;	; ; ; ; ‖
. . க த லிம் ப கு ரோ . யி பல் . ல	கி . . .	. . . . ‖
அனுபல்லவி		
; ப த தா தா பா ப ம த ப தா	பா ப ம பா தா	ப த ப ம க ம க ரி
; ம்ரு து வை ன ஜங் க . மை . யா	மே னு . ஞெ ச்சீ	னி . . . ஆ . ஆ .
ஸநி ‖ (கத)		
. . ‖		
சரணங்கள்		
1. ; ஸ ரி மா மா ம க மா க ரி ரீ	ஸா - க ம ப த ப ம	க ம ப ம - க ம க ரி
. ஹ ரு வு க மெல் . ல மெல் . ல	னெ ய டு கு . லி ட	ரோ . யி . மா . . .
ஸா-ப த தா த த பா ப ம த ப தா	பா ப ம பா தா	ப த ப ம க ம க ரி
. பு ர வை ரி கி ப ட . லி . க	பு ட் ட பொ ய்யீ	னி . . . ஆ . ஆ .
ஸ நி ‖ (கத)		
. . ‖		
(2-ம், 3-ம் சரணங்களையும் இதே	மாதிரி பாடவும்)	
2. மரவிபுஜ முலதண்	டெ - மார்ச்சவல	தோயி - யிந்த்ர
ஹரிவிரிஞ்ச்யாதி ஸன்னுது	டலயபொய்யீ	னி - ஆ ஆ (கத)
3. தின்னக நடவனீ யரோ	யி - தீவரமேல	ரோயி - குக்ஷி
னுன்ன பிரம்மாண்ட முலெல்ல	னூகபொய்யீ	னி ஆ ஆ (கத)

கந்த பத்யம் :

ஈலாகு வைபவம்புல - பாலாக்ஷுடு கௌரி நகரி ப்ராந்தம்புல ஜே
ஜேலுனுதிம்பகஜேரெடி - லீலனு கனுகொனவெ முத்துலேமரோ வினவே || 14

பொருள் :—

ஸகியே! தேவர்கள் ஸ்துதி செய்ய, இம்மாதிரி வைபவங்களுடன் சிவபெருமான் கௌரீ தேவியினுடைய நகரத்திற்குச் சேரும் லீலையை பார்த்துக்கொள் !

சூர்ணிகை

(தேவர்கள்)

ஜயஜய ஸகல கீர்வாண வந்தித ஸுந்தர பாதார விந்த।
ஜயஜய ஸச்சிதானந்த
ஜயஜய கனகதராதர கோதண்ட
ஜயஜய தனுஜாந்தக காண்ட
ஜயஜய கண்டஸ்தல நிகன்னி கன்மணி குண்டலி குண்டல ஸத்குண மண்டல
ஜயஜய ஸாஹதராதிப சித்தாம்புஜ பதங்க
ஜயஜய தவளாங்க
ஜயஜய நிஜபக்த பயநாச
ஜயஜய தியாகேச நமஸ்தே நமஸ்தே நம : ॥ 15

பொருள் :—

ஜயஜய எல்லா தேவர்களாலும் புகழப்பட்ட, அழகுவாய்ந்த பாத கமலங்களை யுடையவனே! ஜயஜய ஸச்சிதானந்த! ஜயஜய மேருபர்வதத்தை வில்லாகக் கொண்டவனே! ஜயஜய அரக்கர்களை நாசம் செய்த விஷ்ணுவை பாணமாகக் கொண்டவனே! ஜயஜய பளிங்குபோன்ற கன்னங்களில், குண்டலங்களின் ஒளி வீசும் ஸத்குண சிரேஷ்டனே! ஜயஜய ஸாஹராஜாவின் மனது என்கிற தாமரைக்கு ஸூரியனைப் போன்றவனே! ஜயஜய வெண்மையான சரீரமுடையவனே! ஜயஜய உண்மையான பக்தர்களின் பயங்களைப் போக்கடிப்பவனே! ஜயஜய தியாகேச! உனக்கு நமஸ்காரம்! உனக்கு நமஸ்காரம்! நமஸ்காரம்.

தரு 12 : பந்துவராளி ராகம்—ஆதி தாளம்

1. பாதாவதானமு பாதகமனமு பஹு
பராகெச்சரிக தேவாதிதேவ ||

2. பாதாம்புஜமுல முனுலு பூஜிஞ்சேரு
பராகெச்சரிக தேவாதிதேவ ||

3. இதிகோ யிந்த்ருடனலு டிதிகோ சமனுடு
பராகெச்சரிக தேவாதிதேவ ||

4. இதிகோ புண்ய ஜனு டிதிகோ ஜலேசுடு
பராகெச்சரிக தேவாதிதேவ ||

5. இதிகோ கந்தவாஹ டிதிகோ தனேசுடு
பராகெச்சரிக தேவாதி தேவ ||

6. இதிகோ யீசானு டிதிகோ கீர்வாணுலு
பராகெச்சரிக தேவாதிதேவ ||

தாத்பரியம் :

(குறிப்பு. பாதாவதானமென்பது, கிரமமாக அடிபோட்டுக் கொண்டு, ஈச்வரன் ஸன்னிதிக்குச் செல்வதைக் குறிக்கும். பூஜை செய்த பின்னர், மீண்டும் கிரமமாக அடிகள் பின்புறமாக போட்டுக் கொண்டு, ஈசுவரனைப் பார்த்த வண்ணமே திரும்புவதற்கு **பாதகமனம்** என்று பெயர்.)

இந்தப் பாட்டு, முனிவர்களும் தேவர்களும் வரிசையாக, பாதாவதானமும், பாதகமனமும் செய்வதையும், அவர்கள் ஈச்வரனுக்குப் பூஜை செய்த பின்னர், பராக்கும், ஹெச்சரிக்கையையும் சொல்லும் வைபவத்தை விளக்குகிறது.

1. பாதாவதானம், பாதகமனம் பஹ
பராக்கு, ஹெச்சரிகை, தேவாதி தேவ ||

2. முனிவர்கள், பாதகமலங்களை பூஜை செய்கிறார்கள்,
பஹ பராக்கு ஹெச்சரிகை, தேவாதி தேவ ||

3. இதோ இந்திரன், அக்கினிபகவான், யமன் ;
பராக்கு ஹெச்சரிக்கை, தேவாதிதேவ ||

4. இதோ, நைருதி, வருணன்,
பராக்கு ஹெச்சரிகை தேவாதி, தேவ ||

5. இதோ வாயு, குபேரன்
பராக்கு ஹெச்சரிகை, தேவாதிதேவ ||

6. இதோ, ஈசானன், தேவர்கள்,
பராக்கு ஹெச்சரிகை, தேவாதிதேவ ||

12. "பாதாவதானமு"

தரு :
51.

பந்துவராளி ராகம்—ஆதி தாளம்

ஸரிகமபதநிஸ்
ஸ்நிதபமகரிஸ

| 4	O	O
1. ப த பா ; மா - கா ப ம க ரி ஸ நி	ஸா க ரி கா மா	பா மா தா ப ம
பா . தா . வ தா . . ன . மு .	பா . த க ம	ன மு ப ஹு .
பா தா பா ஸ்ா ; ஸ் நி ரீ ஸ்ா	பா ஸ் நி தா ப ம	ப த ப ம க ரி க ம॥
ப ரா . கெ . ச்ச . ரி க	தே வா . . தி .	தே . . . வ . . . ।

(மற்ற அடிகளையும் இதே வர்ணமெட்டில் தொடர்ச்சியாகப் பாடவும்)

2. பாதாம்புஜ முல	முனுலு பூ	ஜிஞ்சேரு
பரா கெச்சரிக	தேவாதி	தேவ ॥
3. இதிகோ யிந்த்ருடனலு	இதிகோ ச	மனுடு
பரா கெச்சரிக	தேவாதி	தேவ ॥
4. இதிகோ புண்யஜனு	டிதிகோ - ஜ	லேசுடு
பரா கெச்சரிக	தேவாதி	தேவ ॥
5. இதிகோ கந்தவாஹு	டிதிகோ - த	னேசுடு
பரா கெச்சரிக	தேவாதி	தேவ ॥
6. இதிகோ யீசானு	டிதிகோ - கீர்	வாணுலு
பரா கெச்சரிக	தேவாதி	தேவ ॥

கந்தபத்யம் :

முதமுன மதனுந்தகு ஸம்—பதலனு கனுகொண்டி மிபுடு பதிகெதுருக னே
கெதனனி பொதலுசுனுன்னதி—ஸுததீமணி படகயில்லு சூடவே செலியா ||

பொருள் :

ஸந்தோஷமாக, பரமசிவனுடைய வைபவங்களைக் கண்ணுரக் கண்டோம். இப்பொழுது பார்வதி, தனது பதியான பரமேச்வரனுக்கு எதிரில் போகவேண்டுமென்று மிகவும் தொந்தரவு பட்டுக்கொண்டிருக்கிருள். ஸகி! பார்வதியினுடைய படுக்கை யறையைப் பாரடி !

தரு : 13 **பந்துவராளி ராகம்—ஜம்பை தாளம்**

பல்லவி :—எந்தவேடுகலாயெ னீ படகயில்லு சூட - னெந்தவேடுகலாயெ ||

அனுபல்லவி :—கந்துத மனுனகுயோக்யமு வஹிம்பகனு ||

சரணங்கள் :— 1. பஸிடிநிக்குல மிஸமிஸலாடு குட்யமுல - பொஸகவ்ராஸின
ஜலபூத சித்தருல
பஸகெம்பு பகடம்பு பலுதோர பந்தமுல - னஸமான வஜ்ரமுல
னமரு தலுபுலனு ||

2. செலகுரத்னமுல க்ருச்சின தோரணம்புலனு - னலரு பச்சல
மிஞ்சு னனடிகம்பமுல
வெலஹெச்சு வெலிபுட்டமுலமேலு கட்டுலனு - லலிதமுக
முத்தெமுல ரங்கவல்லுலனு ||

3. குருவிந்த மணுல சப்பரகோள்ள மஞ்சமுல – பரகு மெத்தலனு
ஹொம்பட்டு தலகடல
வருஸ கஸ்தூரி ஜவ்வாஜி சந்தனமுல - தொரயு புவ்வுல
திவ்ய தூபவாஸனல ||

தாத்பரியம் :—

பல்லவி :—எவ்வளவு அழகாயிருக்கிறது! இந்த படுக்கை அறை, எவ்வளவு அழகாயிருக்கிறது!

அனுபல்லவி :—மன்மதனை எரித்த பரமசிவனுக்குப் பொருத்தம் உண்டாகும்படி (எவ்வளவு)

சரணங்கள் :— 1. பொன்னிறமாக பிரகாசித்துக்கொண்டிருக்கும் அறையின் சுவர்களில், பல விதமான சித்திரங்கள்; ரத்னம், முதலிய கற்களால் இழைக்கப்பட்ட வாசற்படிகள்; நிகரற்ற வஜ்ரங்களுடன் அலங்கரிக்கப்பட்டிருக்கும் கதவுகள்.

2. ரத்னங்களாலேயே ஆக்கப்பட்ட தோரணங்கள்; வாசற்படிக்கு அலங்காரமாகக் கட்டப்பட்டிருக்கும் வாழை மரங்களோ, பச்சைகளையே தோற்கடிக்கும் போலிருக்கின்றன. இன்னும், பந்தலை அலங்கரிக்கும் விலை உயர்ந்த வெண்மையான வஸ்திரங்களும், தரையில் காணும் அழகான முத்துக் கோலங்களும்.

3. மணிகளால் இழைக்கப்பட்ட பட்டைகளுடன் உள்ள கட்டிலின் மெத்தைகள்; தங்க ஸரிகையால் செய்யப்பட்ட தலையணைகள்; இன்னும் கஸ்தூரி, ஜவ்வாது, சந்தனம் முதலானவைகளாலும், பூக்களின் பரிமளமான வாஸனைகளாலும் ஏற்பட்ட, ஸுகந்தமான

13. "எந்தவேடுகலாயெ"

தரு :
51.

பந்துவராளி ராகம்—ஜம்பை தாளம்

ஸரிகமபதநிஸ்
ஸ்நிதபமகரிஸ

	பல்லவி		
, ப ப ப ம	க ம க ரி ஸ	ஸ ரி க க ம	ப ம ப ம க ரி-ஸ ரி
. எந் த வே .	டு க லா . யெ	னீ . ப ட க	யில்லு ஜு ே. . . ட .
க ம - ப த ப ம	க ம க ரி ஸ	ஸா , , ,	, , , , , ||
. . எந் த வே .	டு க லா . யெ	. . . .	. . . . . ||
	அனுபல்லவி		
, ஸ் ஸ் ஸ் ஸ்	ஸ் நி த நி ஸ்	ஸ் ஸ் நி த ப	ப ம ப ம க ரி - ஸ ரி
. கந் து த ம	னு ன கு யோ .	க்ய மு வ ஹி ம்	ப க னு . . . . .
க ம (எந்த) . .			
	சரணங்கள்		
1. ப ப ப ப ா	ப ப த ப ம	ப த நி த நி	ஸ் நி நி த ப
ப ளி டி நிக்	கு ல மி ஸ .	மி ஸ லா . டு	கு . ட்ய மு ல
ஸ் ஸ் ஸ் ஸ் நி	த நி த ப ம	ஸ் நி த ப ம	க ம க ரி ஸ
பொ ஸ க வ்ரா .	ஸி ன ஜ ல .	பூ . த சி .	த்த ரு ல . .
ப ப பா த	ஸ் நி தா நி ஸ் ஸ்	ஸ் நி ஸ் ரி ஸ்	ஸ் நி தா நி ஸ் ஸ்
ப ஸ கெம்பு	ப . க ட்ம் . பு	ப லு தோ . ர	பந் . . த மு ல
ஸ் நி ஸ் ரி ஸ்	ஸ் நி தா நி ஸ் ஸ்	ஸ் ஸ் நி த ப	ப ம ப ம க ரி - ஸரி
ன ஸ மா . ன	வ . . ஜ்ர மு ல	ன ம ரு த லு	பு ல னு . . . . .
க ம || (எந்த)			

(2-ம், 3-ம் சரணங்களையும் இதே மாதிரி பாடவும்)

2. செலகு ரத்	னமுல க்ருச்	சின தோர	ணம்புலனு
னலரு பச்	சல மிஞ்சு	னனடிகம்	பமுல
வெலஹெச்சு	வெலிபுட்ட	முலமேலு	கட்டுலனு
லலிதமுக	முத்தெமுல	ரங்கவல்	லுலனு || (எந்த)
3. குருவிந்த	மணுல சப்	பரகோள்ள	மஞ்சமுல
பரகு மெத்	தலனு ஹொம்	பட்டுதல	கடல
வருஸ கஸ்	தூரி ஜவ்	வாஜி சந்	தனமுல
தொரயு புவ்	வுல திவ்ய	தூப வா	ஸனல || (எந்த)

கந்தபத்யம் :—

மிஞ்சி ஹருராக கூரிமி - சஞ்சலலோசனலு தெலுப ஸாரெகு ச்ருங்கா
ரிஞ்சுக விலஸிலு சுன்னதி - சஞ்சலலத ரீதி சைலஜனு கனுகொனவே ||

பொருள் :—

பரமசிவன் வருகிருரென்று ஸகிகள் தெரியப்படுத்த, பார்வதி தேவி தன்னை அடிக்கடி சிங்காரித்துக்கொண்ட வண்ணம் இருக்கிருள். அசைந்தாடும் பூங்கொடியைப்போல் பிரகாசிக்கும் பார்வதியைப் பாரம்ம!

தரு : 14 குரஞ்சி ராகம்—ஆதி தாளம்

பல்லவி :—இதிகோ கொலுவையுன்னதி ஹிமகிரி குமாரி ॥

அனுபல்லவி :—மதனஹருனி ராக மதினீவேள கோரி ॥

சரணங்கள் :— 1. ஜலகமுலாடி ஹெச்சைன - ஜரிகசீர கட்டி
குலுகு முத்யால ஸருல - குருல மீத ஜுட்டி
நெலவங்கபோல் நுதுட - நிக்குகலயட்டி
திலகமு தித்தி பலுகு - சிலுக ஜேதபட்டி (இதிகோ

2. பங்கரு பாபடபொட்டு - பச்சலபுகடலு
ரங்கைன ராவிரேகலு - ரத்னுல பவிரலு
ச்ருங்காரம்பு வஜ்ரமுல - ஜேஸின கம்மலு
ஸங்கதிக தரியிஞ்சி - சங்கருனி யில்லாலு (இதிகோ

3. முருவு முத்தெம்பு முங்கர - மோஹன மாலிகலு
மெருகு சிந்து ஸரமுல - மின்னல தீகலு
ஸரபெணலு பதகமுலு - ஸரஸஹாரமுலு
சிருதகெம்புல குதிகண்டு - செலக ஜவராலு (இதிகோ)

4. கங்கண ஸரமுலு - கௌட ஸராலு
கங்கணமுலு ஸங்குல - காஜு ஒங்கராலு
பொங்கைன ஸந்தி தண்டலு - பொஸக கேயூராலு
கொங்கக தனர மேன - குணவந்துராலு (இதிகோ)

5. சிருகண்டலு ஒட்யாணமு - ஜிகிலிமொலனூலு
குருவிந்தமுல கஜ்ஜெலு - கொமரைன யந்தெலு
பொரலனி பில்லாண்ட்லு குலுகு - பொச்சிரிகாயலு
பரக ஸாஹேந்த்ருதேவுனி - பாக்யவந்துராலு (இதிகோ)

தாத்பரியம் :—

பல்லவி :—இதோ ஹிமவான்புத்திரி கொலுவீற்றிருக்கிருள்!

அனுபல்லவி :—இந்த சமயத்தில், மன்மதனை எரித்த பரமசிவன் வருகையை நினைத்து ||

சரணங்கள் :— 1. ஸ்நானம் செய்து, மேலான ஸரிகை புடவையை உடுத்தி - குலுங்கும் முத்து ஸரங்களை, ஜடையின்மீது சுற்றி, சந்திரனைப்போன்ற நெற்றியில் மேலான காந்தியுடன் கூடிய திலகத்தை அணிந்து, பேசும் கிளியை கரத்தில் பிடித்துக்கொண்டு ||

2. தங்கத்திஞல் செய்யப்பட்ட நெற்றிப் பதக்கம் - பச்சைக்கல்லால் செய்யப்பட்ட கொப்புகள் (கர்ணுபரணங்கள்) - அழகான, கலி கதுராயி (நெற்றிவகுடின் நுனியில் பிரகாசிக்கும், நீண்ட திலகம் போன்ற ஆபரணம்) ரத்னங்களால் இழைக்கப்பட்ட முருகு - அழகான வைரங்களால் செய்யப்பட்ட தோடுகளும் பொருத்தமாக அணிந்து கொண்டு, சங்கரனுடைய இல்லாள் (விளங்குகிருள்) ||

3. சௌந்தரியமான முத்து நத்தும், ரமணீயமான சங்கிலியும், பிரகாசிக்கும் ஹாரங்கள், மின்னல்பட்டடை, தங்க கொலுஸு, பதக்கங்கள், ஸரஸ ஹாரங்கள், சிறிய கெம்புகளால் செய்யப்பட்ட அட்டிகை, முதலிய ஆபரணங்களுடன் பிரகாசிக்கும், யுவதி ||

4. முத்து ஸரங்கள், பவழ மாலைகள், சம்பைஸரம், வளையல்கள், சங்குகளால் செய்யப்பட்ட கைவளையல்கள், மோதிரங்கள், பொருத்தமான பாஜிபந்து, வங்கிகள், இவைகளையெல்லாம் சீராக அணிந்துள்ள குணவதியான, பார்வதி ||

5. சிறிய மணிகளுடன்கூடின ஒட்யாணம், கிண்கிணி ஜாலா, சேர்க்கையாகப்பின்னியிருக்கும் அரைஞாண், சிவப்பு கற்களால் இழைக்கப்பட்ட கஜ்ஜைகள், சிரேஷ்டமான தண்டை, பிரளாமலிருக்கும் காற்பீலி, குலுங்கும் கால்விரல் மெட்டி, முதலியவைகளுடன் ஜ்வலிக்கும் ஸாஹ மஹாராஜாவின் தேவஞன பரமசிவனின் பாக்யவதியான, பார்வதி ||

14. "இதிகோ கொலுவை யுன்னதி"

தரு:
சௌக காலம்]
29.

குரஞ்சி ராகம்—ஆதி தாளம்

ஸநிஸரிகமபத
தபமகரிஸநிஸ

। 4	O	O
பல்லவி		
; ஸ ரி கா - மா ம க க ரி ஸ நி நீ	ஸா ; ; - க ம	பா ப ம க ம க ரி
. இ தி கோ கொ லு . வை . யு . ன்ன	தி . . ஹி ம	கி ரி . கு . மா .
ஸ நி - ஸ ரி கா மா - ம க க ரி ஸ நி நீ	ஸா ; ; ;	; ; ; ; ‖
ரி . இ தி கோ கொ லு . வை . யு . ன்ன	தி . . .	. . . . ‖
அனுபல்லவி		
; ம ப ம க மா - பா பா பா பா	; ம க மா ப ம	க ம ப ம க ம க ரி
. ம த ன . ஹ ரு ணி ரா க	. ம தி னீ . .	வே . ள . கோ . ரி .
ஸ நி ‖ (இதிகோ)		
. . ‖		
சரணங்கள்		
1. ; ஸ ரி கா மா - ம க க ரி ஸ நி நீ	ஸா ; ; - க ம	பா ப ம க ம க ரி
. ஜ ல க மு லா . டி . ஹெ . ச்சை	ன . . ஜ ரி	க சி . ர . க .
ஸ நி - ஸ ரி கா மா - ம க க ரி ஸ நி நீ	ஸா ; ; - க ம	பா ப ம க ம க ரி
ட்டி . கு லு கு மு த்யா . ல . ஸ . ரு	ல . . கு ரு	ல மீ . த . ஜு .
ரி ஸ - ம ப ம க ம ரி - கா மா பா ப ம	பா ; ; - ம க	மா ப ம க ம க ரி
ட்டி . நெ ல வ ங்க . போ ல் நு து .	ட . . நி .	க்கு க ல ய . . .
ஸ நி - ஸ ஸரி க கா—கா கா மக மாபம	பா ; ; - ம க	மா ப ம க ம க ரி
ட்டி . - தி ல க . மு தி த் தி ப . லு . .	கு . . சி லு	க ஜே . த . ப .
ஸ நி ‖ (இதிகோ)		
ட்டி . . ‖		

(2-ம், 3-ம், 4-ம், 5-ம் சரணங்களையும் இதே மாதிரி பாடவும்)

| 4	O	O
2. பங்கரு பாவட பொட்	டு . . பச்	சல புகட
லு - ரங்கைன ராவி ரேக	லு . . ரத்	னுல பவிர
லு - ச்ருங் காரம்பு வஜ்ரமு	ல . . ஜே	ஸின கம்ம
லு - ஸங்கதிக தரியிஞ்	சி . . சங்	கருனி யில்லா
லு ॥ (இதிகோ)		
3. முருவு முத்தெம்பு முங்க	ர . . மோ	ஹன மாலிக
லு - மெருகு சிந்து ஸரமு	லு . . மின்	னல தீக
லு - ஸரபெணலு பதகமு	லு . . ஸர	ஸஹாரமு
லு - சிருத கெம்புல குதிகண்	டு . . செல	க ஜவரா
லு ॥ (இதிகோ)		
4. கங்கண ஸரமு	லு . . கௌ	டஸரா .
லு - கங்கணமுலு ஸங்கு	ல . . கா .	ஜ¯லுங்கரா
லு - பொங்கைன ஸந்தி தண்ட	லு . . பொஸ	க கேயூரா
லு - கொங்கக தனரமே	ன . . குண	வந்துரா
லு ॥ (இதிகோ)		
5. சிருகண்டலு நொட் யாண	மு . . ஜிகி	லி மொல நூ
லு - குருவிந்தமுல கஜ்ஜெ	லு . . கொம	ரைன யந்தெ
லு - பொரலனி பில்லாண்டு குலு	கு . . பொச்	சிரி காய
லு - பரகஸா ஹேந்த்ரு தேவு	னி . . பாக்	யவந்துரா
லு - ॥ (இதிகோ)		

கீதம்: —

நிகமகோசரு டிப்புடு - நகஜ நகரி
வாகிடனு நில்வ ஜேஜேலு - வந்தனமுலு
ஸலுபகனி ஸோமனந்தி யெச்சரிக தெலுபு
சுன்ன முச்சட ஜூடுமோ சின்னி செவிய ॥

பொருள் :—

பிரியமான தோழி! வேதத்தின் பொருளாகிய பரமசிவன், இப்பொழுது பார்வதியினுடைய கிரகத்தின் வாசற்படியில் நிற்க, தேவர்கள் வந்தனம் செய்வதைப்பார்த்து, பராக்கிரமமுள்ள நந்திகேச்வரன், எச்சரிகை செய்யும் அழகைப் பாரடி!

தரு : 15 கண்டா ராகம்—ஜம்பை தாளம்

அமரபதி ம்ரொக்கெ எச்சரிக பராகு—அனலுடு ம்ரொக்கெ எச்சரிக பராகு
ஜமுடு ம்ரொக்கெ எச்சரிக பராகு—சனுவுன நைருதி ம்ரொக்கெ எச்சரிக பராகு
ஜலவிபுடு ம்ரொக்கெ எச்சரிக பராகு—தனதுடு ம்ரொக்கெ எச்சரிக பராகு
ஈசானுடு ம்ரொக்கெ எச்சரிக பராகு—இதர தேவதுலு ம்ரொக்கெதரம்ம
தாஸுலு முனுலு ம்ரொக்கெதரு பராகு—ஸ்ரீஸாஹஜவினுத தேவராணி பராகு ||

தாத்பரியம் :

(நந்திகேச்வரர்)

தேவேந்திரன் நமஸ்கரிக்கிறான்; எச்சரிக்கை, பராகு. அக்கினி தேவன் நமஸ்கரிக்கிறான்; எச்சரிக்கை பராகு, யமதேவன் நமஸ்கரிக்கிறான்; எச்சரிக்கை, பராகு. வினயத்துடன் நைருதி நமஸ்கரிக்கிறான்; எச்சரிக்கை, பராகு. வருணன் நமஸ்கரிக்கிறான்; எச்சரிக்கை, பராகு. குபேரன் நமஸ்கரிக்கிறான்; எச்சரிக்கை, பராகு. ஈசானன் நமஸ்கரிக்கிறான்; எச்சரிக்கை, பராகு. இதர தேவர்கள் நமஸ்கரிக்கிறார்கள்; தாஸர்கள், முனிவர்கள் நமஸ்கரிக்கிறார்கள்; பராகு. ஸாஹஜராஜாவினால் புகழப் பட்ட பரமசிவனின் ராணி, பராகு.

15. "அமரபதி ம்ரொக்கெ"

8.
தரு : *கண்டா ராகம்—ஜம்பை தாளம்* { ஸகரிகமபநிஸ் / ஸ்நிதபமகரிஸ

1. பதபாமாபதபா	ம க க ரி ஸ	ஸா க க ரி	ஸா ஸா ஸ
அ . ம ர ப . தி	ம்ரொ . க்கெ . .	எ ச்ச ரி க	ப ரா கு
க க ம ம ம	மா ப ம கா ரீ	கா ம ப த	பா பா ப
அ ன லு டு .	ம்ரொ க்கெ . . .	எ ச்ச ரி க	ப ரா கு

(மற்ற அடிகளையும் இதேமாதிரி பாடவும்.)

2.	ஜமுடு	ம்ரொக்கெ	எச்சரிக	பராகு
	சனுவுன நை	ருதி ம்ரொக்கெ	எச்சரிக	பராகு
3.	ஜலவிபுடு	ம்ரொக்கெ	எச்சரிக	பராகு
	தனதுடு	ம்ரொக்கெ	எச்சரிக	பராகு
4.	ஈசானு	டு ம்ரொக்கெ	எச்சரிக	பராகு
	இதர தே	வதுலு	ம்ரொக்கெத	ரம்ம
5.	தாஸுலு	முனுலு	ம்ரொக்கெதரு	பராகு
	ஸ்ரீஸாஹ	வினுத	தேவரா	ணி பராகு ||

வசனம் :—

இவ்விதமாக, தேவர்களின் வந்தனங்களை ஏற்றுக்கொண்டு, தேவராணியான பார்வதி தேவி, தேவதேவனின் எதிரில் செல்லும் வகையைப் பாரடி !

கந்தபத்யம் :—

நடனசிகாமணி கஞ்சலி - புடமுலு கடியிஞ்சி வச்சு பூபோணுலதோ
குடிலாலக சைலாத்மஜ - யிடுல னுதிம்சீனி சூடுமிந்துனி பாஸ்யா ||

பொருள் :—

சந்திரவதனு ! பாங்கியர் புடைசூழ, சுருண்ட மயிர்கள் அசைந்தாட, ஹிமகிரி புத்திரியானவள், பரமேச்வரனுக்கு, அஞ்சலி செய்து, பின்வருமாறு ஸ்தோத்திரம் செய்வதைப் பார் !

தரு : 16. **ஸௌராஷ்டிர ராகம்—ஆதி தாளம்**

பல்லவி :—நீவே தைவசிகாமணி நீவே - தேவசிதானந்தா ||

அனுபல்லவி :—நீவே நாபென்னிதி கருணநிதி - ஸோமாஸ்கந்தா ||

சரணங்கள் :— 1. கதலனி த்ரிபுரமஹாடவி - காலாக்னியு நீவே
மதனுனி ரூப பயோநிதி கலசின - மந்தரகிரி நீவே
பெதரனி கஜதனு ஜாதமு நெத்திகி - பெத்தபிடுகு நீவே
கதுமுசு திரிகே யந்தகுனிகி லய - காலயமுடு நீவே ||

2. கோர சமன வக்ஷோகிரி னுக்குக - கொட்டின பனி நீவே
நாரஸிம்ஹ பீரம்மணசின யுன்னத - சரபமு நீவே
போரஸ கரளமு கபளிஞ்சினபெனு - பூதநாதுடு நீவே

3. சிருத தபஸி பாலனு விலஸிலு - ஸஞ்சீவகரணி நீவே
ஹரி வாஸவ ப்ரம்மாதி தேவதல - காதாரமு நீவே
கரிமதோட நிஜபக்துல பாலிடி - கல்பதருவு நீவே
குருதுக போஸல ஸாஹ நரேந்த்ருனி - குலதைவமு நீவே ||

தாத்பரியம் :—

பல்லவி :—நீயே தெய்வசிகாமணி ; தேவர்களுக்கு சிதானந்தமானவனும் நீயே.

அனுபல்லவி :—ஸோமாஸ்கந்தா ! (அதாவது பார்வதியோடும், முருகனோடும் கூடியவனே !) நீயே என்னுடைய பெரிய நிதி ; கருணாநிதி.

சரணங்கள் :— 1. அசைக்கமுடியாத த்ரிபுரர்களை (தாரகாக்ஷன், கமலாக்ஷன், வித்யுன்மாலினி) எரித்த காலாக்னியும் நீயே; மன்மதனுடைய ரூபமென்கிற பாற்கடலைக் கடைந்த மந்தர பர்வதமும் நீயே; ஒருவருக்கும் பயப்படாத கஜாஸுரனென்கிற ராக்ஷஸனுடைய தலைக்குப் பெரிய இடி நீயே; குரூரமாக மிரட்டிக்கொண்டு, திரிந்துகொண்டிருந்த அந்தகாஸுரன் என்ற ராக்ஷஸனை நாசம் செய்த யமனும் நீயே.

2. பயங்கரமான யமனுடைய மார்பான மலையைப் பொடியாகச் செய்த வஜ்ராயுதம் நீயே (மார்க்கண்டேய சரித்திரம்); நரஸிம்மனுடைய வெறியையும் அடக்கின மேன்மையான சரபமும் நீயே.

(நரஸிம்மாவதாரத்தில் பகவான், ஹிரண்யனுடைய உதிரத்தைப் பருகி, அதன் காரணமாக, வெறிகொண்டு ஆரவாரம் செய்த காலத்தில், தேவர்கள் நடுங்கிப் பரமசிவனைப் பிரார்த்திக்க, அவர் சரபாவதாரம் எடுத்து, ராக்ஷஸ உதிரத்தை அப்படியே உறிஞ்சி, நரஸிம்ம பகவானை சாந்தமுடன் விளங்கச் செய்தார். சரப விக்ரகத்தைக் கும்பகோணத்திற்குப் பக்கத்திலுள்ள திரிபுவன க்ஷேத்திரத்திலும், சிதம்பர க்ஷேத்திரத்தில் கல்தேர் விமானத்தின்மேலும் பார்க்கலாம்.)

விரைவாக காலகூட விஷத்தை உருண்டையாக்கி, விழுங்கின பெரிய பூதநாதனும் நீயே. உள்ளன்புடன் உன் ஸேவை செய்பவர்களுக்கு முந்தாணியில் கட்டிய தங்கம் நீயே.

3. (தேவாரம் அருளிய மூவரில் ஒருவரான) அப்பர் ஸ்வாமிகளுக்கு, ஜெயினர்கள் விஷம் கலந்து கொடுத்த பாலில் நின்ற ஸஞ்சீவ கரணி நீயே (சிவபெருமானின் அருளால், அப்பரை நஞ்சு ஒன்றும் பாதிக்கவில்லை.) ஸஞ்சீவகரணி என்பது இறந்தவர்களை உயிர்ப்பிக்கும் ஒரு மூலிகையாகும்.

விஷ்ணு, இந்திரன், பிரம்மா முதலானோர்களுக்கும் ஆதாரம் நீயே ; ஆர்வமுள்ள உன்னுடைய நிஜபக்தர்களின் கோரிக்கைகளை நிறைவேற்றும் கல்பகவிருக்ஷம் (தேவ விருக்ஷம்) நீயே ; போஸலவம்ச ஸாஹ அரசனின் குல தெய்வமும் நீயே.

16. "நீவே தைவசிகாமணி

தரு : (பார்வதி தேவி பாடுதல்)
17. *ஸௌராஷ்டிர ராகம்—ஆதி தாளம்*

ஸரிகமபதநிஸ்
ஸ்நிதாபமகமரீஸ

I₄	O	O
பல்லவி		
1. ; த த ஸ்ா ; - ஸ் நி தா நி த பா	மா பா தா பா	மா ; க ரி ரீ
. நீ . வே . தை . . வ . சி	கா . ம ணி	நீ . . . வே
; ஸா, நி தா - ஸா ரீ க ம ப ம	கா ரீ ரீ ;	ஸா ரீ க ம பா
. தே . வ சி தா . னந் . . .	தா . . .	. . . . .
2. தா-த த ஸ்ா ரி ஸ் ஸ்ா-ஸ் நி தா நி த பா	மா பா நி த த ப	ப ம ம க க ரி ரீ
. நீ . வே . . . தை . . வ . சி	கா . ம . ணி .	நீ . . . வே . .
; ஸா, நி தா - ஸா ரீ க ம ப ம	கா மா ம க ரீ	ஸா ; ; ; ||
. தே . வ சி தா . னந் . . .	தா	. . . . ||
அனுபல்லவி		
; த த ஸ் ா ; - ஸ் ா ஸ்ா ரீ ;	; ஸ் ஸ்ா ரி ஸ்ா	ஸ்ா ; ஸ் நி தா
. நீ . வே . - நா . பென் .	. நி தி க ரு	ணை . . . .
பா-த த ஸ்ா ; - ஸ் நி தா நி த பா	பா ; த த ப ம	ம க ரி ஸ ரி க ம
. நி . தி	ஸோ . மா . . .	ஸ்கந் . . தா . . .
பா || (நீவே) ||		
சரணங்கள்		
1. ; நி தா ப பா - மா மா ம க ரி	ஸா ரீ கா ரீ	ஸா ; ஸ நி தா
. க த ல னி த்ரி பு ர . ம	ஹா . . ட	வி . . . .
; த த ஸா ; ஸா ரீ க ம ப த	நீ , த பா ;	; ; ; ;
. கா . லா . க்னியு நீ . . .	வே. . . .	. . . . .

; த தா ஸ் ஸ்ா - ஸ் நி தா நி த பா	மா பா தா பா	மா மா க ரி ரீ
. ம த னு னி ரு . . ப . ப	யோ . நி தி	க ல சி . ன
; ஸா, நி தா - ஸா ரீ க ம ப ம	மா ; க ரீ , ;	ஸா ; ; ;
. ம ந் த ர கி ரி நீ . . .	வே	. . . .
; நி தா ப பா - ம க மா ம க ரீ	ஸா ரீ கா மா	பா ; பா மா
. பெ த ர னி க . ஜ த . னு	ஜா . த மு	ரெ . த்தி கி
; பா , ப மா - தா தா நீ ;	ஸ்ா ; ; ;	; ; ; ;
. பெத் த பி டு கு நீ .	வே . . .	. . . .
; த தா ஸ் ஸ் ா - ஸ்ா ரீ க்ா ம்ா	க்ா ரீ ரீ ஸ்ா	ஸ்ா ஸ்ா நீ தா
. க து மு சு தி ரி கே .	ய ந் த கு	னி கி ல ய
; தா , ஸ் ஸ் ா - ஸ் நி தா நி த பா	பா ; த த ப ம	ம க ரீ ஸ ரி க ம
. கா . ல ய மு . டு நீ . .	வே	. . . .
பா ‖ . ‖ (நீவே)		

(2-ம், 3-ம் சரணங்களையும் இதே மாதிரி பாடவும்)

2. கோரசமன வக்ஷோகிரி னுக்குக	கொட்டின பவி நீ	வே ...
நாரஸிம்ஹ பீரம்மணசினயுன்	னத சரபமு நீ	வே ...
போரனகரளமு கபளிஞ்சினபெனு	பூத நாதுடு	நீவே
கூரிமிதோ கொலிசினவாரல முனு	கொங்குப ஸிண்டியு	நீவே ‖
3. சிருத தபஸி பாலனு விலஸிலு ஸஞ்	ஜீவகரணி நீ	வே ...
ஹரிவாஸவ ப்ரம்மாதி தேவதல	காதாரமு நீ	வே ...
கரிமதோட நிஜ பக்துல பாலிடி	கல்பதருவு நீ	வே ...
குருதுகபோஸல ஸாஹ நரேந்த்ருனி	குலதைவமு நீ	வே ... ‖

வசனம் :—

ஸகியே! கேள்! அப்பொழுது பரமேச்வரன் :—

உத்பலமாலே :—

ஸ்ரீகிரிவல்லபன் வீனுதிசேஸி தராதர ராஜபுத்ரிகை
லாகுலொஸங்கி தோட்கொனி மீஎன்மணிபாளிக ஹம்ஸதூலிகா
பாகமுனந்து ஞுஞ்சி தன பாவமு ரஞ்சில முச்சடாடகா
நாகஜராஜ காமிஞுலு ஹாரது லெத்தெத ரம்ம சூடவே || 20

பொருள் :—

கைலாஸபதி, பார்வதியைப் புகழ்ந்து, அவளுடன் கையை கோர்த்துக்கொண்டு, மணிகளால் இழைக்கப்பட்ட கட்டிலினருகில் சென்று, தனது மனோபாவத்தைத் தெரிவித்து, அன்புடன் ஸரஸமாடிக்கொண்டிருக்க, யானையைப்போன்ற கம்பீர நடையையுடைய ஸகிகள் அப்பொழுது ஆரதி எடுத்தார்கள். அந்த வைபவத்தைப் பார் !

தரு : 17 (மங்களம்) கண்டா ராகம்—ஜம்பை தாளம்

பல்லவி :—ஜயமங்களம் நித்ய சுபமங்களம்

சரணங்கள் :— 1. மொலக சந்துருபூவு கலவேல்பு ராயனிகி
தொலுகு ஜூபுலகட்டு தொரபட்டிகி
சிலுகபாபரௌது பிலுதுமார்ச்சினவானி
கலர தொலி ஜேஜேல னணசு செலிகி ||

2. பரமமுனிவினுதானு பாவுனிகி தேவுனிகி
மதனார்த்திஹரணசண மதிகி ஸதிகி
கருணாரஸாபகா காபுனிகி ஸோமுனிகி
ஸரஸகதி கோமலகு ச்யாமலகுனு ||

3. கடலிரா தொன பூனு காலஸம்ஹாருனிகி
வெடத வேனலி தால்சு விபுல குசகு
னுடிவோனி சதுவுலீ நெடுஹார முலவானி
கடர ஸாஹ ந்ருபு ப்ரோசுனம்பிககுனு ||

தாத்பரியம் :—

பல்லவி :—ஜயமங்களம் நித்ய சுபமங்களம்.

சரணங்கள் :— 1. பால்சந்திரனையே புஷ்பமாக தரித்துள்ள பரமசிவனுக்கு
கடாக்ஷ பார்வையையுடைய பர்வத ராஜபுத்திரிக்கு
கிளியை வாகனமாகக் கொண்ட மன்மதனை எரித்த பரமசிவனுக்கு
தீரத்துடன் அரக்கர்களை ஸம்ஹரித்த பார்வதிக்கு (ஜயமங்களம்)

2. முனிபுங்கவர்களால் துதிக்கப்பட்ட, நல்ல தேவனான சிவபெருமானுக்கு,
மன்மதனுடைய கஷ்டத்தைப் போக்கி, அவனை மறுபடியும் உஜ்ஜீவிக்கும்படி செய்த பார்வதிக்கு,

கருணரஸத்துடன் கோரிக்கைகளை நிறைவேற்றுபவனுக்கும்
உமையுடன் கூடினவனுக்கும்
சிருங்கார நடையையுடைய கோமள, சியாமளாவுக்கும்
(ஜயமங்களம்)

3. கடலையே அம்புப்புட்டிலாகக் கொண்ட ம்ருத்யுஞ்ஜயனுக்கு,
நீண்ட கூந்தலை யுடையவளுக்கும்,
சாஸ்திரங்களைத் தவருமல், கற்று சித்தாந்தம் செய்தவர்களை
மாலையாகத் தரித்த மார்பனுக்கு
ஸாஹபூபதியை மேலோங்கச் செய்து
காப்பாற்றும் அம்பிகைக்கு (ஜயமங்களம்)

குறிப்பு :— இந்த மங்களத்தில், பரமசிவனையும் பார்வதியையும் அடுத்தடுத்துக் கூறியுள்ளது கவனிக்கத் தக்கது.

17. "ஜயமங்களம்"

தரு : 8.

கண்டா ராகம்—ஜம்பை தாளம்

ஸகரிகமபநிதநிஸ்
ஸ்நிதபமகரிஸ

	பல்லவி		
தப மத ப	ம ககரி ஸ	ஸ ஸ க க ரி	ஸா ஸ ஸா ||
ஜய மங் . க	ளம் . நி . த்ய	சு ப மங் . க	ளம் . . ||
	சரணங்கள்		
1. த ப ம த ப	ம க க ரி ஸ	ஸ ஸ க க ரி	ஸா ஸ ஸ ஸ
மொ ல க ச ந்	து ரு பூ . வு	க ல வே . ல்பு	ரா ய னி கி
க க ம ம ம	ம ப ப ம கா ரீ	க க ம ப த	பா ; ,
தொ லு கு ஜூ .	பு ல க . . . ட்டு	தொ ர ப . ட்டி	கி . .
க க ம க ம	ப ப தா ப	மம ப த ப	ம ப ப ம கா ரீ
சி லு க பா .	பா . ரௌ து	பி லு கு மா ர்	ச்சி ன வா . . னி
ம ம ப த ப	மா ப த ப	ம க ரி ஸ ஸ	பா , , || (ஜய)
க ல ர தொ லி	ஜே ஜே . ல	ன ண சு செ லி	கி . . . ||

(2-ம், 3-ம் சரணங்களையும் இதே மாதிரி பாடவும்.)

2. பரமமுனி	வினுதானு	பாவுனிகி	தேவுனிகி
மதனுர்த்தி	ஹரணசண	மதிகி ஸதி	கி . .
கருணுர	ஸாபகா	காமுனிகி	ஸோமுனிகி
ஸரஸகதி	கோமலகு	ச்யாமலகு	னு . . . ‖ (ஜய)
3. கடலி ரா	தொனபூனு	காலஸம்	ஹாருனிகி
வெடதவே	னலிதால்சு	விபுலகுச	கு . . .
னுடிவோனி	சதுவுலீ	னெடுஹார	முலவானி
கடரஸா	ஹந்ருபு	ப்ரோசுனம்	பிககுனு‖ (ஜய)

வசனம் :—

ஸகியே கேள்! பரமேச்வரனுக்கு போஜனம் அளித்து உபசரிக்கும் வகையைப் பார்!

தரு : 18. **நாதநாமக்ரிய ராகம்—ஆதி தாளம்**

பல்லவி :—ஆரகிம்பவய்ய ம்ரொக்கெமய்ய - மாயய்ய ‖

அனுபல்லவி :—கூரிமி கௌரிதோ - கொண்டவீடி ஜங்கமய்ய ‖

சரணங்கள் :— 1. திருவிஸமுலு பொங்கள்ளு திம்மனமுலுனு
வரகுலுனேதி பூரெலு - மெருகுதோஸெ லிட்டெனலுனு ‖

2. ஊரகாயலு கூரலு ஜெலுசு பப்புலுனு
ஸாரபலமுலு கண்டசக்கெர லுக்கெரலு ‖

3. கலவண்டகமுலு பாயஸமு கலமான்னமுலு
பரமான்னமு லானவாலு - பஞ்சதாரலு தேனெலு ‖

4. பொலுபைன தத்யோதனமு - புலிஹோரலுனு
மெலகு மீகட பெருகு மேலைன ஸொண்டிமஜ்ஜிக ‖

5. கமனீய பரிமளயுத கங்காஜலமு
கமகமனி வாஸிஞ்சு கபுரம்பு விடெமுலு ‖

தாத்பரியம் :—

பல்லவி :—ஏற்றுக்கொள்ளுமையா ! நமஸ்கரிக்கிறேமய்ய ; எமதையா !

அனுபல்லவி :—அன்புடன் பார்வதியுடன், கைலாயகிரியை வீடாகக் கொண்ட பிரபுவே (ஏற்றுக்கொள்ளுமையா)

சரணங்கள் :—

1. சிரேஷ்டமான பானீயங்கள் ; பொங்கல்கள் ; மோர்க்குழம்பு ; வடாங்கள் ; நெய்யில் பொரித்த பூரிகள், தோசைகள், இட்டிலிகள்.

2. ஊருகாய் ; பதார்த்தங்கள் ; தோலுரித்த பருப்புகள் ; ருசிகரமான பழங்கள் ; கற்கண்டு சர்க்கரைகளால் தயாரிக்கப்பட்ட பலரகமான பணியாரங்கள்.

3. சித்ரான்னங்கள் ; பாயஸம் ; கலந்த சாதங்கள் ; பரமான்னம் ; திரட்டுப்பால் ; தேன் முதலியவை.

4. வெண்மையான தயிர்சாதம் ; புளியோதரை ; ஆடையோடு கூடிய தயிரும் ; மேலான சுக்குமோறும்.

5. சுத்தமானதும், நல்ல மணத்துடன் கூடின கங்கா ஜலம், கமகம வென்று நறுமணம் வீசும் பச்சைக்கற்பூர தாம்பூலம்.

18. "ஆரகிம்பவய்ய"

தரு : 15.

நாதநாமக்ரிய ராகம்—ஆதி தாளம்

ஸரிகமபதநி
நிதபமகரிஸநி

I 4	O	O
பல்லவி		
; ஸா நி ஸ ரீ - கா க ம கா ரீ	ஸா ; ; - க ம	பா ப ம க ம க ரி
. ஆ . ர கிம் ப . . வய் .	ய . . ம்ரோக்	கெ . . மய் . யா .
ஸ நி - ஸா நி ஸ ரீ - கா க ம கா ரீ	ஸா ; ; - க ம	பா ப ம க ம க ரி
. . ஆ . ர கிம் ப . . வய் .	ய . . மா .	யய் . . ய . . .
ஸ நி - ஸா நி ஸ ரீ - கா க ம கா ரீ	ஸா ; ; ;	; ; ; ; ‖
. . ஆ . ரகிம் ப . . வய் .	ய . . .	. . . . ‖
அனுபல்லவி		
; மா, ம மா - மா மா மா ப ம	கா க ம கா ரீ	ஸா ஸ நி ஸ ரி கா
. கூ . ரி மி கௌ . ரி தோ .	கொண் ட . வீ டி	ஜங் க . மய் . ய
ரீ ‖ (ஆரகிம்ப)		
. ‖		
சரணங்கள்		
1. ; ஸ நீ ஸ ரீ - கா க ம கா ரீ	ஸா ; ; - க ம	பா ப ம க ம க ரி
தி ரு வி ஸ மு லு . பொங் கள்	ஞ . . திம் .	ம ன . மு . லு .
ஸ நி - ஸ ரீ ம மா - மா மா மா ப ம	க க மா கா ரீ	ஸா ஸ நி ஸ ரி கா
னு . வ ரு கு லு நே தி பூ ரெ லு	மெ ரு கு தோ ஸே	லிட் டெ . ன . லு
ரீ ‖ (ஆரகிம்ப)		
னு ‖		

(2-ம், 3-ம், 4-ம், 5-ம் சரணங்களையும் இதே மாதிரி பாடவும்)

2. ஊரகாயலு கூர	லு - . ஞெலு	சு பப்புலுனு
ஸாரபலமுலு கண்ட	சக்கெர லுக்	கெரலு (ஆர)
3. கலவண்டகமுலு பாயஸ	மு . . கல	மான்னமுலு
பரமான்னமு லானவாலு	பஞ்சதார	லு தேனெலு (ஆர)
4. பொலுபைன தத்யோதன	மு . . புலி	ஹோரலுனு
மெலகு மீகட பெருகு	மேலின ஸொண்	டி. மஜ்ஜிக (ஆர)
5. கமனீய பரிமளயு	த . . கங்	காஜலமு
கமகமனி வாஸிஞ்சு	கபுரம்பு	விடெமுலு (ஆர)

வசனம் :—

தோழி ! பரமேச்வரனுடைய பவ்வளிம்பு ஸேவையைப் பார் !

லாலி
தரு : 19

மத்யமாவதி ராகம்—ஜம்பை தாளம்

பல்லவி :— லாலி லாலய்ய லாலி ||

அனுபல்லவி :— லாலி வ்ருஷபதுரங்க லாலிபவபங்க
லாலி கருணாபாங்க லாலி தவளாங்க (லாலி)

சரணங்கள் :— 1. சனுவு பெனகொன ஸாஹ செளரி கடுபாளி
தனரஜேஸின மேடி தியாகேச லாலி
னன போனு லந்தரா னந்தாப்தி தேலி
வினிபிஞ்செதரு நீகு வினு சந்த்ரமெளளி (லாலி)

2. செலியலகு ஜாடை கன் னுலபண்டு வாயெ
சலிகட்டு பட்டிகினி ஸந்தஸமாயெ
கலகண்டு லிருகடல கானமுலு சேய
நெலமிதோ ஸாகியிம்பு மிக தேவராய (லாலி)

3. பரகு பங்கரு நிக்கு பாலிண்ட்ல தோட
ஸரஸமகு ரத்னல ஸரமுலல்லாட
கரிமெ முத்தெமுலு முங்குருலு தூலாட
ஸாரகாந்த லூசேரு ஸாகியிம்பு மீர (லாலி)

4. ஜலஜ ஷண்டமுலெல்ல கலவாஸி பாஸெ
னலஸஞ்ச மல்லியல னளிகுலமு ம்ரோஸெ
கலய புலுகுல குமுலு கல ரவமு சேஸே
எலநாக கூடி ரமி யிம்பு பரமேச (லாலி)

5. பத்துகல மருடு ஸும பாணமுல நூர
னொத்திகதொ ரேராய டுதயாத்ரி ஜேர
முத்துகும்மல கெல்ல மோஹம்பு மீர
ப்ரொத்தாயெ ஸுகியிம்பு போகீந்த்ர ஹார (லாலி)

தாத்பரியம் :—

பல்லவி :— லாலி லாலய்ய லாலி !

அனுபல்லவி :— நந்தி வாஹனனே லாலி ! மறு பிறப்பில்லாமல் செய்பவனே லாலி ! கருணாநிதியே லாலி! வெண்மையான சரீரத்தை உடையவனே லாலி !

சரணங்கள் :— 1. அன்பே உருவான ஸாஹ பூபதிக்கு மிகவும் கீர்த்தியை ஏற்படுத்திய தியாகேசரே ! லாலி.

சந்திரமௌளீச்வரரே ! கேளும்; ஆனந்தக் கடலில் மூழ்கின வனிதைகள் அனைவரும் உமக்குத் தெரிவிப்பார்கள்.

2. ஸகிகளுக்குப் பார்க்க மிகவும் சந்தோஷமாயிற்று. ஹிமவான் குமாரியான பார்வதிக்கும் ஸந்தோஷமாயிற்று. தேவராஜரே ! சாரீர ஸம்பத்தைப் பெற்ற ஸ்திரீகள் இரு பக்கங்களிலும் கானம் செய்ய ஸுகமனுபவியும்.

3. தாங்கள் அணிந்த ஹாரங்கள் அசைய, நெற்றி ஸரங்களுடன் சேர்ந்த சுருண்ட மயிர்கள் அசைய, தேவதா ஸ்திரீகள் ஊஞ்சலை ஆட்டுகிறார்கள். நித்திரை செய்யும்.

4. தாமரை இதழ்களெல்லாம் மூடிக்கொண்டன. ஸாயங்காலத்தில் மலரும் மல்லிகை புஷ்பங்களில் பிரமரங்கள் (தேனீக்கள்) ஜங்காரம் செய்யத் தொடங்கின. பக்ஷிகளெல்லாம் ஒன்றுகூடுவதற்கு சப்தம் செய்தன. பரமேச்வரரே ! பார்வதியுடன் கூடி ஸுகத்தை அனுபவியும்.

5. ஊக்கமுள்ள மன்மதன் புஷ்ப பாணங்களைப்போட, சேர்க்கையுடன் சந்திரன் உதித்தார். நாகராஜனை ஹாரமாக தரித்தவரே, மோஹம் அதிகரிக்கும் காலம் ஆயிற்று. ஸுகம் அனுபவியும்.

19. "லாலிலாலய்ய லாலி"

தரு :
22.

மத்யமாவதி ராகம்—ஜம்பை தாளம்

{ ஸரிமபநிஸ்
{ ஸ்நிபமரிஸ

	பல்லவி		
நீ ஸ ரீ	ரி ரி ஸ ரி ம	ரீ ஸா ,	நி ஸ ரீ ஸ நி ப
லா லி லா	ல . ய்ய லா .	லி . .	. . . . . .
நீ ஸ ரீ	ரி ரி ஸ ரி ம	ரீ ஸா ,	, , , , , ||
லா லி லா	ல . ய்ய லா .	லி . .	. . . . . . ||
	அனுபல்லவி		
மா ம ரி ம	ப ப ப ப ப	பா ப ப ப	ப நி ம ம ப
லா லி வ்ரு ஷ	ப து ரங் . க	லா லி ப வ	ப ங் . . க
பா ரி ஸ் ஸ்	ஸ்நிபா நீ ஸ்	ப நி ஸ் நி ப ப ம	ம ரி ரி ரி ஸ ||
லா லி க ரு	ணு . . பா ங்க	லா . . . லி த வ	ளா ங்க . . ||
			(லாலி)
	சரணங்கள்		
1. ரி ரி ரி ரி ரி	ரி ரி ரி ரி ஸ	ரீ ப ப ம	ரீ ரீ ஸ
ச னு வு பெ ன	கொ ன ஸா . ஹ	சௌ ரி . க	டு பா ளி
நி ஸ ரி ஸா	ஸ ஸ ஸ நி ப	நி ஸ ரீ ரி	ப ம ரீ ஸ
த ன ர ஜே	ஸி ன மே . டி	தியா . கே ச	லா . லி .
ரி ம ரீ ம	பா ப பா	பா பா ப	பா நி ம ப
ன ன போ னு	ல ந்த ரா	னந் தா ப்தி	தே . . லி
ப ரி ஸா ஸ்	நி ப நீ ஸ்	ப நி ஸ் நி ப ப ம	ம ரி ரி ரி ஸ ||
வி னி பிஞ் செ	த ரு நீ கு	வி . னு . சந் . த்ர	மௌ . ளீ . . ||

(2-ம், 3-ம், 4-ம், 5-ம் சரணங்களையும் இதே மாதிரி பாடவும்)

2. செலியலகு	ஜூட கன்	னுல பண்டு	வாயெ	
சலிகட்டு	பட்டிகினி	ஸந்தஸ	மாயெ	
கலகண்டு	லிருகடல	கானமுலு	சேய	
நெலமிதோ	ஸுகியிம்பு	மிகதேவ	ராய	(லாலி)
3. பரகு பங்	கரு நிக்கு	பாலிண்ட்ல	தோட	
ஸரஸமகு	ரத்னுல	ஸரமுலல்	லாட	
கரிமெ முத்	தெமுலு மூங்	குருல தூ	லாட	
ஸுரகாந்த	லூசேரு	ஸுகியிம்பு	மீர	(லாலி)
4. ஜலஜ ஷண்	டமுலெல்ல	கலவாஸி	பாஸெ	
நலஸஞ்ச	மல்லியல	நளிகுலமு	ம்ரோஸெ	
கலய புலு	குல குமுலு	கலரவமு	சேஸெ	
எலநாக	கூடி ரமி	யிம்பு பர	மேச	(லாலி)
5. பத்துகல்	மருடு ஸும	பாணமுலு	நூர	
ஞெத்திகதொ	ரேராய	டுதயாத்ரி	ஜேர	
முத்து கும்	மலகெல்ல	மோஹம்பு	மீர	
ப்ரொத்தாயெ	ஸுகியிம்பு	போகீந்த்ர	ஹார	(லாலி)

வசனம் :—

தோழி! பரமேச்வரியின் பாங்கியர்கள், தேவிக்குச் செய்யும் விண்ணப்பங்களைக் கேள்!

தரு : 20 புன்னுகவராளி ராகம்—ஆதி தாளம்

1. பத்திதோ தேவாதி தேவுனி பாதபத்மமு லொத்துமீ
2. மெத்த மெத்தக சங்கருனி நெம்மேன கந்தமு மெத்துமீ
3. ஸத்துகா பங்காரு ஸொம்முலு சந்த்ரதருனகு பெட்டுமீ
4. அத்திபூல ஸரமுலனு ஹருனிசிரமுன ஜுட்டுமீ
5. செலிமிதோ பரமேசு செந்தனு ஜேரிஸேவலு சேயுமீ
6. ஸொலபுனனு ஹரு ச்ராந்தி தீரக ஸுரடிசேகொனி விஸருமீ
7. வெலய ஸாஹ விபுண்டு சேஸின - வினுதிபதமுலு பாடுமீ
8. அலயகனு தேவாதிதேவுனி - கானந்தமுக ரதி கூடுமீ ||

தாத்பரியம் :—

1. தேவாதி தேவனின் பாதகமலங்களை பக்தியுடன் பிடிப்பாய்!
2. மெதுவாக பரமேச்வரனின் சரீரத்தின்மேல் சந்தனத்தைப் பூசுவாய்!
3. சந்திரனைத் தரித்த சிவனுக்கு சிரேஷ்டமான தங்க ஆபரணங்களைப் போடுவாய்!
4. ஹரனின் தலையில் அத்திப் பூமாலையைச் சூட்டுவாய்!
5. பிரியத்துடன் பரமேச்வரனருகில் சென்று அவருக்குச் செய்யவேண்டிய ஸேவையைப் புரிவாய்!
6. ஹரனுக்குக் களைப்பு ஏற்பட்ட காலத்தில், விசிறியைக்கொண்டு விசுறுவாய்!
7. ஸாஹு மஹாராஜா இயற்றிய ஸ்தோத்திர பதங்களைப் பாடுவாய்!
8. தேவாதி தேவனுக்கு ஆனந்தத்தைக் கொடுப்பாய்!

20. "பத்திதோ தேவாதிதேவுனி"

தரு : அஷ்டகம்]
8.

புன்னாகவராளி ராகம்—ஆதி தாளம்

{ நிஸரிகமபதநி
{ நிதபமகரிஸநி

| 4	O	O
, தா ப மா ம ப - ப ம க ரி ரி ஸ ஸ ஸ	ஸா, ஸ - க க ரி ஸ	ஸா , ரி ஸா ;
. ப த்தி தோ தே . வா . . தி தே . வு னி	பா . த ப . த்ம மு	லொத் து மீ .
, மா ம மா ம ம - மா , ப ப ம க ரி	க க ரி க மா ப த	பா , த பா ;
. மெத்த மெத்தக சங் . க ரு . னி .	நெம்மேன கந் தமு	மெ . த்து மீ .

(மற்ற அடிகளையும் இதே மாதிரி பாடவும்)

ஸத்துகா பங்காரு ஸொம்முலு	சந்த்ர தருனகு	பெட்டுமீ
அத்திபூல ஸரமுலனு	ஹருனி சிரமுன	ஜுட்டுமீ
செலிமிதோ பரமேசு செந்தனு	ஜேரி ஸேவனு	சேயுமீ
ஸொலபுனனு ஹரு ச்ராந்தி தீரக	ஸுரடிசேகொனி	விஸருமீ
வெலயுஸாஹு விபுண்டுசேஸின	வினுதி பதமுலு	பாடுமீ
அலய கனு தேவாதி தேவுனி	கானந்தமுக ரதி	கூடுமீ

வசனம் :—

2 தோழி ! பாங்கியர்கள், கணபதி, பைரவர், பத்ரகாளி, அய்யனார் முதலியோருக்குத் தெரிவிக்கும் ஹெச்சரிக்கைகளைக் கேள் !

3 தரு : 21

ஸைந்தவி ராகம்—சாபு தாளம்

பல்லவி :—ஹோஹோ யனரய்ய ஓ ஸுரலார மீரு
ஹோ ஹோ யனரய்ய ஓ கணமுலார ஹெச்சரிக தோனு ||

4

சரணங்கள் :— 1. கனகாதரிசாபுடு கௌரீஸமேதுடு - எனஸிசய்யனு ஸுகியிம்புசுன்னாடு
5 வெனகய்ய நாமாட வினவய்ய ஹெச்சரிக - பனிவடி முனுஜாமு பாரிதிருக வய்ய ||

2. கண்டேந்து தருடு ஏகாந்தமையுன்னாடு - ரெண்டவ ஜாமு பாருரேயியெல்ல
தண்டால பைரவய்ய தனரவாகிலி காசி - யுண்டுமு ஹெச்சரிக ||

3. மீரின வேடுக மினுஸிகதேவர - கூரிமி ஸதிதோட கூடியுன்னாடு
ஸாரெகு பஹு ஹெச்சரிக மூடோ ஜாமு - பாரி திருகவம்ம பத்ரகாளம்ம ||

4. புரஹருடிப்புடு பொலதிகூடுகொனி - விருலசப்பரமுன வெலயுசுன்னாடு
ஸரஸத நாலவ ஜாமுபாரி நீவு - அரஸி திருகவய்ய அய்யனாரய்ய ||

தாத்பரியம் :—

பல்லவி :— தேவர்களே ! கணங்களே ! சப்தம் செய்யாதீர்கள் ! உஷாராக இருங்கள் !

சரணங்கள் :— 1. மேருவை வில்லாகக்கொண்ட கௌரீ ஸமேதர், ஸுகமாக நித்திரை செய்கிறார். கணேசரே ! எங்கள் வார்த்தையைக் கேட்டு நீர் முன் ஜாமத்தில் காவல்காரும் !

2. பாதிப்பிறையைத் தரித்தவர் ஏகாந்தமாக இருக்கிறார். பைரவரே ! இரண்டாம் ஜாமத்தில், வாசற்படியில் நின்று காவல் புரியும்.

3. ஆகாயத்தைச் சிகையாக கொண்ட சிவபெருமான் ஸதியுடன் கூடியிருக்கிறார். பத்ரகாளியே ! மூன்றாம் ஜாமத்தில் நீ காவல் புரிவாய் !

4. த்ரிபுரஹரன் இப்பொழுது பார்வதியுடன் புஷ்பசப்பரத்தில் வீற்றிருக்கிறார். ஐயனாரே ! நீர் நான்காவது ஜாமத்தில் காவல்புரிவீர் !

21. "கனகாத்ரி சாபுடு"

தரு :
22.

ஸைந்தவி ராகம்—சாபு தாளம்

{ தநிஸரிகமப
{ பமகரிஸநித

குறிப்பு : இந்தப் பாட்டில், 'கனகாத்ரி' என்னும் சரணத்தை முதலில் பாடிப், பிறகு பல்லவியைப் பாடவும். அவ்வாறே 2-ம், 3-ம், சரணங்களையும் முறையே பாடி, பல்லவியை எடுக்கவும்.

	பல்லவி		
ஸா , ஸா ;	ஸ ஸா ஸ நி தா	நி ஸா ரீ ஸா	ரி க ம ம க ரீ
ஹோ . ஹோ .	ய ன ர . ய்ய	ஓ . ஸ ர	லா . ர மீ . ரு
ஸ ரீ கா ரீ	ஸ ஸா நீ தா	நி ஸா ரி க மா	ம கா ரீ ;
ஹோ . ஹோ .	ய ன ர . ய்ய	ஓ . க ண மு	லா . ர .
		க ரீ க ம பா	ம கா ரீ ; ‖
		ஹெ . ச்ச ரி க	தோ . னு . ‖
	சரணங்கள்		
1. ஸ ஸா ஸா ஸா	ஸ ஸா ஸ நி தா	நி ஸா ரீ ஸா	ரி க ம ம க ரீ
க ன கா த்ரி	சா . பு . டு	கௌ . ரீ ஸ	மே . . து . டு
ஸ ரீ கா ரீ	ஸ ஸா நீ தா	நி ஸா ரீ க ம	ம கா ரீ ;
எ ன ஸி சய்	ய னு ஸ கி	யிம் . பு சுன் .	ஞ . டு .
ஸ ஸா கா கா	க கா கா கா	ஸ கா ஸ க ம ப	மா க மா மா
வெ ன க ய்ய	நா . மா ட	வி ன வய் . . ய	ஹெ ச்ச ரி க
க ரீ கா கா	க கா க ம பா	மா க ம ம பா	ம கா ரீ ;
ப னி வ டி	மு னு ஜா . மு	பா ரி தி ரு க	வ . ய்ய . ‖

(2-ம், 3-ம், 4-ம் சரணங்களையும் இதேமாதிரி பாடவும்)

வ
ெ
த
ச

2. கண்டேந்து	தருடு ஏ	காந்தமை	யுன்றுடு
ரெண்டவ	ஜாமு பா	ரு ரேயி	யெல்ல
தண்டால	பைரவய்ய	தனர வா	கிலிகாசி
யுண்டு	மு	ஹெச்சரி	க (ஹோஹோ)
3. மீரின	வேடுக	மினுஸிக	தேவர
கூரிமி	ஸதிதோட	கூடியுன்	றுடு
ஸாரெகு	பஹுஹெச்	சரிக மூ	டோ ஜாமு
பாரி தி	ருகவம்ம	பத்ரகா	ளம்ம (ஹோஹோ)
4. புரஹரு	டிப்புடு	பொலதி கூ	டுகொனி
விருல சப்	பரமுன	வெலயுசுன்	றுடு
ஸரஸத	நாலவ	ஜாமு பா	ரி நீவு
அரஸி தி	ருகவய்ய	அய்யனு	ரய்ய (ஹோஹோ)

தரு : 22 பந்துவராளி ராகம்—சாபு தாளம்

பல்லவி :—மாபாலி தேவுனிகி மங்களம் - மமு கன்ன தல்லிகி மங்களம் ||

சரணங்கள் :— 1. கங்காதருனிகி கருணாப்திகி திவ்ய மங்களதேஹுனிகி மங்களம்
ஸங்கீதரஸிககு ஜலஜாக்ஷிகி ஸர்வ மங்களகு தேவிகி மங்களம் (மாபாலி)

2. முதித சங் கருனிகி மோஹனுகாருனிகி - மதனஸம்ஹாருனிகி மங்களம்
ஸதயாபாங்ககு ஸ்மரஜீவன தாயினிகி - மதவதிகி கிரிஜகு மங்களம் (மாபாலி)

3. ரஹிகல தியாகேசுனகு ராஜமௌளிகி ஸாஹ - மஹிபால தேவுனிகி மங்களம்
குஹ கரி முகுலனு கூரிமிதோ கன்ன-மஹித குணாட்யகு மங்களம் (மாபாலி)

தாத்பரியம் :—

பல்லவி :— எங்களைக் காப்பாற்றும் தேவனுக்கு மங்களம்
எம்மை ஈன்ற தாய்க்கு மங்களம் ||

சரணங்கள் :— 1. கங்காதரனுக்கு, கருணாஸாகரனுக்கு, திவ்ய மங்கள தேஹத்தை யுடையவனுக்கு மங்களம்;
ஸங்கீத ரஸிகைக்கு, தாமரைக் கண்களையுடையவளுக்கு, ஸர்வ மங்கள தேவிக்கு மங்களம். ||

2. ஆனந்தகரனுன சங்கரனுக்கு, மோஹத்தை உண்டாக்கும் சரீரத்தை உடையவனுக்கு, மன்மதனை யெரித்த சிவனுக்கு மங்களம்.
கருணைக்கு இருப்பிடமானவளுக்கு, மன்மதனை உயிர்ப்பித்தவளுக்கு, கம்பீர நடையையுடையவளுக்கு, பர்வதராஜ புத்திரிக்கு மங்களம் ||

3. ஆனந்தமுடைய தியாகேசனுக்கு, சந்த்ர மௌளிக்கு, ஸாஹனின் குலதெய்வமான சிவனுக்கு மங்களம்.
ஷண்முகரையும், விநாயகரையும் ஈன்ற சிரேஷ்டமான குணங்களை யுடைய பார்வதிக்கு மங்களம் ||

குறிப்பு :— இதற்கு முன் வந்துள்ள, கண்டா ராகத்திலுள்ள மங்களத்தைப் போலவே இந்த மங்களத்திலும் பரமசிவனையும், பார்வதியையும் அடுத்தடுத்துத் துதிப்பதைக் கவனிக்கவும்.

22. "மாபாலி தேவுனிகி"

தரு : மங்களம்
51

பந்துவராளி ராகம்—சாபுதாளம்

ஸரிகமபதநிஸ்
ஸ்நிதபமகரிஸ

	பல்லவி		
பா , பா ப ம	க க ம க ரி ஸா	பா , ப ம க ம	பா , ; ;
மா . பா லி .	தே . . வு னி கி	மங் . . . க .	ளம் . . .
ஸ் ஸ் நி ஸ் ரி ஸ்ா	ஸ் நி த பா ப ம	க மா ப த ப ம	க க ம க ரி க ம
ம மு . கன் . ன	தல் . . லி கி .	மங் . . . க .	ளம் . . . . . .
பா , பா ப ம	க க ம க ரி ஸா	பா , ப ம க ம	பா , ; ; ||
மா . பா லி .	தே . . வு னி கி	மங் . . . க .	ளம் . . . ||
	சரணங்கள்		
1. பா , பா பா	ப பா ப த ப ம	ப தா நி ஸ் நி த	நி ஸ் நி த த ப ம
கங் கா த	ரு . னி . கி .	க ரு ணு . ப்தி .	கி . . திவ் . ய .
க மா ப த ப ம	க க ம க ரி ஸா	பா , ப ம க ம	பா , ; ;
மங் . க . ள .	தே . . ஹா னி கி	மங் . . . க .	ளம் . . .
தா , பா தா	நி ஸ்ா ரீ ஸ்ா	நி ஸ்ா ரீ ஸ்ா	ஸ் நி தா ; நீ ஸ்ா
ஸங் . கீ த	ர ஸி க கு	ஜ ல ஜா க்ஷி	கி . . . ஸர்வ
நி ஸ்ா ஸ் ரி ஸ்ா	ஸ்நிதா; நீ ஸ்ா	நி ஸ் நி நி த ப ம	க க ம க ரி க ம ||
மங் . க ள கு	தே . . . வி கி	ம ங் . . . க .	ளம் . . . . . . ||

(2-ம், 3-ம் சரணங்களேயும் இதேமாதிரி பாடவும்.)

வ	2. முதித சங்	கருனிகி	மோஹனு	காருனிகி
	மதன ஸம்	ஹாருனிகி	மங்க	ளம் . .
ெ	ஸதயா	பாங்கரு	ஸ்மரஜீவன	தாயினிகி
த	மதவதிகி	கிரிஜகு	மங்க	ளம் . . ॥
	3. ரஹிகல	தியாகேசுனகு	ராஜமௌ	ளிகி ஸாஹ
	மஹிபால	தேவுனிகி	மங்க	ளம் . .
ச	குஹ கரி	முகுலனு	கூரிமி	தோ கன்ன
	மஹித கு	ுட்யகு	மங்க	ளம் . . ॥

த்விபதை:

ஸ்ரீ சங்கருனி பேர ஸ்ரீ கௌரீ பேர - வாஸவார்ச்சிது பேர பார்வதி பேர
கேசவனுது பேர கிரிஸுத பேர - னீசுனி பேர ஸர்வேச்வரி பேர
போகிபூஷுனு பேர பூபோணி பேர - தியாகேசு பேர காத்யாயனி பேர
பல்லகிஸேவ பிரபந்தம்பு திவஸ - வல்லபான்வயு டேக வஸுதீச தர்ம
பத்னி தீபாம்ப கர்ப்பஸ்னிக்த பேடிரத்னம்பு ஸ்ரீ ஸாஹசோள ராஜேந்த்ரு
டொனரிஞ்செ கவுலெல்ல னுல்லஸில்லங்க-தனருத நுசந்த்ர தாரார்க்க முகனு ‖ 21

பொருள் :—

ஸ்ரீ சங்கரனின் பேராலும், கௌரியின் பேராலும், தேவேந்திரனல் அர்ச்சிக்கப்பட்டப் பரமேச்வரரின் பேராலும், பார்வதியின் பேராலும், கேசவனுல் துதிக்கப்பட்ட பரமசிவன் பேராலும், ஹிமகிரி புத்திரியின் பேராலும், ஈச்வரன் பேராலும், ஸர்வேச்வரியின் பேராலும், ஸர்ப்பத்தை ஆபரணமாகக் கொண்டவன் பேராலும், புஷ்பத்திற்குச் சமான சரீரத்தை உடையவனின் பேராலும், தியாகேசன் பேராலும், காத்யாயனி பேராலும், பல்லகிஸேவ பிரபந்தத்தை, ஸூரிய குலத்தில் உதித்த ஏகோஜிக்கும் தீபாம்பாவிற்கும் பிறந்த சோழ ராஜேந்திரனை ஸ்ரீ ஸாஹ பூபதி; கவிகளெல்லாம் சந்தோஷப்படவும், ஸூரிய சந்திரர்கள் பிரகாசிக்கும்வரை நீடித்திருக்குமாறும் இயற்றினன்.

குறிப்பு :— இந்த த்விபதையிலும், சிவனேயும் பார்வதியையும் அடுத்தடுத்துக் கூறியுள்ளது கவனிக்கத் தக்கது.

முற்றிற்று

1. "కొలువైయున్నాడే"

దరు :
29.

శంకరాభరణ రాగము - చాపు తాళము

పల్లవి

, స స రి రి గా మా	గా , మ గ రి రి గ రీ సా	; , , గ మ ప	పపమమగా-మగరిమగరి-గరి
. కొలు వై, . యు	న్నా. . . . డే . . .	. . , దే . వ	దే . . . వు డు . . . .
స. ని ,,	,, ,,	సా, ; ; ‖	
. . ,,	,, ,,	. . . . . ‖	

అనుపల్లవి

, స స రి రి గా మా	గా , మ గ రి రి గ రీ సా	స ని స రీ స స రి రి స సా	రి సా రి రి గా
, కొలు వై. . యు	న్నా . . . . డే . . .	కో . టి . . సూ . . . ర్య	ప్ర కా శు . డే
, మ మ మా ప మ గా	మ పా ; ;	, మ మ మా ద ప మ గ	మ పా ; స ని దా
. వ ల రా జు . .	వ గ . .	. వ ల రా జు . . .	వ గ . . . .
ప-మ ప మా ద ప మ గ	మ పా మా పా	, స ని ద ప మా	మదపామగ-మగరిగమగరిమ
, వ ల రా జు . . .	వ గ వా డే	. వ ని త . మో	హ . నా ం . గు . . . డే . . .
గ రి (కొలు)			
. .			

చరణములు

3. పా , ప ప మ మ గా	గా , మ గ రి-రి గ రీ సా	స ని స రీ స స రి రి స సా	సా , స రి గా
ఆ , స . . . ల	గ్రా, . . . న్న. . న	వా . . . . స . . . న	వి ం డా . ర
, మా మా ద ప మ గ	మ పా మా పా	, స ని ద ప ప మ	దదపమగా మగరిగ మగరిమ
. ఖా స మా . . .	న మ ణి సిం	, హా . స . నా ం	త . ర . . . . ని . . .
గ రి - పా ప ప మ మ గా	గా , మ గ రి రి గ రీ సా	స ని స రీ స-స రి రి స సా	సా , స రి గా
. , వా సు . . . ద	గు . చు . . ని . . జ	దా . . . . సు . . . ల	పె . న్ని , ధి

, మా - మా ద ప మ గ	మ పా మా పా	, స ని ద ప ప మ	సదప మగా మగరిగ మగరిమ
. భో స ల . . .	సా . హ భూ	. వా . స . వు .	దై . . . . వ . , . ము . . .
గ రి (కొలు)			

(ఇది ముద్ర చరణము, క్రింద నివ్వబడిన రెండు చరణములును, ఇదే మాదిరి పాడవలయును.)

1. బ లు పొ ం క	మ గు చి లు	వ అ క ం క	ణ ము ల మ ర
న లు వ ం క ల	మ . ణి రు	చు ల వ ం క	త న ర (
ద ల వ ం క	న ల వే లు	పు ల వ ం క	నె ల వ ం క
వ ల చే త	నొ క జి ం క	పై ఖ రి	మీ ర ం గ (కొలు)
2. మే లు గ	ర త న ం వు	రా లు చె	క్కి న యు ం గ
రా లు భు	జ గ కే యూ	రా లు	మె ర య గ (
బా లు గా	రు మో ము న	శ్రీ లు పొ	డ మ పు లి
తో లు గ ట్టి	ము మ్మొ న	వా లు (బ	ట్టి చె ల (గ (కొలు)

2. "పాకారి"

దరు :
15.

సావేరి రాగము - రూపక తాళము

సరిమపదస
సనిదపమగరిస

1. స రి సా స ని ధా	స రి మా మ గ రీ	మ గ మా గ రి స రి	మ వ దా ;
పా . కా . . రి	మ్రొ . క్కి ని . .	చే . . . . . కొన	వ . య్యా .
పా ప మ ప ద స స	ప ద పా , మ గ రి	స రి పా ప మ గ రి	మ గ మా గ రి సా ॥
లో . . క . నా .	య . కా . . వ .	రా . కా . . హె .	చ్చ . రి కా . . ॥

(మిగత అడుగులను ఇదే విధముగా పాడుము.)

2. అ ం భు జ	భ వు డు జో	హా రు జే	సీ ని
శ ం భ రా	రి . హ ర	సా మీ హే	చ్ఛ రి కా ॥
3. నీ ల వ	ఋజ డు వ చ్చి	కే లు మో	డ్చీ ని
ఫా ల లో	చ న భ క్త	పా లా హే	చ్ఛ రి కా ॥
4. దా సు లు	ము ని ది క్ప	తు లు ద ం డ మి	డే రు
శ్రీ సా హ	వి ను త దే	వే శా హే	చ్ఛ రి కా ॥

3. "ఎటులరమ్మందునో"

దరు :
28.

మోహన రాగము - చాపు తాళము

సరిగపదస
సదపగరిస

పల్లవి

, గ ప ప గ గ రి	స స ద్ స సా స రి	గా , ; గ రి	గ పా - ప గ ప ద
. ఎ టు ల , ర .	మ్మం దు నో య .	మ్మా . . యి ం	దు ధ రు . ని .
స - స స స ద ద ప	ప గ రి గ గ ద ప	గ రీ సా ;	, ; ; ; ॥
, ఎ టు ల , ర ం	మ ం దు నో . య ం	మా . . .	. . . . ॥

అనుపల్లవి

, ద రి సా సా	స ద స ద ప దా	ద సా స ద ద ప	గ ద ప - గ ప గ రి
. ని ట ల నే	త్రు . డు నే . డు	ని ం డు , కొ లు	వై యు . న్నా , డు .
రి ॥ (ఎటుల)			
. ॥			

చరణములు

4. , స రి గ గ గా	గ గా గ గ గ రి	, రి గ పా పా	ప పా ద ప దా
. దిన దిన ము	దే . వా . ది .	. దే . పు ని	పై శ్రీ సా . హ
, ద రి సా సా	ద ద స ద ప దా	ద సా స ద ద ప	గ ద ప - గ ప గ రి
. ఘ న డు గా	వి ం చు మే . టి	క వి త . లు .	విను . వే . ళ .
రి ‖ (ఎటుల)			
. ‖			

(ఇది ముద్ర చరణము. మిగత మూడు చరణములను ఇదే రీతిగా పాడుము.)

1. ప ది వే స	ము ల సా మి	ప లు కు లా	లి ం చి చా ల
ము ద ము న	నా త ని తో	ము చ్చ టా	దే టి వే ళ ‖
2. తె లి య గ	లో క ము ల	తె ర గె ల్ల	వి న్న వి ం చే
న లు వ ను	గ ను గొ ని	న వ్వు చు ం	దే టి వే ళ ‖
3. క ల య గ	జా ల రా చ	కా ర్య ము లు	వి న్న వి ం చే
వి ల పై రి	మ ది లో ని	భ య ము తీ	చే- వే ళ ‖

ద్విపద.
29.

బేగడ రాగము - ఖండచాపు తాళము

సగరిగమపదపస
సనీదపమాగరిస

గ మ పా మ	పా ద పా	ప ద నీ ద	ప మ గ మ రి
1. క మ లా య	తా క్షి శం	క రు ని తో	సు ర లు . .
గ మ ద పా	గా మ ప గ రి స	మ గ మ ప మ	ద ద పా .
త మ త మ	మ న . వి . నం	త యు దె . ల్ప	లే . దొ .

మిగత అడుగులను ఇదే విధములో పాడుము.

2. ఆరీతి	మనమచ	లాత్మజ	వితము
కూరిమి	రెట్టింప	గొనరుచు	వద్ద
3. ఔాయితెలు	పుదమన్న	బోసీరు	వీర
లాయెబో	యీవట్టి	యడియాస	మాని
4. సన్నగా	హరుని భూ	షణములై	తోను
విన్నవిం	పుమటంచు	వేడుద	మివుడు
5. తలమీద	నున్న మం	దాకిని	జూచి
తెలియబలు	కుమటంచు	దెలుపుద	మటవే ॥

4. "ఇది వినరాదే"

దరు :
29.

శంకరాభరణ రాగము - త్రిపుట తాళము

సరిగమపదనిస
సనిదపమగరిస

పల్లవి

, స స రి రి గా గ మ	ప ద ప ప మ గా గ రి సా	స రీ సా ;	స సా రి రి గా
. ఇ ది వి , . న .	రా , . దే	ఈ . మా .	ట . లు . .
రి-సనిసా రిరిగా గమ	ప ద ప ప మ గా గ రి సా	స రీ సా ;	ధ నీ సా ; ॥
. ఇ . ది వి . . న ,	రా . . . దే	ఈ . మా .	ట . లు . ॥

అనుపల్లవి

, స స సా సా	స ని దా నీ సా ;	ప స ని ద ప ప మ	గ మ ప గ మ గ రి
. ఇ ది వి న	రా . . . దే .	ఈ . . మా . . .	ట . . లు , . .
స-స నిసా రి రి గా మా	ప ద ప ప మ గా గ రి సా	స రి సా ;	ధ నీ సా ; ॥
, ఇ , ది వి . . న	రా , . దే	ఈ . మా .	ట , లు . ॥

	చరణములు		
1 , ప మ మ గ గ రి	స స్ని సా సా	, స స రి రి గా	గ గా గ మ గ మ
, ఇ ది మ . హా .	పె ను గం గ	. ఎ వ రి . నై	న . బ . ట్టు .
రి-గ మ ప ద ద ప	ప మ గా రి స ని సా	స రి స ని సా	ధ ని సా ;
. వ ద లి . న .	ప్పు . డే . పు . ట్టి	ము ం చు . .	అ . ట్టే ,
. స స స ని దా పా	ప మ గా మా ప ద ని స	, స ని స రి రి స	స ని దా నీ సా ;
. బె ద రిం . చి	షు . ర . ల . . .	. దే . లిం , , చు	మి ం . , చి .
, మ ప ద ని సా	స స ని ద ప ప మ	గ మా ప ద ప మ	గ మ ప గ మ గ రి
.హృ ద యే . ఖ	న డు . నె . త్తి .	నె . క్కి . న ,	టి . ం చు . . .
స-సనిపా రిరిగామా	ద పా గ రి సా	స రీ సా ;	ధ స్నీ సా ; ॥
. ఇ. ది వి ,, న	రా . దే . .	ఈ . మా .	ట . లు , ॥

(2-వ, 3-వ చరణములను ఇదే విధమున పాడుము)

2. మగని నె	త్తి మొట్టి	మఱిమొక్క	పగవాని
దగిలించు	కొనుహోం	తకారి	మూడు
జగముల	మ్రోగిన	భేరీ	రాళ్ల
దెగగోసి	పాపేటి	దేశాల	మారి ॥
3. పుట్టిన	బిడ్డల	బొట్టనుం	చియెగ
గొట్టిలే	దనుబలు	నీలీ	యెంత
గట్టైన	జూబుగు	కరాళి	. . యిది
మిట్ట ప	ల్లము లేని	పుట్టుగ	య్యాళి ॥

5. "విన్నవింపవే మా"

దరు : 22.

మధ్యమావతి రాగము - ఆది తాళము

{సరిమపనిస
{సనిపమరిస

I 4	O	O
పల్లవి		
రి మ రి స సా స ని పా	రి మ రి మ ప మ	రీ రి స ॥
వి న్న విం ప వే మా .	చి న్ని మ్మ . గ .	మా . . ॥

| 4	○	○
అనుపల్లవి		
రి మ రి మ ప ని సం రిం	సం సం ని - ప	ప మ రి స ॥
ఇ . న్నె ల దా . రి తో	ని పు డు మా	. మ న వి ॥
చరణములు		
1. రి రి రి రి - రి రి రి స	రి మ ప మ	మ రి రి స
స వి న య గు ణి య ని	చ ను వ రి	య ని క ని
ని స రి - స స స ని ప	ని స రీ రి మ ప మ	రీ రి స
శి వు డు ద య ను ని ను	జే . . కొ . న్నా .	దే . .
రి మ రి మ పా ప ప	ప ప ప - ప	ప ని మ ప
భు వి నీ . భా గ్య ము	బొ గ డ త	ర మా హ రు
ప రిం సాం ని ప ని సం	ప ని స ని పా ప మ	మ రి రి స ॥
చె వి లో న మృ త ము	చి . . . . ల్కఁ గ .	సు . ద్ధి వి ॥

2-వ, 3-వ చరణములను ఇదే మాదిరిగా పాడవలయును

2. దొరల చెం.తలను	ది రి గే	వా రి కి
జిరపుణ్యంబులు	చే రు గ	దే .
గ రి మ మీ అ ప రో ప	కా ర ము	గా వు న
మఱువక రాజశిఖా	మ ణి కి మా	. మ న వి ॥
3. మా కీ కా ర్య ము	మ స ల క	చే యు ము
నీకు మ్రొక్కెదము	నె న రు న	సు . .
ఆకల్పము నిత్య	సే వ వా	టి ల్ల గ
జోకను సాహనుత	సో మా స్కఁ ం ధ	మూ ర్తి తో ॥

6. "తెలుపవయ్యా"

దరు : 15.

సావేరి రాగము - ఆది తాళము

సరిమపదస
సనిదపమగరిస

| 4	○	○
పల్లవి		
; ప ద సా ;-సా ; స ని ద ప దా	; ప మ ప ద ని ద	ప ద ప మ పాదప దా
. తె లు ప . వ . . . . . . య్యా	. మా	మ . న . వి . . .
; ప ద స రి గ రి-సా ; సనిదప దా	,,	,,
. తె లు ప . . . వ . . . . . య్యా	,,	,,
; ప ద ని ద పమ-మగరీసరిపమ	గ రీ , ; రీ ;	సా ; ; ; ॥
చి లు వ . అ . రా	యా	. . . . ॥
అనుపల్లవి		
; ప ద సా ;-స రి సా స రి సా	; స రి గ రి సా	సా ; స ని ద ప దా
. ప లు మా . . . . బు	, శం . . క రు	ని . తో . . . .
; ప దా రి సా-సా సా స ని ద ప దా	ప మ ప ద ని ద ప మ	మ గ రీ - స రి మ ప
. భ . క్త వ శం . క . . . రు	ని . . . తో . . .	. . . .
దా ॥ . ॥ (తెలుప)		
చరణములు		
1. ; ప ద పా ;-పా ప మ ద ప దా	; ప మ ప ద ని ద	ప ద ప మ గ రి రీ
. చ ల ప . ట్టి . . కా . చి	. న . ట్లా . . .	యె . . . . . .
; స రి ప మ గ రి - సా సా స ని ధా	; స రి మా మా	ప మ ప ద పా ;
స మ య . మిం . తై . . . న	. లే . దా .	. . . . యె .

| 4	O	O
; ప ద సా ;-సా ; స రి సా	; స రి గ రి సా	సా ; స ని ద ప దా
. త ల ప . రెం . . . డు	. జా . . . మూ	లా . . . . . యె
; ప దా రి సా - సా ; స ని ద ప దా	ప మ ప ద ని ద ప మ	మ గ రీ - స రి మ ప
. దా . దు ఫి ర్యా . . . . . దు	లే	దా . . యె . . .
దా ‖ . ‖ (తెలుప)		

(2-వ, 3-వ చరణములను ఇదేవిధమున పాడుము)

2. పోడిమి	. స ము ఖ	మున
బోసీరు	. జే జే	లెంతైన
ఆడువారని .	నీ . .	వైన
నాదరించి	సా మి	తోన ‖ (తెలుప)
3. తడవు సేయక	తె	మ్మని
తరుణిపై	ద య చే	యుమని
విడిదికి రమ్మని	సా హ	భూ . .
విభుదైవము	తో . . .	బూని ‖ (తెలుప)

దరు:
51.

7. "పొలతి ఇంతైనా"

పంతువరాళి రాగము - ఆది తాళము

సరిగమపదనిస
సనిదపమగరిస

| 4	O	O
పల్లవి		
; స రి గా ప మ - గా గా రీ రీ	సా ; ; - పా	పా ప మ - గ మ గ రి
. పొ ల తి యిం . తై . నా ద	య . . పు	ట్టు వ . ట . వే .
స ని - స రి గా ప మ - గా గా రీ రీ	సా ; ; ;	; ; ; ; ‖
. . పొ ల తి యిం . తై . నా ద	య . . .	. . . . ‖

4	O	O

అనుపల్లవి

; ప ద పా దా - స ని సా స ని స రి	సా ; ; ;	; ; ; ;
. హ ల హ ల ము . తో బు . ట్టి .	న . . .	. . . .
; ప ద పా దా - స ని సా స ని స రి	సా ; ; - సా	ని ద ప మ గ మ గ రి
. హ ల హ ల ము . తో బు . ట్టి .	న . . అ	న్నె . కా . ని . కి .

స ని ॥ (పొలతి)
. . ॥

చరణములు

1. ; స రి గా ప మ - గ మ గా రీ రీ	సా ; ; - పా	పా ప మ - గ మ గ రి
. చె ల్లె లి యి . ల్లి . కొ ద్ది చే	సి . . మె	ల్ల నె . యొ . జ్జ .
స ని - ప ద పా దా - స ని సా స ని స రి	సా ; ; - సా	ని ద ప మ - గ మ గ రి
. . ప . ల్ల వ పా . ణి బ . ట్టి .	న . . పా	ప . జా . తి . కి .

స ని ॥ (పొలతి)
. . ॥

(2-వ, 3-వ చరణములను ఇదే రీతిగా పాడవలెను)

2. కూ రి మి త మ్ము ల మీ	ది . . కొం	డె గా ని కి రే
ల - దూ రి నె ల త ల నే	చే . దో	స కా రి కి ॥ (పొ)
3. చా న వీ ని వే డు ట చా	లు . . చా	లు నే పో వే
మే ను దె లి య ని వా	ని . . మే	న మా పు కు ॥ (పొ)

ద్విపద.
28.

యదుకులకాంభోజి రాగము - ఆది తాళము
(ఖండగతి)

{ స రి మ ప ద స
{ స ని ద ప మ గ రి స

ప ద సా స స ని దా పా ప - ప ద స పా మ గ గ రి రి	స స రీ రి-రి రి ప మ గా రీ	సా స సా సా సా ,
ఓ . దీ న మం . . దా ర యో . న గా గా . ర . .	ఓ . ద యా సా . గ . ర .	యో శు భా కా ర .

(మిగత అడుగులను ఇదే విధముగా పాడుము.)

వా మా క్షీ గౌ రి దే వ ర రా క గో రి	కా ము ని చే దూ లి	గా లి చే సో లి
క ర గు చు న్న ది చా ల క లి గి యీ వే ళ	క ల యు రా వ య్యా ళ ం	క ర చ క్క న య్యా

8. “ఏలుకోవయ్యా”

దరు :
17.

సౌరాష్ట్రి రాగము - మిశ్రచాపు తాళము

సరిగమపదనిస
సనిదాపమగమరీస

	పల్లవి		
సా , స ని ధా	స రీ మ గ మా గ రి	రీ , పా ప మ	గ మా మ గ రీ
ఏ . లు . కో	వై . య్యా	. . చ క్క .	న . య్యా . .
ద దా సా సా	స ని దా ; ని ద పా	పా , ద ప వ మ	గ మా గ రి రీ
తా . ళ లే	ద . . . య్య . .	మా	బా . ల . .
సా , స ని ధా	స రీ మ గ మా గ రి	రీ , పా ప మ	గ మా గ రి రీ
నే . లు . కో	వై . య్యా	. . ఇం త .	త . డ . .
సా , స ని ధా	స రీ మ గ మా గ రి	రీ , ; ;	సా , ; ; ॥
వే . ల . రా	వై . య్యా	. . . . .	. . . . ॥
	అనుపల్లవి		
దా , సా సా	స సా స రి సా	దా , సా సా	స ని దా ; ని ద పా
ఏ . లు కో	శం . క . ర	కా . ల గ	ర్వ . . . హ . ర
దా , సా సా	స ని దా ; ని ద పా	పా , ద ప ప మ	మ గ మా ; గ రి రీ ॥
ఫా . ల లో	చ . న . హ . ర	లీ . లా . వి .	హా . . . ర . . ॥ (ఏలుకో)
	చరణములు		
1. ప పా పా ప మ	మ గ మా ; గ రి రీ	స రీ మ గ రీ	స సా స ని ధా
మొ ల క తె .	మ్మె . ర . ల . కు	గు లు కు . తు	మ్మె ద ల . కు
స ని ధా ; ధా సా	స ని సా ; రి స రీ	స రీ గ మ ప మ	పా , ద ద పా
త . ళు . కు వె	న్నె . ల . ల . కు	ను లు కు . ర .	చా , ల . .
ద దా సా సా	స సా స రి సా	ద దా సా సా	స ని దా ; ని ద పా
మె ల కు వ	దే . ని . య	లొ లు క గ	క . ల . క . ల
ద దా సా సా	స ని దా ; ని ద పా	ప పా ద ప ప మ	మ గ మా ; గ రి రీ ॥
ప లు కు రా	చి . లు . క . ల	క ళు కు . మా .	బా . . . ల . . (నేలుకో)

(2-వ, 3-వ చరణములను ఇదే విధమున పాడుము)

2. మా రు రా	యి డి కె ం త	బా రు రా	శ య్యా ను
జే రు రా	నీ పే రు	చీ రు రా	చా ల
మీ ఱు రా	తి రి య ని	దూ రు రా	చె లు ల ను
గో రు రా	వి రు ల ను	గే రు రా	బా ల (నేలుకో)
3. సో లు రా	వ ల పు న	దూ లు రా	వి ర హా బ్ధి
దే లు రా	ప ము బ తి	మా లు రా	చా ల
మే లు రా	యా వ గ	చా లు రా	స తి జ వ
రా లు రా	లే దీ గె	బో లు రా	బా ల ॥ (నేలుకో)

9. "సింగారంపు పల్లకి"

దరు :
29.

శంకరాభరణ రాగము - మిశ్రచాపు తాళము

సరిగమపదనిస
సనిదపమగరిస

	పల్లవి		
1. , స రి గా గ మ	మ గ రి రి స స ని	స రీ స ని ధ ని	సా , మ గ గ రి
. సిం గా రం పు	ప . . ల్ల . కి .	చె లు వు . జూ డ	వే . . . . .
2. సా - సస గా మపామ	మ గ రి రి స స ని	స రీ స ని ధ ని	సా , ; ; ॥
సిం గా రం . పు	ప . . ల్ల . కి .	చె లు వు . జూ డ	వే . . . . ॥
	అనుపల్లవి		
3. , మ ప ద ని సా	సా స ని దా పా పా	మ - మ గ మా ప ద ప మ	గ మ పా ; గ మ గ రి
. స ం గీ . త	మే ళ . . ము తో	ను స . న్ను తిం చీ .	ని . దే . వు . ని .
స ॥ ॥ (సింగారంపు)			

	చరణములు		
1. , మ గ మా పా పా	ప పా పా ప మ	ప సా స ని దా ప మ	గ మ ప గ మ గ మ
. జి . గి మించు	జ ల పూ త .	జీ . ని . . ప .	న్నాం . . గ . ము .
రి - గ మ ప ద ప మ	గ మ ప - గ మ గ రి	స - పా ప మ గా మ గ రీ	గ మ పా ; ; ;
. బిగు వు . నిం .	డు బు . రు . సా .	. పిం జె . . లు . .	ను . . . . .
, మ ప ప మ గా మా	ప ద ని సా సా	, స ని స రి రి స	సా స ని దా నీ సా
. ని గ ని . గ య	ను . . ప చ్చి	. ప గ డం . . పు	దం . . . డి యు
, మ ప ద ని సా	ద ని స ని దా పా ప మ	వ సా స ని దా ప మ	గ మ పా ; గ మ గ రి
మ గ రా . ల	ని . గ . . రా ల .	మం చి , . చ .	ట్టి . ము . గ . ల .
స ॥ , ॥ (సింగారంపు)			

2-వ, 3-వ చరణములను ఇదే విధమున [illegible].)

2. చి రు త ప	చ్చ ల గ చ్చు	చే సి న	త ఋ కి డి
కు రు వి ం ద	ము ల కీ లు	కొ ను గు బ్బ	లు . .
జ రి గ క ం	ఢ న ల్లి న	జ మి లి న లి	ది ం డు లు ను
ఒ ఱ గు బి	ళ్ల లు ప ట్టు	కి ఱు లు బి	ళ్ల లు గ ల ॥
3. స రి జీ ని	కు ట్టు ల	స గ లా త్రి	మె త్త లు
హా రి నీ ల	ము ల ను క	త్తె ర కా	ళ్ల ను
హూ రు ము ం జి	పూ స ల	నొ ఱ పై న	కు చ్చు లు
ప ర గ గు	రా ళ ము	ప ట్టు తో ర	ణ ము లు గ ల ॥

10. "కమలాయతాక్షిరో"

దరు : 20.

భైరవి రాగము - ఆది తాళము

సరిగమప*దనిస
సనిదపమగరిస

| 4	O	O
పల్లవి		
; రి రి సా సా-నీ సా రి స స ని ని ద	ద ప - స ని ని ద పా	మ గ మ ప మ గ రీ
. క మ లా య తా . . . క్షి . రో .	. . క ను గొ న వే	నే . టి . విం . త
సా - స రి స ని ధా-నీ సా రి గ మ ప ద ప	ప మ గా రీ ;	సా ; ; ; ||
క ను గొ న వే నే టి విం	త	. . . . ||
అనుపల్లవి		
; ప మ పా ద ని- నీ సా సా సా	; ని రి సా , ని	ని ని ద ప - ప మ పా
. అ మ రు లీ . ల ని కూ డి	. గ ము సే . యు	విం. . . త . లు
ద ని || (కమలాయ)		
. . ||		
చరణములు		
1. ; ప ప దా పా-పా ; ప ద నీ	; - ద ని సా సా	నీ సా రి స స ని ని ద
. క ల వా డు గ . మ్మ . ని	. క పు రం పు	వి డ . .మీ . య .
ద ప - ప మ ని ని ద ప - మ గ మ ప మ గ గ రి	సా - రి గ మా మా	ప మ ప ద పా పా
. . బ ల వై . రి . కా . . . గొం జి .	. బి . . ట్టి	రా . . . గ .
; ప మ పా దా-నీ నీ సా సా	; నీ , స రీ	సా స ని ని ద పా
. మ ల య జ ప వ మ డు	. మం చి సు	ర టి . వీ . వ
; ని గా రి సా-నీ స ని ని ద పా	; స నీ ద పా	మ గ రి గ మ ప ద వ
. వ లు వ వి ను తి . సే . య	. వె ల య వ	చ్చు . దే . వు . ని .
ద ని || (కమలాయ)		

| 4	O	O
(2 - వ, 3 - వ చరణములను ఇదే విధమున పాడుము)		
2. గ రి మ జ ము డు కు ం చె	క త్తి కే	దె ము బూ న
వ రు ణు డు చ లు వ పా	వ డ లు	వే య
గు రి కా డై న చ ం ద్రు డు	గొ డు గు ను	బ ట్ట గ ను
ధ రి యి ం ప సౌ ం పు న	ద న రు దే	వ దే వు ని ॥
3. గ రు డ కి న్న ర య క్ష	గ ం ధ ర్వ	ప తు లె ల్ల
ము రు పు మి ం చి న గా న	ము లు చే	. . య గ
స ర స ర ం భా దు లు	జ త గూ డి	న టి యి ం ప
హ రి తో న వ్వు చు వ చ్చు	వ ర సా హే ం	ద్రు దే వు ని ॥

11. "కదలింపకురోయి"

దరు :
15.

నాదనామక్రియ రాగము - ఆది తాళము

సరిగమపదని
నిదపమగరిసని

| 4	O	O
పల్లవి		
; స రి మా మ మ - మ గ మా గ రి రీ	పా - గ మ ప ద ప మ	గ మ ప మ - గ మ గ రి
. క ద లిం ప కు రో . యి ప . ల్ల	కి గ ద ల . నీ కు	రో . యి . చా . ల .
స ని - స రి మా మ మ - మ గ మా గ రి రీ	సా ; ; ;	; ; ; ; ॥
. . క ద లిం ప కు రో . యి ప . ల్ల	కి . . .	. . . . ॥
అనుపల్లవి		
; ప ద దా దా - పా ప మ ద ప దా	పా ప మ పా దా	ప ద ప మ గ మ గ రి
. మృ దు వై న జం గ . మ . య్యా	మే ను . నొ చ్చీ	ని . . . ఆ . ఆ .
స ని ॥ (కద)		
. . ॥		

| 4	○	○
చరణములు		
1. ; స రి మా మా - మ గ మా గ రి రీ	సా - గ మ ప ద ప మ	గ మ ప మ - గ మ గ రి
. హా రు వు గ మె . ల్ల మె . ల్ల	నె య డు గు . లి డ	రో . యి . మా , , ,
సా - ష ద దా ద ద - పా ప మ ద ప దా	పా ప మ పా దా	ప ద ప మ గ మ గ రి
. పు ర వై రి కి బ ద్ధ . లి . క	బు ట్టి . బో య్యా	ని , . . . అ . అ .
స ని ॥ (కద)		

(2 - వ, 3 - వ చరణములను ఇదే విధమున పాడుము)

2. మ ర లి భు జ ము ల ద ం	డె - మా చఁ వ ల	దో యి - యి ం ద్ర
హ రి వి రిం చ్యా ది స న్ను తు	డ ల య బో య్యా	ని - అ అ (కద)
3. తి న్న గ న డ వ నీ య రో	యి - తీ వ ర మే ల	రో యి - కు క్షి
ను న్న బ్ర హ్మా ం డ ము లె ల్ల	మా గ బో య్యా	ని - అ అ (కద)

12. "పా దా వ ధా న ము"

దరు :
51.

పంతువరాళి రాగము - ఆది తాళము

{ సరిగమపదనిస
{ సనిదపమగరిస

| 4	○	○
1. ప ద పా ; మా - గా ప మ గ రి స ని	పా గ రి గా - మా	పా మా దా ప మ
పా . దా . వ ధా . . స . ము .	పా . ద గ మ	న ము బ హు .
పా దా పా - సా ; స ని రీ సా	పా స ని దా ప మ	ష ద ప మ గ రి గ మ ॥
ప రా . కె . చ్ఛ . రి క	దే వా . . ది .	దే . . . వ . . . ॥

(మిగత అడుగులను ఇదే విధమున చేరికగా పాడుము)

| 4	○	○
2. పా దా ం బు జ ము ల	ము ను లు - పూ జి ం	చే రు . బ హు
ప రా కె చ్చ రి క	దే వా ది	దే వ ॥
3. ఇ ది గో యి ం ద్రు (డ న లు	(డి ది గో శ	. మ ను డు
ప రా కె చ్చ రి క	దే వా ది	దే వ ॥
4. ఇ ది గో పు ణ్య జ ను	(డి ది గో జ	లే శు (డు
ప రా కె చ్చ రి క	దే వా ది	దే వ ॥
5. ఇ ది గో గ ం ధ వా హు	(డి ది గో	ధ నే శు (డు
ప రా కె చ్చ రి క	దే వా ది	దే వ ॥
6. ఇ ది గో యీ శా ను	(డి ది గో	గీ ర్వా ణు లు
ప రా కె చ్చ రి క	దే వా ది	దే వ ॥

13. "ఎంతవేడుకలాయె"

దరు :
51.

పంతువరాళి రాగము - జంప తాళము

{ సరిగమపదనిస
{ సనిదపమగరిస

	పల్లవి		
, ప ప ప మ	గ మ గ రి స	స రి గ గ మ	ప మ ప మ గ రి_స
. ఎం త వే .	డు క లా . యె	నీ . ప ద క	యి ల్లి చూ . . . డ .
గ మ _ ప ద ప మ	గ మ గ రి స	సా , , ,	, , , , , ॥
. . నెం త వే .	డు క లా . యె	. . . .	. . . . . ॥

	అనుపల్లవి		
, స స స స	స ని ద ని స	స స ని ద ప	ప మ - ప మ గ రి-స రి
. కం తు ద మ	ను న కు యో .	గ్య ము వ హి ం	ప గ ను . . . . .
గ మ ॥ (ఎంత) . . ॥			
	చరణములు		
1. ప ప ప పా	ప ప ద ప మ	ప ద ని ద ని	స ని ని ద ప
ప సి (డి ని	గ్గు ల మి స .	మి స లా . డు	కు . ద్య ము లం
స స స స ని	ద ని ద ప మ	స ని ద ప మ	గ మ గ రి స
బొ స (గ వ్రా .	సి న జ ల .	పూ . (త చి .	త్త రు లం . .
ప ప పా ద	స ని దా ని స స	స ని స రి స	స ని దా ని స స
బ స కెం పు	ప . గ డ ం పు	ప లు తో . ర	బ ం . . ధ ము ల
స ని స రి స	స ని దా ని స స	స స ని ద ప	ప మ-ప మ గ రి-స రి
న స మా . న	వ . . జ్ర ము ల	న మ రు త లు	పు ల ను . . . . .
గ మ ॥ (ఎంత) . . ॥			

(2 - వ, 3 - వ చరణములను ఇదే విధమున పాడుము)

2. చె ల గు ర	త్న ము ల గు	చ్చి న తో ర	ణ ం బు ల ను
న ల రు వ	చ్చ ల మి ం చు	న న టి క ం	బ ము ల
వె ల హెచ్చు	వె లి పు ట్ట	ము ల మే లు	క ట్టు ల ను
ల లి త ము గ	ము త్తె ము ల	ర ం గ వ	ల్లు ల ను ॥
3. కు రు వి ం ద	మ ణు ల చ	ప్ప ర కో ళ్ల	మ ం చ ము లం
బ ర గు మె	త్త ల ను పు ం	బ ట్టు త ల	గ డ ల
వ రు స క	స్తూ రి జ	వ్వా జి చ ం	ద న ము ల
దొ ర యు పు	వ్వు ల ది వ్య	ధూ వ వా	స న ల ॥

14. "ఇదిగో కొలువైయున్నది"

దరు :
చౌక కాలము]
29.

కురంజి రాగము - ఆది తాళము

సనిసరిగమపద
దపమగరిసనిస

| 4	O	O
పల్లవి		
; స రి గా మా - మ గ గ రి స ని నీ	సా ; ; - గ మ	పా ప ప - గ మ గ రి
. ఇ ది గో కొ లు . వై . యు . న్న	ది . . హి మ	గి రి . కు . మా .
స ని - స రి గా మ పా మ - మగగరి స ని నీ	సా ; ; - గ మ	పా ప మ - గ మ గ రి
రి . ఇ ది గో కొ . . లు . వై . యు . న్న	ది . . - హి మ	గి రి . కు . మా .
స ని - ,, ,,	సా ; ; ;	; ; ; ; ॥
రి , - ,, ,,	ది . . .	. . . . ॥
అనుపల్లవి		
; మ ప మ గ మా - పా పా పా పా	; మ గ మా ప మ	గ మ ప మ గ మ గ రి
. మ ద న , హ రు ని రా క	, మ ది నీ . .	వే . శ . గో . రి .
స ని ॥ (ఇదిగో) . . ॥		
చరణములు		
1. ; స రి గా మా - మ గ గ రి స ని నీ	సా ; ; - గ మ	పా ప మ - గ మ గ రి
. జ ల క ము లా . డి . హె చ్చె .	న . . జ రి	గ చీ . ర . (గ .
స ని - స రి గా మా - మ గ గ రి స ని నీ	సా ; ; - గ మ	పా ప మ - గ మ గ రి
ట్టి . - కు లు కు ము త్యా . ల . స . రు	ల . . (గు రు	ల మీ . (ద . జు .
స ని - మ ప మ గ మ రి - గా మా పా ప మ	పా ; ; - మ గ	మా ప మ గ మ గ రి
ట్టి . - నె ల వం క . జో ల్ ను దు .	ట . . ని .	గ్గు గ ల య . . .
స ని - స స రి గ గా - గా గా మ గ మా ప మ	పా ; ; మ గ	మా ప మ - గ మ గ రి
ట్టి . - తి ల క . ము ది ద్ది ప . లు . .	కు . . చి లు	క (జే . త . (బ .
స ని ॥ (ఇదిగో) ట్టి . ॥		

| 4	○	○

(మిగత చరణములను ఇదే విధముగా పాడుము.)

2. బ ం గ రు పా ప ట బో	ట్టు . . ప	చ్చ ల బు గ డ
లు - ర ం గై న రా వి రే క	లు . . ర	త్నా ల బ వి ర
లు - శృ ం గా ర ం పు వ జ్ర ము	ల . . జే	సి న క మ్మ
లు - స ం గ తి గ ద రి యు ం	చి . . శం	క రు ని యి ల్లా
లు (ఇదిగో)		
3. ము రు పు ము త్తె ం పు ము ం గ	ర . . మో	హ న మా లి క
లు - మె ఱు గు చి ం దు స ర ము	లు . . మ	న్న ల తీ గ
లు - స ర పె ణ లు ప త క ము	లు . . స ర	స హా ర ము
లు - చి ఱు త కె ం పు ల కు తి కం	టు . . చె ల	గ జ వ రా
లు ॥ (ఇదిగో)		
4. క ం క ణ స ర ము	లు . . గౌ	డ స రా
లు - క ం క ణ ము లు స ం కు	లు . . గా	జు లు ం గ రా
లు - పొ ం కై న స ం ది దం డ	లు . . పొ స	గ కే యూ రా
లు - కొ ం క క త న ర మే	న . . గు ణ	వ ం తు రా
లు ॥ (ఇదిగో)		
5. చి ఱు గ ం ట లు నొ డ్యా ణ	ము . . జి గి	లి మొ ల సూ
లు - కు రు వి ం ద ము ల గ జ్జె	లు . . కొ మ	రై న యం దె
లు - పౌ ర ల ని పి ల్లా ం డ్లు కు లు	కు . . బొ	చ్చి రి కా య
లు - వ ర గ సా హే ం ద్రు దే వు	ని . . భా	గ్య వ ం తు రా
లు ॥ (ఇదిగో)		

15. "అమరపతి మ్రొక్కె"

దరు :
8.

ఘుంటా రాగము - జంప తాళము

{ సగరిగమపనిస
{ సనిదపమగరిస

1. పదపా_మాపదపా	మ గ గ రి స	సా గ గ రి	సా సా స
అ . మ ర ప . తి	మ్రొ . క్కె . .	ఎ చ్చ రి క	ప రా కు
గ గ మ మ ప	మూ ప మ గా రీ	గా మ ప ద	పా పా ప
ఆ న లు డు .	మ్రొ క్కె . . .	ఎ చ్చ రి క	ప రా కు ॥

(మిగత అడుగులను ఇదే మాదిరి పాడుము)

2 జ ము డు	మ్రొ క్కె	ఎ చ్చ రి క	ప రా కు
చ ను వు న నై	రు తి మ్రొ క్కె	ఎ చ్చ రి క	ప రా కు ॥
3. జ ల వి భు డు	మ్రొ క్కె	ఎ చ్చ రి క	ప రా కు
ధ న దు డు	మ్రొ క్కె	ఎ చ్చ రి క	ప రా కు ॥
4. ఈ శా ను	డు మ్రొ క్కె	ఎ చ్చ రి క	ప రా కు
ఇ త ర దే వ త లు	మ్రొ క్కె ద ర మ్మ	ఎ చ్చ రి క	ప రా కు ॥
5. దా సు లు	ము ను లు	మ్రొ క్కె ద రు	ప రా కు
శ్రీ సా హ	వి ను త	దే వ రా	జీ ప రా కు ॥

16. "నీవేదైవ శిఖామణి"

దరు
17

సౌరాష్ట్రి రాగము - ఆది తాళము

సరిగమపదనిస
సనిదాపమగమరీస

| 4	○	○
పల్లవి		
1. ; ద ద సా ; - స ని దా ని ద పా	మా పా దా పా	మా ; గ రి రీ
. నీ . వే . దై . . వ . శి	ఖా . మ ణి	నీ . . . వే
; సా, ని ధా - సా రీ గ మ ప మ	గా రీ రీ ;	సా రీ గ మ పా
. దే . వ చి దా . నం . . .	దా . . .	. . . . ,
2. దా - ద ద సా రి స సా - స ని దా ని ద సా	మా పా ని ద ద ప	ప మ ప గ గ రి రీ
. నీ . వే . . . దై . . వ . శి	ఖా . మ . ణి .	నీ . . . . . వే
; సా, ని ధా - సా రీ గ మ ప మ	గా మా మ గ రీ	సా ; ; ; ॥
. దే . వ చి దా . నం . . .	దా . . . ,	. . . . ॥
అనుపల్లవి		
.. ద ద సా ; - సా సా రీ ;	; స సా రి సా	సా ; స ని దా
. నీ . వే . నా . పె .	. న్ని ధి క రు	ణా . . . .
పా - ద ద సా ; - స ని దా ని ద పా	పా ; ద ద ప మ	మ గ రీ - స రి గ మ
. . ని . . ధి	శో . . మా . . .	స్కం . . దా . . .
పా ॥ (నీవే)		
. ॥		
చరణములు		
; ని దా ప పా - మా మా ప గ రీ	సా రీ గా రీ	సా ; స ని ధా
. క ద ల ని త్రి పు ర . మ	హా . . ట	వి . . . . ,
; ధ ధ సా ; సా రీ గ మ ప ద	నీ , ద పా ;	; ; ; ;
. కా . లా . గ్ని యు నీ . . .	వే	, , . .

| 4	○	○
; ద దా స సా - స ని దా ని ద పా	మా పా దా పా	మా మా గ రి రీ
. మ ద ను ని రూ . . ప . ప	యో . ని ధి .	గ ల చి . న
; సా , ని ధా - సా రీ గ మ ప మ	మా ; గ రీ , ;	సా ; ; ;
. మ ం ద ర - గి రి నీ . . .	వే	. . . . .
; ని దా ప పా - మ గ మా మ గ రీ	సా రీ గా మా	పా ; పా మా
. బె ద ర ని గ . జ ద . ను	జా . ధ ము	నె . త్తి కి
; పా , ప మా - దా దా నీ ;	సా ; ; ;	; ; ; ;
. బె . ద్ద పి డు గు నీ .	వే . . .	. . . . .
; ద దా స సా - సా రీ గా మా	గా రీ రీ సా	సా సా నీ దా
. గ దు ము చు ది రి గే .	య ం ధ కు	ని కి ల య
; దా , స సా స ని దా ని ద పా	పా ; ద ద ప మ	మ గ రీ స రి గ మ
. కా , ల య ము . డు నీ . .	వే	. . . .
పా ॥ (నీవే) . ॥		

(మిగత చరణములను ఇదే విధమున పాడుము)

2, ఘో ర శ ప న వ	క్షో గి రి	ను గ్గు గ
గొ ట్టి న ప వి నీ	వే . . .	. . . .
నా ర సి ం హ బీ	ర మ్మ ణ	చి న యు
న్న త శ ర భ ము వీ	వే . . .	. . . .
ఘో ర న గ ర శ ము	క బ ళి ం	చి న వె ను
భూ త నా థు (డీ	వే . . .	. . . .
కూ రి మి తో (గొ లి	చి న వా	ర ల ము ను
గొ ం గు వ సి ం డి యు	నీ . . .	వే . . . ॥

| 4	○	○
3. చి ఱు త త ప సి పా	ల ను వి ల	సి ల్లు స ం
జీ వ క ర ణి నీ	వే . . .	. . . .
హ రి వా స వ బ్ర	హ్మా ది దే	వ త ల
కా ధా ర ము నీ	వే . . .	. . . .
గ రి మ తో డ ని జ	భ క్తు ల .	పా లి టి
క ల్ప త రు వు నీ	వే . . .	. . . .
గు ణు తు గ భో స ల	సా హ న	రేం ద్రు ని
కు ల దై వ ము నీ	వే . . .	. . . . ||

17. "జయమంగళం"

దరువు

8

ఘంటా రాగము - ఝంప తాళము

సగరిగమపనిస
సనిదపమగరిస

	పల్లవి		
ద ప మ ద ప	మ గ గ రి స	స స గ గ రి	సా స సా ||
జ య మం గ	ళం . ని . త్య	శు భ మం గ	ళం . . ||
	చరణములు		
1. ద ప మ ద ప	మ గ గ రి స	స స గ గ రి	సా స స స
మొ ల క చం	దు రు పూ . వు	గ ల వే . ల్పు	రా య ని కి
గ గ మ మ మ	మ ప ప పగా రీ	గ గ మ ప ద	పా ; ,
తొ లు కు (జూ	పు ల గ . . ట్టు	దొ ర ప . ట్టి	కి . .
గ గ మ గ మ	ప ప దా ప	మ మ ప ద ప	మ ప ప మగా రీ
చి లు క బా .	బా . రౌ తు	బి లు కు మా .	ర్చి న వా . . ని
మ మ ప ద ప	మా ప ద ప	మ గ రి స స	పా . . , ||
క ల ర తొ లి	జే జే . ల	న ఱ (చు చె లి	కి . . . ||

(2 - వ, 3 - వ చరణములను ఇదే విధమున పాడుము)

2. ప ర మ ము ని	వి ను తా ను	భా వు ని కి	దే వు ని కి
మ ద నా ర్తి	హ ర ణ చ ణ	మ తి కి స తి	కి . . .
క రు ణా ర	సా వ గా	కా ము ని కి	సో ము ని కి
స ర స గ తి	కో మ ల కు	శ్యా మ ల కు	ను . . . ॥
3. క ద లి రా	దొ న (బూ ను	కా ల స ం	హా రు ని కి
వె డ ద వే	న లి దా ల్చు	వి పు ల కు చ	కు . . .
ను డి వో ని	చ దు వు లీ	నె డు హా ర	ము ల వా ని
క ద ర సా హ	నృ పు (బ్రో చు	న ం బి క కు	ను . . . ॥

18. "ఆరగింపవయ్య"

దరువు 15.

నాదనామక్రియ రాగము - ఆది తాళము

{సరిగమపదని
{నిదపమగరిసని

I4	O	O
పల్లవి		
; సా ని స రీ - గా గ మ గా రీ	సా ; ; గ మ	పా ప మ - గ మ గ రి
అ . ర గిం ప . . ప .	య్య . . మ్రో .	క్కె . . మ , య్య .
స ని - సా ని స రీ - గా గ మ గా రీ	సా ; ; - గ మ	పా ప మ గ మ గ రి
. . . ఆ . ర గిం ప . . వ .	య్య . . మా .	య . . య్య . . .
స ని - సా ని స రీ - గా గ మ గా రీ	సా ; ; ;	; ; ; ; ॥
. . ఆ . ర గిం ప . . వ .	య్య . . .	. . . . ॥

| 4	○	○
అనుపల్లవి		
; మా , ప మా - మా మా మా ప మ	గా గ మ గా రీ	సా స ని స రి గా
. కూ . రి మి గౌ . రి తో .	కొం డ . పీ టి	జం గ . మ . య్యా
రీ ‖ . ‖ (ఆర)		
చరణములు		
1. ; స ని స రీ - గా గ మ గా రీ	సా ; ; - గ మ	పా ప మ గ మ గ రి
తి రు వి స ము లు . పొం గ	ళ్లు . . తి ం	మ న . ము . లు .
స ని - స రీ మ మా - మా మా మా వ మ	గ గ మా గా రీ	సా స ని స రి గా
ను . వ రు గు లు నే తి బూ రె లు	మె రు గు దో సె	లి డ్డె . న . లు
రి ‖ ను ‖ (ఆర)		

(మిగత చరణములను ఇదే విధమున పాడుము)

2. ఊ ర గా య లు కూ ర	లు - నో లు	చు ప ప్పు లు
ను - సా ర ఫ ల ము లు క ం డ	చ క్కె ర లు	క్కె ర లు ‖
3. క ల వ ం ట క ము లు పా య స	ము - క ల	మా న్న ము లు
ప ర మా న్న ము లా న వా లు	ప ం చ దా ర లు	తే నె లు ‖
4. ఘొ లు పై న ధ ధ్యో ద న్న	ము . పు ల్లి	హో ర లు మ
మె ల కు మీ గ డ పె రు గు	మే లై న సొ ం	శి మ జ్జి గ ‖
5. క మ నీ య ప రి మ ళ యు	త గ ం	గా జ ల ము
గ మ గ మ వి వా సి ం చు	క పు ర ం పు	వి డె ము లు ‖

19. "లాలి లాలయ్య లాలి"

దరు : 22.

మధ్యమావతి రాగము - జంపె తాళము

{ సరిమపనిస / సనిపమరిస

	పల్లవి		
నీ స రి	రి రి స రి మ	రీ సా ,	ని స రీ స ని ప
లా లి లా	ల . య్యా లా .	లి . .	. . . . . .
నీ స రీ	రి రి స రి మ	రీ సా ,	, , , , , ॥
లా లి లా	ల . య్యా లా ,	లి , .	. . . . . ॥
	అనుపల్లవి		
మా మ రి మ	ప ప ఫ ప ష	పా ప ష ఫ	ప ని మ ప్ప ప
లా లి వృ ష	భ తు రం . గ	లా లి భ క్ష	భ ం , . గ
పా రి స స	స ని పా నీ స	ప ని ప ని ప ప మ	మ రి రి రి స ॥
లా లి క రు	ణా . . పాం గ	లా . . . లి ధ వ	ళా ం గ . . ॥
	చరణములు		
1. రి రి రి రి రి	రి రి రి రి స	రీ ప ప షు	రీ రీ స
చ ను వు పె న	గొ న సా . హ	శౌ రి , క	డు బా ళి
ని స రి సా	స స స ని ఫ	ని స రీ రి	ప మ రీ స
ద న ర (జే	సి న మే . టి	త్యా . గే శ	లా . లి .
రి మ రీ మ	పా ప పా	పా పా ప	పా ని మ ప
న న బో ణు	లం చ ఊా	నం దా బ్ధి	దే . . లి
ప రి సా స	ని ప నీ స	ప ని స ని ప ప మ	మ రి రి రి స ॥
వి ని పిం చె	ద రు నీ కు	వి . ను . చం ద్ర	మౌ . ళి . . ॥

(మిగత చరణములను ఇదే విధమున పాడుము)

2. చె లి య ల కు	ఝా డ గ	న్ను ల ప ం డు	వా యె
చ లి గ ట్టు	ప ట్టి కి ని	స ం త స	మా యె
క ల క ం తు	లి రు గ డ ల	గా న ము లు	చే య
నె ల మి తో	సు ఖి యి ం పు	మి క దే వ	రా య ॥
3. ప ర గు ఱ ం	గ రు ని గ్గు	పా లి ం డ్ల	తో డ
స ర స మ గు	ర త్నా ల	స ర ము ల	ల్లా డ
గ రి మె ము	త్తె ము ల ము ం	గు రు లు తూ	లా డ
సు ర కా ం త	లూ చే రు	సు ఖి యి ం పు	మీ ఱ ॥
4. జ ల జ ష ం	డ ము లె ల్ల	క ల వా సి	ఁ బా సె
న ల స ం జ	మ ల్లి య ల	న ళి కు ల ము	మ్రో సె
క ల య బు లు	గు ల గు ము లు	క ల ర వ ము	చే సె
ఎ ల నా గ	ఁ గూ డి ర మి	యి ం పు ప ర	మే శ ॥
5. ప ద్దు గ ల	మ రుఁ డు సు మ	బా ణ ము ల	నూ ఱ
నొ ద్ది క తో	రే రా య ఁ	డు ద యా ద్రి	ఁ జే ర
ము ద్దు గు	మ్మ ల కె ల్ల	మో హ ం బు	మీ ఱ
ప్రొ ద్దా యె	సు ఖి యి ం పు	భో గీ ం ద్ర	హా ర ॥

20. "బత్తితో దేవాదిదేవుని"

దరు : అష్టకము]
8.

పున్నాగవరాళి రాగము - ఆది తాళము

{ ని̣సరిగమపదని
{ నిదపమగరిసని̣

ǀ 4	○	○
, దా ప మా మ ప - ప మ గ రి - రి స స స	సా , స-గ గ రి స	సా , రి సా ;
. బ త్తి తో దే . వా . . ది దే . వు ని	పా . ద ప . ద్మ ము	లొ . త్తు మీ .
, మా మ - మా మ మ - మా, ప - ప మ గ రి	గ గ రి గ మా ప ద	పా , ద పా ;
. మె త్త మె త్త గ ళ . ంక రు . ని .	నె . మ్మే న గం ధ ము	మె . త్తు మీ ॥

(మిగత అడుగులను ఇదే మాదిరి పాడుము)

. స త్తు గా బ ం గా రు సొ మ్ము లు	చ ం ద్ర ధ రు న కు	బె ట్టు మీ
అ త్తి పూ ల స ర ము ల ను	హ రు ని శి ర ము న	జు ట్టు మీ ॥
చె లి మి తో బ ర మే శు చెం త ను	జే రి సే వ లు	చే యు మీ
సొ ల పు న ను హ రు శ్రాం తి తీ ర గ	సు ర టి చే కొ ని	వి స రు మీ ॥
వె ల యు సా హ వి భుం డు చే సి న	వి ను తి ప ద ము లు	పా డు మీ
అ ల య క ను దే వా ది దే వు ని	కా న ం ద ము గ ర తి	గూ డు మీ ॥

21. "కనకాద్రి చాపుడు"

దరు :
22.

సైంధవి రాగము - చాపు తాళము

{ ధ̣ని̣సరిగమప
{ పమగరిసని̣ధ̣

	పల్లవి		
సా , సా ;	స సా స ని̣ ధా̣	ని̣ సా రీ సా	రి గ మ మ గ రీ
హో . హో .	య న ర . య్యా	ఓ . సు ర	లా , ర మీ . రు
స రీ గా రీ	స సా నీ̣ ధా̣	ని̣ సా రి గ మా	మ గా రీ ;
హో . హో .	య న ర య్యా	ఓ . గ ణ ము	లా . ర .
		గ రీ గ మ పా	మ గా రీ ; ॥
		హె . చ్చ రి క	తో . ను . ॥
	చరణములు		
1. స సా పా సా	స సా స ని̣ ధా̣	ని̣ సా రీ సా	రి గ మ మ గ రీ
క న కా ద్రి	చా , పు . డు	గౌ . రీ స	మే . , తు . డు
స రీ గా రీ	స సా నీ̣ ధా̣	ని̣ సా రీ గ మ	మ గా రీ ;
ఏ న సి శ	య్యా ను సు ఖి	యి ం పు చు .	న్నా , డు ,
స సా గా గా	గ గా గా గా	స గా స గ మ ప	మా గ మా మా
వె న త య్యా	నా . మా టి	వి న వ . య్యా .	హె చ్చ రి క
గ రీ గా గా	గ గా గ మ పా	మా గ మ మ పా	మ గా రీ ; ॥
ప వి వ టి	ము ను జా . ము	బా రి తి రు గ	వ . య్యా . ॥

(మిగత చరణములను ఇదే విధముగ పాడుము.)

2. ఖ ం దే ం దు	ధ రు డు ఏ	కా ం త మై	యు న్నా డు
రె ం డ వ	జా ము పా రు	రే యి	యె ల్ల
ద ం డా ళ	భై ర వ య్యా	త న ర వా	కి లి (గా చి
యు ం డు	ము . .	హె చ్చ రి	క ॥

3. మీ జీ న	వే డు క	మి ను సి గ	దే వ ర
కూ రి మి	స తి తో డ	గూ డి యు	న్నా . డు
సా రె కు	బ హు హె చ్చ	రి క మూ డు	జా ము
బా రి తి	రు గ వ ప్మ	భ ద్ర కా	ళ మ్మ ॥
4. పు ర హ రు	డి ప్పు డు	పొ ల తి గూ	డు కొ ని
వి రు ల చ	ప్ప ర ము న	వె ల యు చు	న్నా డు
స ర స త	నా ల వ	జా ము బా	రి నీ వు
అ ర సి తి	రు గ వ య్యా	అ య్యా నా	ర య్య ॥

22. "మాపాలి దేవునికి"

దరు: మంగళం]

51.

పంతువరాళి రాగము - చాపు తాళము

{ సరిగమపదనిసఀ
{ సఀనిదపమగరిస

	పల్లవి		
పా , పా ప మ	గ గ మ గ రి సా	పా , ప మ గ మ	పా , ; ;
మా . పా లి .	దే . . వు ని కి	మం . . . గ .	ళం . . .
సఀ సఀ ని సఀ రిఀ సాఀ	సఀ ని ద పా ప మ	గ మా ప ద ప మ	గ గ మ గ రి గ మ
మ ము . గ . న్న	త . . ల్లి కి .	మం . . . గ .	ళం . . . . . .
పా , పా ప మ	గ గ మ గ రి సా	పా , ప మ గ మ	పా , ; ; ॥
మా . పా లి .	దే . . వు ని కి	మం . . . గ .	ళం . . . ॥

చరణములు

1. పా , పా పా	ప పా ప ద ప మ	ప దా ని స ని ద	ని స ని ద ద ప మ
గం . గా ధ	రు . ని . కి .	క రు ణా . బ్ధి .	కి , . ది . వ్య ,
గ మా వ ద ప మ	గ గ మ గ రి సా	పా , ప మ గ మ	పా , ; ;
మం . గ . ళ .	దే . . హు ని కి	మం . . , గ .	ళం . . .
దా , పా దా	ని సా రీ సా	ని సా రీ సా	స ని దా ; నీ సా
సం . గీ త	ర సి క కు	జ ల జా క్షి	కి . . . స ర్వ
ని సా స రి సా	స ని దా ; నీ సా	ని స ని ని ద ప ష	గ గ మ గ రి గ మ ‖
మ ం గ ళ కు	దే . . . వి కి	మం . . . గ .	ళం . . . . . . ‖

(మిగత చరణములను ఇదే విధమున పాడుము)

2. ము ది త శ ం	క రు ని కి	మో హ న	కా రు ని కి
మ ద న స ం	హా రు ని కి	మ ం గ	ళం
స ద యా	పా ం గ కు	స్మ ర జీ వ న	దా యి ని కి
మ ద వ తి కి	గి రి జ కు	మ ం గ	ళం . . ‖
3. ర హి గ ల	త్యా గే శు న కు	రా జ మౌ	శి కి సొ హ
మ హి పా ల	దే వు ని కి	మ ం గ	ళం . .
గు హ క రి	ము ఖు ల ను	కూ రి మి	తో (గ న్న
మ హి త గు	ణా ఢ్య కు	మ ం గ	ళం . . ‖

Vishnu Pallaki Seva Prabandham

విష్ణు పల్లకి సేవ ప్రబంధము

శ్రీరస్తు
శుభమస్తు

విష్ణుపల్లకి సేవ ప్రబంధము

ప్రార్ధనాదికము

శివస్తుతి 1 నాట రాగము - జంప తాళము

1. జయ[1]రమాపురవాస జయచంద్రికావాస జయసుమేరుశరాస జయ[2]కృత్తివాస ॥జయజయ॥
2. జయమన్మథనిరాస జయగృహాత్కైలాస జయసద్గుణవికాస జయచిద్విలాస ॥జయజయ॥
3. సరసకరుణాపాంగ సర్వాంగనాసంగ హరశిరోధృతగంగ [3] అనుడుత్తురంగ ॥జయజయ॥
4. కరనిహితసారంగ కటకీకృతభుజంగ శరకాండ ధవళాంగ [4] శరనిధినిషంగ ॥జయజయ॥
5. కపటారిమహిటంక కల్హారతాటంక విపులబాహువిటంక విభుకటాటంక ॥జయజయ॥
6. చపలాలతాటంక శమనచుంచుజటాంక విపదుపలశితటంక వీథీవిటంకా ॥జయజయ॥

విష్ణుస్తుతి 2 ఆరభి రాగము - చాపు తాళము.

పల్లవి. శరణు శరణు ॥

చరణములు. 1. శరణు శరణు శుభప్రదాయక - శరణు శ్రీసతినాయక
శరణుసకల శుభప్రదాయక - శరణు సాహావరదాయక ॥శరణు శరణు॥

2. వారినిధితనయామనోహర - స్వామి కరుణాసాగర
చారుతరగుణ నీరజోదర - [5] శార్ఙ్గకర దామోదర ॥శరణు శరణు॥

3. సరసముఖ దరహాసనుందర - చక్రధర ధృతమందర
వరద కేశవ నతపురందర - వక్షతలనిహితేందిర ॥శరణు శరణు॥

శివస్తుతి 3 పంతువరాళి రాగము - ఆది తాళము.

పల్లవి. మంగళం మమ్మేలుదేవునికి మంగళం - మముగన్నతండ్రికి మంగళం॥

చరణములు 1. [6]వానినెచ్చెలికిని [7] వలిగట్టునల్లునికి - మానెలదారికి మంగళం॥
2. బాగైనవానికి భావజహరునికి - మా [8] గట్టువిల్తునికి మంగళం॥
3. శహరాజపాలునికి సద్గుణశీలునికి - మహనీయమూర్తికి మంగళం॥

ద్వి॥ శ్రీలురంజిల్ల నూర్జితవిఘ్నవిపిన
జాల [9] కృశాను [10] విష్వక్సేనుగొలిచి
చలితానుభావు నిశ్చలితప్రభావు
నలసురేశ్వర దేవునాత్మ నూహించి
సోమసుందరకళా శుచిశంఖశార్ఙ్గ

---

[1] తిరువారూర్ పురనివాసీ (శ్రీ త్యాగరాజస్వామీ) [2] చర్మము వస్త్రముగఁగలవాఁడ [3] నందివాహన [4] త్రిపురాసుర సంహార సమయమున సముద్రమును అంబులపొదిగ ధరించినవాఁడ. [5] శార్ఙ్గము - విష్ణుదేవుని విల్లు [6] ఇందు అర్థము పొసగుటలేదు. వైశ్రవణు (కుబేరు) నెచ్చలికి అనుట సమంజసము. [7] హిమవంతుని అల్లుఁడు - పరమశివుఁడు [8] మేరుపర్వతమును విల్లుగ ధరించినవాఁడు. [9] అగ్ని [10] విష్ణుసేనాధిపతి

[1] కౌమోదకీ [2] నందకములఁ బ్రార్థించి
[3] పన్నగారికి వేయిఫణములతోడి
[4] పన్నగనేతకుఁ బ్రణుతిఁగావించి
[5] ద్వాదశహంసల వైఖరిఁ బరఁగు
[6] ద్వాదశహంసల దండిమై మ్రొక్కి
విరచిత కావ్యులై విలసిల్లు పూర్వ
సరసవిద్వత్కవీశ్వరులఁ గొండాడి
కాకవిమత్తేభ కర్ణమూలముల
చీఁకాకుపడ వచశ్శృణులఁదూలించి
యుల్లంబురంజిల్ల [7] "నుదధిజశౌరి
పల్లకిసేవ ప్రబంధ" రత్నంబు
శారదచంద్రికా సముదగ్రకీర్తి
సారవర్తి కవిత్వ శారదామూర్తి
భోసలాన్వయ సుధాంభోధి [8] కౌస్తుభము
శ్రీశాహజీశ్వర క్షితిపాలమౌళి
కావించె హర్షించి కవులెల్లఁబొగడ
భూవలయమున నపూర్వమైతనర॥ 1.

వ॥ అనంతరంబా,

క॥ వీణాపాణిని, ఫాణిత
వాణిని, వనజాతగర్భవాణిని, [9] సుపద
శ్రేణీ నిశ్రేణిని, సు
శ్రోణిని, వాణిని భజింతు, శుభములఁగాంతుః. 3.

వ॥ ఇవ్విధంబున నశేషభాషావిశేషమనీషాభూషాబుభూషను, భాషాయోషాలలామను భూషించి యనంతరంబ. 4.

[10] సీ॥ మధుకైటభప్రాణ - మరుదుగ్రకాలాహి
కాలాహివేణి జాగ్రత్కృపాణి।
కాసరక్రవ్యాద కాదంబకాళికా
కాళికారూప వి - క్రమకలాప।
రక్తబీజనిశాట - రాజీవచంద్రికా
చంద్రికాహాస యు - జ్జ్వలవిలాస।
చండముండతపా - చరశైలదంభోళి
దంభోళి కఠినహస్తప్రహార।

---

[1] విష్ణుగద [2] విష్ణుఖడ్గము. [3] గరుత్మంతుఁడు - విష్ణువాహనము. [4] ఆదిశేషుఁడు - విష్ణుతల్పము [5] పండ్రెండుమంది ఆదిత్యులు (సూర్యులు) [6] పండ్రెండు మంది సిద్ధపురుషులు (ఆళ్వారులు) [7] లక్ష్మీనారాయణుల పల్లకిసేవ [8] రత్నము - విష్ణువక్షస్థలమందలి మణి [9] ఉత్తమపదవులఁ బొందుటకు నిచ్చెన వంటిది - సరస్వతి. [10] ఇందు ముక్తపదగ్రస్తమను శబ్దాలంకారము కలదు.

గీ॥ హార నీహారహీర హారాగ కీర్తి
గహన యోగీశ్వరధ్యాన గమ్యమూర్తి
పార్శ్వ పరిచారికా భవద్భర్గ దుర్గ
[1]భూమిభృజ్జాత శాహేంద్రుఁ బ్రోచుఁగాత ॥ 5.

వ॥ ఇవ్విధంబున, నెమ్మనంబున మున్మురించిన భక్తి నమ్మహిషాసురమర్దనికిఁ గేలుమోడ్చి యనంతరంబ. 6.

ఉ॥ శ్రీమహిళాలలామ నునుఁజెక్కిట చాఱుమరిచి వీచికల్
చామనిబాహువుల్ పొరసి సంభృతపుల్లసరోజకేసర
స్తోమకళిందజోర్మికల దూకొన నొప్పెడు కట్టినెచ్చెలిన్
శామలుఁజెందుహారికయి శాములఁజెందెడివానిఁ గొల్చెదన్. 7.

వ॥ ఇత్తెరంగున సకలదేవతాప్రార్థనంబుఁ గావించి యనంతరంబ. 8.

చం॥ ఋషభషలైన కొన్నియపశబ్దములం గృతిఁజెప్పి కావ్య పౌ
రుషముల కొళ్ళుగట్టుకొని రూఢికినెక్కఁదలంచి శేముషీ
ధిషణులమంచు వాదులకుఁదీయను కాకవులాడు వాక్యముల్
విషకబళంబుగాఁ దలఁచివీనులఁబెట్టరు సత్కవీశ్వరుల్. 9.

వ॥ ఇత్తెఱంగున వలుగాకులైన కాకవినికరంబుల పక్షంబుల నుగ్గాడి కవనవనకవులైన సుకవులకుజోహారుఁజేసి చతురుదధి వసనవలయిత రసాతలరాజమాన రాజన్యమస్తకన్యస్త మణి మకుటకుట్టిమసార మరీచిమంజరీపుంజ మైళిందమాలికా మనోహరపాదారవిందుండును, సుందరీ బృంద మకరందసాయకుండును, మకరమకరంద ఋషముఖప్రముఖ బిరుదాంకుండును, భోసల కులజలనిధి శశాంకుండును, [2]పరాశరప్రభవ, కణాశన, ఫణీశసుత పతంజలి గవీగుంభన ఝరీజృంభ దుట్టంకన సముద్ధృతరాద్ధాంతకలనాద్వితీయుండును, మహారాజవిలాస నివాస నిబరీస నికువేల వందనమాలికా రచనాచణ కటాక్ష లక్ష్మీవశంవదుండును, కలితసంగీత తాన శ్రుతి స్వరస్థాన రాగాంగ గానక్రియా స్థాయి గమక ప్రబంధ ధాతుగాయన గుణతతానద్ధ, ఘన సుషిర గాత్రు భేదక్రియా గ్రహ జాతి మార్గతాళ దేశితాళ తత్త్వజ్ఞుండును, సర్వగుణభరిత సకలభాషా [3] చతు ర్విధ సాహిత్యనిర్వాహకుండును, దీపాంబికాగర్భశుక్తి ముక్తాఫలంబగు శ్రీశాహవసుంధరాపురంద రుండు రచించిన పల్లకిసేవప్రబంధమునఁ దొలుత విఘ్నేశ్వరప్రార్థనసేయగా విఘ్నేశ్వరుండు వచ్చే మార్గము. 10.

దరువు 4. రాగము తాళము.

1. మోదమున కుండలమొరలుచు నమరగ
నిదెవెడలెను విఘ్నేశ్వరుఁడిపుడు ॥
2. కర్ణతాళములు కదలగ నల్లన
స్వర్ణవిభుఁడు గణపతి తగవచ్చెన్ ॥

---

[1] పార్వతి [2] వేదాంత, వైశేషిక, వ్యాకరణాదిశాస్త్రవిజ్ఞాత అనియు సంగీతసాహితీ తత్త్వ విశారదుఁడనియు నిందు తెలుపఁబడినది. [3] ఆశు, చిత్ర, బంధ, శ్లేషకవితా రచన చేయఁగలవాఁడు.

3. మూషికవాహన మూనుచును శుభ
వేషుఁడు వెడలెను విఘ్నేశ్వరుఁడు ॥
4. ఘనలంబోదరమున ఘణులాడఁగ
ఘనతతోవచ్చెను గజముఖుఁడిపుడు ॥
5. మోదముతో గణముఖ్యులు గొలువఁగ
మోదకహస్తుఁడు ముదమున వెడలెన్ ॥

కథా ప్రారంభము

వ॥ ఇత్తెఱంగున దంతివదనుండు వచ్చిన యాతదనంతరంబున కథాసంవిధానం బెవిధాన మంటే [1] కలశవారాశినందన తన ప్రాణపదమైన జగత్రాణపారీణుండగు నారాయణుండు రాలేదని [2] మీనకేతన సూనశర దోదూయమాన మానసాంబుజయై, తన ప్రాణేశ్వరుని తోడి తెమ్మని ప్రాణసఖులనంపగా ప్రాణసఖులు వచ్చేమార్గము. 11.

దరువు 5. ఆహిరి రాగము - ఆది తాళము.

కనకభూషణములెల్ల తనరగ మానినీమణులు
వెడలిరిచెలులు హరిసమ్ముఖమునకు ॥
మనసిజశరములని జనములు కొనియాడగ
వెడలిరి చెలులు హొయలుమీర ॥ కనక॥

వ॥ ఈరీతివచ్చిన రమాసఖులు రమానాయకునిఁజూచి తమలోతాము పలికేమార్గము. 12.

గీ॥ వల్లభునితోడి తెమ్మని [3] తల్లి తల్లి
పంపవచ్చితి మిచటికి భాగ్యవశత
పేదపెన్నిధి గన్నట్లు ప్రియుని [4] తమ్మి
కంటి [5] వలమురిదాల్పును గంటిమబ్బ !! 13.

వ॥ అని పలికి చెలులు జలజోదరుని వర్ణించేమార్గము. 14.

దరువు 6 పంతువరాళి రాగము - ఆది తాళము

వల్లవి. కొలువైయున్నాఁడె దేవదేవుఁడు - కొలువైయున్నాఁడె॥

చరణములు. 1. కొలువైయున్నాడె - సురలు కొలువనారదాదులు
పలుమారు నుతియింపఁ బలుమరులనుగూడి ॥
2. దారిమీరి [6] తరిగట్టుదారి సద్గుణకీర్తివి
హారి పద్మాలయమనోహారి మా ముద్దులశౌరి॥
3. మామమామ చిన్నిచందమామ మరచివల్లవ
శ్యామ జనకమిత శ్యామసుందరమూర్తి॥
4. దేవదేవుండు శ్రీనివాసదేవుండు భోసలశ్రీశాహ
భూవాసవ సమ్మాన భూవాస త్యాగమురారి॥

వ॥ ఇత్తెఱంగున రమాసఖులువచ్చి నారాయణుని నుతింపుచుండు సమయంబున నిజ నివాసంబున గజరాజవరదుండు, భాసురకాంచన రత్నసభామంటపమున సింహాసనాసీనుఁడై

---

[1] లక్ష్మి [2] మన్మథునిచే బాధింపఁబడినదై [3] లక్ష్మీదేవి [4] కమలనేత్రుఁడు [5] శంఖమును ధరించువాఁడు, విష్ణువు [6] మంథపర్వతమును ధరించినవాఁడు - విష్ణువు.

పేరోలగంబుండ [1] సుదర్శనకర దర్శనార్థము గీర్వాణులు, గరుడాంజనేయాది భక్తులు నారదాదిమునులు వచ్చేమార్గము. 15.

దరువు 7. రాగము - చాపు తాళము

[2] కలహాశనాదిమునులు - గరుడాంజనేయాదులు
నలనజాదినురలు - నగధరుని కొల్వవచ్చిరి॥

వ॥ ఇత్తెఱంగున సర్వ[3]గీర్వాణులువచ్చి [4] జలజనాభుని నుతియించే మార్గము.

ద్విపద
జయ దైత్యసంహార - జయశుభోదార
జయ జగదాధార - జయకీర్తిహార
శ్రీవనితానాథ - శ్రితపారిజాత
కావవేసర్వేశ - కావవేమమ్మ॥ 17.

వ॥ ఇత్తెఱంగున [5] ఆఖండలాదులఁగూడి పుండరీకపత్రాయతనేత్రుండు నిండుకొలువుండు సమయంబున దేవతాకాంతలు దేవతా సార్వభౌము దర్శనార్థముగా వచ్చేమార్గము. 18.

దరువు 8. ఆహరి రాగము - ఆది తాళము.

1. కులుకు గుబ్బల పయ్యెదజిలుగు
   కొంగులు జారవెడలిరి చెలులు॥
2. ఒయ్యారమున తళుకుఁజెక్కుల
   కమ్మల బెళుకుకాంతులు గ్రమ్మగా॥
3. చిలుకపలుకులు పలుకుచు
   మొలకనగవు లలరగ, వెడలిరి॥
4. [6]వలరాజు నస్త్రములన కలకంఠు లంచనడల
   వెడలిరి చెలులు - హరిసమ్ముఖమునకు॥

వ॥ ఈ విధముగా, దేవతాభామినులువచ్చి దైత్యాంతకు నెదుట నటనముచేయు సమయంబున తొలుతవచ్చిన రమాసఖులు, విష్వక్సేనుండు స్వామితో దేవతలను వేర్వేరఁ దెలుపగాఁజూచి చెలులు తమలోతాము పలికేమార్గము. 19.

ద్విపద
జలజాయతాక్షి ! విష్వక్సేనుఁడిపుడు
వలగొని మ్రొక్కి దేవతలవేర్వేర
తొడరి యీ [7] చుట్టుకైదువుజోదుతోడ
కడువడిఁదెల్పు వైఖరిచూడవమ్మ !! 20.

వ॥ అనిపలికి చెలులు మఱియు నేమనుచున్నారు. 21

విష్వక్సేనుని కైవారము.[8]

పుండరీకహితప్రభామండల - నవరత్నకుండల
మండితగండయుగళా - బ్రహ్మవందనమిడీని పరాకుస్వామి ॥ 22

---

[1] చక్రాయుధమును ధరించిన విష్ణుహస్తము, విష్ణువు. [2] తగవులమారి - నారదుఁడు. [3] దేవతలు [4] విష్ణువు [5] దేవేంద్రుడు [6] మన్మథబాణములన [7] చక్రాయుధమునుదాల్చినవాఁడు-విష్ణువు [8] వందిస్తోత్రము

దరువు 9. పంతువరాళి రాగము - ఆది తాళము.

పల్లవి. నిక్కముగ జగమేలు [1] తమ్మిచూలి
మ్రొక్కినిచూడవయ్యా మానల్లనయ్య మ్రొక్కినిచూడవయ్య ॥
విష్వక్సేనుని కైవారము.

చరణములు 1. చండదైతేయ ఖండనాఖండలుండు వందనమిడీని పరాకు
డాసి నూరుజన్నముల్ చేసి విలసిల్లు [2] సోమాసి జోహారు చేసీని ॥

2. పురందరాది [3] బృందారక బృందవందిత పాదారవిందా
నారదుండు వీణమీటీని పరాకు ॥

3. సాటెందులేక [4] చివ్వకూటిదాసరి వీణ
మీటీని వినవయ్యపరాకు వీణమీటీని వినవయ్య పరాకు ॥

4. కందర్పకోటిలావణ్య - కందర్పజనకా
[5] ఆళ్వారులు [6] తిరువాయిమొళిని విన్నవింపుచున్నారు పరాకు ॥

5. వీరవైష్ణవు [7] లాళ్వారును [6] తిరువామణి తిరుగ చదివేరయ్య
వినవయ్యా స్వామి తిరుగచదివేరయ్య, పరాకు ॥

6. శ్రీశాహమహారాజపాలశీలా దేవతాభామినులు
నటింపుచున్నారు, పరాకు ॥

7. పాడితప్పక వేల్పు చేడియలెల్ల జత
గూడి నటించేరయ్యా కనుగొనవయ్యా, కూడి నటియించేరయ్యా పరాకు ॥

8. దేవదేవోత్తమ దేవతాసార్వభౌమా !
అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకా ! పరాకు ॥

9. భోగీశశయనా ! త్యాగేశమిత్ర !
వాగీశ ! బ్రోవవయ్యా ! హెచ్చరికయ్యా, వాగీశబ్రోవవయ్యా, పరాకు !! 23

వ॥ అని విష్వక్సేనుండు పొగడు నవసరంబున [8] క్షీరసాగరతనయ ప్రాణసఖులు తమలో తాము పలికేమార్గము. 24

కం॥ చింతింపనేల సఖి మన
కంతటికాధారమగుచు హరియొకడుండన్
చెంతల సురలునుతింపగ
[9] కంతుగురునిరాజసంబుఁ గనుగొనవమ్మా ॥ 25

దరువు 10. రాగము - చాపు తాళము.

పల్లవి చూడవేకొమ్మా [10] వెన్నుఁడెంత ప్రోడఁడే ఓసమ్మా !
అనుపల్లవి. నీడలు బారెడు నెమ్మోముగని జత
గూడి దేవతలు కొండాడుచున్నారు.

---

[1] బ్రహ్మ [2] సోమయాజి (ఇంద్రుఁడు) [3] దేవతలు [4] కలహాశనుఁడు (తగవులమారి) [5] తమిళదేశ సుప్రసిద్ధ విష్ణుభక్తులు. వీరు 12 మంది: పొయిగయ్ఆళ్వార్, బూదత్తాళ్వార్, పేయాళ్వార్, తిరుమళిశై ఆళ్వార్, తిరుమంగై ఆళ్వార్, కులశేఖర ఆళ్వార్, పెరియాళ్వార్, తొండర్ అడిప్పొడి ఆళ్వార్, నమ్మాళ్వార్, మధురకవి ఆళ్వార్, ఆండాళ్, తిరుప్పాణాళ్వార్, [6] వీరిలో నమ్మాళ్వార్ రచించిన విష్ణుభక్తి ప్రధానప్రబంధము [7] నమ్మాళ్వార్ [8] లక్ష్మీదేవి చెలికత్తెలు. [9] పాఠాంతరము - కాంతుని గురురాజసంబు. [10] విష్ణువు

చరణములు 1. కూరిమి మీఱ మీఁద కోరికలూర
[1] పాఱుతపసి యింటిపంచ కోడి అల
[2] నోరుమూసికొని చేరిమాటాడీ ని॥

2. మదిని బంతులను వెన్నదొంగ పదయుగములను
బ్రదుకుపద్దుల లెక్కనుదురాకు కవిలేల
పొదివిబ్రాయుసేన బ్రోవనుతించీని ॥

3. ఇచ్చటనెంత త్యాగశౌరి మెచ్చుచు చెంత
ఇచ్చకుమచ్చిక హెచ్చగ నవ్వుచు
[3] పచ్చవిల్తుతోన ముచ్చటలాడీని॥

కం॥ ఈరీతి భక్తితో దివి
వారలు కార్యములుదెల్ప వారలమీఁదన్
మీరిన వారిజనాభుని
కారుణ్యముఁ జూడవమ్మ కనకపుబొమ్మా॥ 26

వ॥ అని పలికి చెలులు మఱియు పలికేమార్గము. 27

దరువు 11 ... రాగము - ఝంపె తాళము.
("పాయఁజాలనెంతైన" [4] అనుపాటవలె)

పల్లవి. ఎంతదయగలవాఁడె మన శౌరి పుడమి
నింతదయవాని నే నెటు గాన మీరి ॥

చరణములు. 1. చెలఁగిసేవించు జేజేలసందడిఁజూచి
తొలఁగిచే వీణఁబూని జడలనలరారు
పయ్యెదల నసియాడు నరనిక్కి నిలుచు[5]బ
వరముకూడి వారిజేరఁబిలిచి [6] యక్కటి
కంబునీని వెలయు కులుకుచూపులఁబ్రోచువారి ॥ఎంతదయ॥

2. [7] మలలచట్టుపల్లెల నలియగొట్టినవాఁడు
[8] కులిశంబు చంకఁబెట్టి యొదిగి
[9] వలచెయితమ్మిఁ తన పలుదెరలపైఁజేర్చి
పలుకు సమయముఁజూచితే, అట్టి
అల్ల [7] బలవైరి మనవిచెవిఁబెట్టి
కార్యములు చిత్తగించుఁ గాఁబట్టి ॥ఎంతదయ॥

3. గరుడగంధర్వ కిన్నరయక్షముఖులెల్ల
మురువుగా వీణచేఁబట్టి రాగసరణి వాయించ న
త్తరి తాము నుతియింప వెలుచు తపసులకనుగీటి
వారి సరసనుతులను మనమునూటిసామి
పరగు త్యాగేశువలె బోటి ॥ ఎంతదయ॥

---

[1] ఇంద్రుఁడు [2] అతివినయముతో [3] మన్మథుఁడు [4] ఇది శాహామహారాజు కాలమునాటి ఒక వర్ణమెట్టు (Tune). ఈ ప్రబంధమున నిట్టివందందు ఈయఁబడినవి. [5] సమ్మర్దము [6] దయ [7] దేవేంద్రుండు [8] వజ్రాయుధము [9] కుడిచేయి.

చం॥ మనుదయకొల్పుచెల్వువగ మానిగమాంత విహారికేతగుఁ
మనకిది సన్నుతింపఁదరమా దరమానవిదారికంటి జ
వ్వని యితరంబుఁజూడదగవా మగవారల మర్లుగొల్పు నీ
దనుజవిరోధిఁజూడవలదా జలదాధిక సుందరద్యుతిఁ॥ 28

వ॥ అని పలుకు మంజుభాషిణిని ఁజూచి ప్రియంవద పలికే మార్గము. 29

దరువు 12 ... రాగము - అటతాళము

(“ అమ్మనాఁ ” అనుపాటవలె)

పల్లవి. కనుఁగొనవె ముద్దుగుమ్మ, కనుఁగొనవె
కనులపండువుగాఁగ కనకాంబరుని చెలువు॥

చరణములు 1. అలరు సత్కులజాతముల తేజములపెంచి
జలజాతముల నిలువలణఁచి
చెలువారు కువలయముల కామోదముఁగూర్చి
కలువల చెలివలెకనఁబడు హరిమోము॥ కనుగొనవె॥

2. సరసహంసల మానసమునఁగూరిచివేడ్కఁ
బరగుచు సురుచి రాంబర మెనసి
నెరియమించులఁగూడి నిలువునీరును చిందు
గరిమ మేఘమువలెఁ గనఁబడు హరిమేను॥ కనుగొనవె॥

3. నారదాదులచేత నతిఁగాంచి గోకుల
ధార సరసులకు నిధానమగుచు
శ్రీరమ్యమన కవివరవర్ణితమై
సారసముఁబోలు త్యాగశౌరి చరణములు॥ కనుఁగొనవే॥

వ॥ అని పలుకు ప్రియంవదనుఁ జూచి మంజుభాషిణి పలికేమార్గము. 30

క॥ రంగారు పెండ్లిసందడి
మంగళసూత్రంబుఁగట్ట మఱచినమాడ్కిఁ
అంగనచెప్పినపని, హరి
శృంగారముఁజూచి మఱవఁజెల్లునె చెలియా॥ 31

దరువు 13 ... రాగము - అట తాళము

(“ సామాన్యముగాదె వానిపో” - అనుపాటవలె)

1. ఇందుకేమి సేతామమ్మ ఉపాయమేమి
ఇందుముఖినిఁ జూడవమ్మ బహుపరాకె।
నందనందునుఁ డున్నాఁడమ్మా ఓ ముద్దులగుమ్మా॥ ఇందుకేమి॥

2. చందమామ పైదోడ్కుకూర్మిచెలుల
నందరి నిరసించి వేడుకొని మనల

మందరోద్ధరుని తోడుకొని రమ్మని
పొందుగానంపెగదే నేఁడు ఇటు వచ్చిచూడ
కందర్పుని గన్నవాఁడు కొలువై యున్నాఁడు

3. వంత లింక మానుమని డెందములోన
చింతసేయ వలదని కాంతునిఁ దెచ్చే
దెంతమాత్రమని పొమ్మని లచ్చిచెలిని
కొంత ఊరడించి పూని మన మిందు రాగా
వింతలాగాయె వెన్ను నివ్వేళ మానినీ చూడ॥

4. తోడిచెలులతోఁ దిట్టునో మనమీఁదను
చేడె యలుక చుట్టునో వేరెవరే పూఁ
బోఁడులను చేఁబట్టునో వానిఁదెమ్మని
యెడలేని నిందఁగట్టునో మనవి త్యాగమిత్రుఁడు
చూడఁగా వీనులఁబెట్టునో వీడనెట్టునో॥

వ॥ అని పలుకు మంజుభాషిణినిఁ జూచి ప్రియంవద పలికే మార్గము. 32

ఉ॥ అక్కరో [1] తల్లితల్లి విరహంబునఁ గ్రాగుటఁ జూడలేక తోఁ
గ్రక్కున సామినిన్ బిలువఁగాఁ జనుదెంచితి మీఁద గొల్వులో
నెక్కడ సూదిమోప నెడమియ్యరు వేలుపు లేమిసేత మే
దిక్కున నిల్చి తెల్పుదము తెల్పఁగ నేరికిఁ దెల్య దేమిటన్॥ 33

వ॥ అని పలుకు ప్రియంవదనుఁ జూచి మంజుభాషిణి పలికే మార్గము. 34

ద్వి॥ (కాంభోజి రాగమున చదివేది.)
అలివేణి నీవిపు డాడినమాట
నిలవర మెందుకు నేనొక వెరవుఁ
దెలిపెద నీవని తెలివిడిఁ జేసి
కలహాభోజన శేష గరుడుల వేడి
వెన్నునితో మన విన్నపం బిపుడు
విన్నవింపు మటంచు వేడుద మబల 35

వ॥ హా! వినవే చెలియా! నీవు చెప్పిన యట్ల నే తొలుత నారదుని ప్రార్థిస్తున్నానే. మహాభాగ్యమాయెనే. 36

క॥ నారదయాభృతపారద
నారద, శారదశరీర నారద వినుమా
శ్రీ రమణీమణి మనవిని
శ్రీ రమణీరమణుతోనఁ జెన్నుగఁ జెపుమా॥ 37

(ఈ కందపద్యమే దరువుగా పాడేది-" రామహరే భృగురామహరే॥ " వలె)

---

[1] లక్ష్మి.

వ॥ ఈరీతి నారదుని ప్రియంవద తమ మనవి వెన్నునితోఁ దెల్పుమని వేఁడఁగా నారదుఁడు తమ మనవిని చిత్తగించి వెన్నునితో విన్నవింపలేదని మంజుభాషిణి రోషించి దూషించి పలికే మార్గము. 38

దరువు 14 ముఖారి రాగము

పల్లవి. వేడనేలే, వేడనేలే, వీడు కోడెకాడె లఈ
మాడ లిచ్చినగాని [1] మతకరితపసిని

చరణములు. 1. తల్లితండ్రులకు నన్నదమ్ములకైనఁ గాని
పలుకులనే పక్షముఁ బాపెడు చెనటిని

2. జడలుకాషాయములు శాస్త్రానికిఁ బూనెగాని
యొడలెల్ల కపటమై యుండెడి దబ్బరకాని

3. ఏమారియున్న మదమేనుఁగును చెనకినట్లు
ఏమని యీతని చెవి నా మనవిఁ దెలుపుదునని॥

వ॥ అని పలికి మంజుభాషిణి మఱియు పలికే మార్గము. 39

క॥ ఎన్నఁగ కడు రెంటను కాఁ
డిన్నారదుఁ డింతిమనవి యెఱిఁగింపవె యా
[2] పన్నగపతి వెన్నునితో
[3] పన్నగవిరాజమాన ఫణిసాహస్రా॥ 40

వ॥ ఇత్తెఱంగున పన్నగేంద్రుని తమ మనవి వెన్నునితో విన్నవింపుమని వేఁడఁగాఁ బన్నగ రాజు తమ మనవి చిత్తగించ లేదని ప్రియంవద భుజంగపుంగవుని రోషించి దూషించి పలికే మార్గము. 41

దరువు 15 ("ఇల్లాలని యింతసేతురా॥" అను పాటవలె)

పల్లవి. ఏమని విన్నవించేవే [4] పాఁపఱేనితో ఏమని విన్నవించేవే
పాముతో చెలిమి చేసే పామరులు గలరఁటే॥

చరణములు. 1. నీలవర్ణుని కితఁడు మేలైన శయ్య యటంచుఁ
బాల యెంచకే నీబుద్ధి బంగారుగాను
గాలి యాచమించుకొని కాలు చేయి లేక
రెండు నాలుకలుగల విషపాలచిత్తులకు మనవి॥

2. పుడమిభార మెల్ల వేయిపడగలఁ బూనినాఁడని
పడుచుఁదనమున వీని బతిమాలనేమే॥
విడిబడి రంధ్రములను వెతకుచు కుటిలముగ
నడచుచు పాతాళమునఁ బడి బుసకొట్టువానితో॥

---

[1] మాయావి. [2], [3] ఈ రెండుపాదముల కర్థము పొసంగుటలేదు. 4 వ పాదమున గణభంగము
[4] ఆదిశేషుఁడు.

3. వానిని చెలి త్యాగేశు వలచేతికంకణమని
వీనితోఁ బలికినపుడె వీఁడిఁడి గావె
కాని విసము కుత్తుకలోన నుంచుకొని *తోడు
తోన పగఁబట్టునట్టి [1]వీనులకనులవానితో॥

వ॥ అని పలుకు ప్రియంవద మఱిన్ని పలికే మార్గము. 42

కం॥ గరళధరుండగు [2]కాకో
దరకులనాయకుని కెందు దయగల్గునశే
హరివాహనమై మెలఁగెడు
గరుడుని ప్రార్థింపవమ్మ కంజదళాక్షీ. 43

వ॥ అని పలుకు ప్రియంవద పలుకు కర్ణాతిథింజేసి మంజుభాషిణి హరివాహనమైన పతంగకులాధిపునిఁ జూచి పలికే మార్గము. 44

దరువు 16 (' తప్పించుకొంకే ఏమాయెనే ' వలె)

పల్లవి. మా మనవిఁ దెలుపవయ్య - వెన్నునితో మామనవిఁ దెలుపవయ్యా॥

అనుపల్లవి. మా మనవిఁ దెలుపవయ్య మహనీయ దీనవిధేయ
సామి, [3]వైనతేయ సకలబృందారకజయ॥ మా మనవి॥

చరణములు. చేకొని కద్రువసేవ యెడబాయక నేయు వినతనుఁబ్రోవఁ దొల్లి
పాకశాసను గెల్వవ - బలిమిని సుధనుదేవ,
లోకహితుఁడవు గావ - శ్రీకర మహానుభావ॥ మా మనవి॥

2. అరుణసుందరశరీర - రామలక్ష్మణనాగపాశబంధనహారి, విను,
పరమకారుణ్యసాగర భక్తనికరమందార॥
సరససద్గుణవిహార స్వామికార్యధురంధర॥ మా మనవి॥

వ॥ అని పలుకు మంజుభాషిణినిఁ జూచి ప్రియంవద పలికే మార్గము. 45

చ॥ నడవడి కొంచె మీఘనుని నమ్మినవారికి నేయుచెల్ల గా
రుడములు [4]భోగవంతుల చురుక్కనిపించు విపత్తుపాతి యీ
యెడయుఖిఁ జేరవద్దు లవణోదధి దాటిన రామదూతతో
వెడవెడఁదెల్పఁ వేడుకొనవే చనవే ఘనవేణి వేడుకన్॥ 46

వ॥ అని పలికి ప్రియంవద హనుమంతునిఁ జూచి పలికే మార్గము. 47

దరువు 17 (' ఏమో ఓ మోహనాంగి ' వలె)

పల్లవి. ఆంజనేయ మామాట హరితోనఁ దెలుపవయ్యా॥

అనుపల్లవి. అంజలిఁ జేసెదమయ్య అమరవిధేయ ॥ప॥

చరణములు. పుట్టినప్పుడే ఫలకాంతను కెందమ్మి చుట్టముఁ గబళించవా - [5]రవి
పట్టిని దశరథరాజకుమారుని ప్రాణసఖునిఁ జేయవా-దాన,

* వెంటనే ; తోడఁబుట్టు [1], [2] పాము [3] గరుత్మంతుఁడు [4] పాములు ; ఐశ్వర్యవంతులు ; [5] సుగ్రీవుఁడు

మట్టుమీఱి ముజ్జగములు కొండాడ మహితకీర్తిఁ బొందవా-యిప్పు
డిట్టి శౌర్యశాలివైన నీవు మా కింత మాత్రము సేయవా ॥

2. గ్రక్కున బాహుబలంబున లంకిణి గర్భము బొలియింపవే, సామి
దక్కక పదిశిరములవాని నిజరాజధానిని దహియింపవే, మేటి
రక్కసులనుఁగొట్టి జనకజ సేమము రామునితోఁ దెలుపవే కాగా
నక్కజముగను మాకార్యము ఘటియింప దిక్కు నీవుగావె ॥

3. ఉడుగని రవముల దిక్కులఁ గ్రమ్ముచు నుప్పొంగుచున్నవాని ఘోర
బడబాగ్నిశిఖలను నుడుకుచునుండే జగములు గలుగువాని-లోన
చెడుగు గట్టులఁబోలు జలచరకులముల భీకరుడైనవాని-నట్టి
[1]కడలిఁజేని కాల్వవలె దాఁటవ, త్యాగ, కపికుల వజ్రపాణి ॥ 3 ॥

వ॥ అని వలుకు ప్రియంవదను జూచి మంజుభాషిణి పలికే మార్గము. 48

తోదక వృత్తము :—

వీరలవేడక యీశ్వరహారిన్
వారిజనుతు భవ వంద్యు మురారిన్
శ్రీరమణీమణి చెప్పిన దారిన్
చేరి నుతింతుమె శీఘ్రమె శౌరిన్॥ 49

(ఈ వృత్తమే దరువుగాను పాడేది)

వ॥ ఇత్తెరఁగున మంజుభాషిణి ప్రియంవద లిద్దఱును వెన్నునివద్దఁ జేరి అంజలి ఘటియించి కంజాక్షునిఁ జూచి పలికే మార్గము. 50

వృషగతి॥ శ్రీరమాధవ. మాధవా, సరసీరుహోత్త సుధాంశులోచన
దారుణద్విపభీతి మోచన-దానవేశ్వర సార్థియాచన ॥ 1 ॥
అవధరింపుము సారసాలయ, ఆత్మలోపల నిన్నుఁ దలఁచును
చిగురుటాకుల సెజ్జమీదికి చేరరమ్మని నిన్నుదలఁచును ॥ 2 ॥
చిలుకపలుకుల కులికి యమ్మరో చెల్లయని యల విధిని దూరును
కలయ వెన్నెలచిచ్చుకాకల గాసిఁబడి నన బొదలదూరును ॥ 3 ॥
తెలిసి మన్మథహాళికుండు కడిఁది విడిచి యీలువేరి కలవును
వలపువైరులు పెనుప కన్నులవారి వారిచి కలయకలువును ॥ 4 ॥
బలిమి చానలుదెచ్చి యిచ్చిన పారవైచును పూలచేరును
నొలయ చల్లనిగాలిరాకల కుసురుమని చెలిమీదఁ జేరును ॥ 5 ॥
కదిసి కురగట వికసనోన్ముఖ [2]కైతకమ్మును [3]సూచి మొనయను
మదినిఁ గైకొన వెరచి కోరును - మలయుచూతము చూచి మొనయును ॥ 6 ॥
కలిత కళిక కదంబలత వలె - కరము నీరికలెత్తు పులకల
కలిసి చిక్కినమేనుతోడను కడుచలించును గాలిపులకల ॥ 7 ॥
మొనసి తుమ్మెదచాలు జుమ్మని మ్రోయునప్పుడు దైవమాయను
దనుజసంహార కడలికూతురు తగులుకొనెఁగద నీదుమాయను. ॥ 8 ॥ 51

(దీనినే దరువుగా పాడేది)

[1] మహాసముద్రము [2] మొగలిపూవు [3] సూదిమొన - బాధాకరమైన విషయము.

వ॥ ఇత్తెఱంగున చెలుల పలుకులు విని లచ్చిపై హెచ్చిన మోహంబున నుండు పచ్చవిల్తు జనకు భావంబుఁదెలిసి బోయలు పల్లకిఁదెచ్చేమార్గము. 52

పల్లకి రాక

వ॥ ఇత్తెఱంగున పల్లకిరాగా మంజుభాషిణినిఁ జూచి ప్రియంవద పలికేమార్గము 53

॥ మయూరగతి ॥

[1] మారమణివల్లవకుమార మణిమోదు
బూర కరుణింపను మయూరగతి రోఁయె
తెరమది నిన్ననిటు దీర్ఘమగు దండెన్
భారమయి రాజిలెడు పల్లకియు వచ్చెన్॥ 54

ప్రియంవద॥ వ॥ హా వినవే చెలులమిన్న, ఈ పల్లకి యెంతో సొగసుగా నున్నదే - అదెట్లే నంటే, చెప్పేను వినవే॥ 55

మంజుభాషిణి అయితే చెప్పవమ్మా 56

దరువు 18 కేదారగౌళ రాగము - ఆది తాళము

[2] "ధీరసమీరే యమునాతీరే వసతివనే వనమాలీ" వలె

పల్లవి. సొగసుపల్లకి చూడవేకలికి, తెగువను బోయలు దెచ్చిరి హరికి॥

చరణములు. 1. సరసీరుహాముల చట్టముతెల్లను మెరయుచున్నవీవేళ
మురువగు మొల్లల కత్తెరకోలలు ముద్దుగలిగెడిని చాల॥

2. కనకకుసుమంబుల గుబ్బలు కిరుసులు కనఁబడె రుచులను జేరి
మొనసిమల్లెల సరములకుచ్చులు దనరెను చెలువముమీఱి॥

3. చెన్నగు [3] బొగడలుజేర్చిన దండె విచిత్రముఁ జెందెను చూచి
పొన్నలు పున్నాగములు పరిమళములు పొలుపారెను దిశలన్ని॥

4. బొండు మల్లియల దూదులు మెత్తలు గండుమీఱె నిండారి
మెండుగ నీయందము చందముఁగని మెచ్చను త్యాగమురారి॥

వ॥ ఇత్తెఱంగున బోయలు పల్లకిఁదెచ్చిన కనుంగొని తాము వచ్చిన కార్యము సఫలమాయె నని తామసించక, శీఘ్రముగా రావలెనని, చెలులు విష్ణువుతో పలికే మార్గము. 57

19 దరువు

పల్లవి అక్కటికసేయవయ్యా, ఆమె నాదుకోవయ్యా దిక్కునీవె మా నల్లనయ్యా॥

అనుపల్లవి. మ్రొక్కెదము రావయ్యా మోదము ఘటియింపుమయ్యా మిక్కిలి ప్రొద్దాయెనయ్యా॥

చ.లు. 1. నిన్నెడఁబాసినపుడె నీరజాక్షి యెన్నరాని, యెన్నికలెన్నుచున్నది, తోఁబుట్టిన
యన్నను చీచ్చనుచున్నది కూర్మిపట్టిచే పన్నము లందుచున్నది॥

2. కన్నియ దేవరతోన గడియ యుగమాయె నని విన్నపము సేయుమన్నది తనయింటిని
కన్నుల చూడకయున్నది ఇట్టివిరహము తెలియదు చిన్నది॥

[1] ఇందు అర్థము పొసఁగుటలేదు [2] ఇది జయదేవుని గీతగోవిందములో 11 - వ అష్టపది. [3] గుబ్బలు

౩. కన్నులాన పాలవెల్లి కడుపునఁబుట్టినందున నిన్నే నమ్మియున్నదిగదా తెలిపేదేమి.
ఉన్ననీ చిత్తము లేదా యిప్పుడు త్యాగ పన్నగశాయి ఖామమీద

వ॥ ఇత్తెఱంగున వెన్నుని కన్నెలమిన్నయైన ప్రియంవద పిలువఁగా, ప్రియం వదనుజూచి మంజుభాషిణి పలికే మార్గము. 58

తోదకవృత్తం

ఇరుదిక్కుల సేవల నింద్రముఖుల్
సురలందఱుసేయఁగ సొంపులతో
హరిపల్లకి యెక్కెడి యందమిదే
కరిగామిని కామిని కంటివశే! 59

దరువు 20 పల్లవి. చూడవెచెలి హరిరాజసము, చూడవెచెలి, చూడవె

చరణములు. 1. విష్వక్సేనుండు సురలసందడి పేరి
బాడి బరాబరిసేయఁగా వేయిగన్నులవాఁడు
పావడలువేయగా సృష్టిగావించే ప్రోడ
చేలాగియ్యగా మీఱనుశౌరి॥ 57

2. సారెకు చందమామయ్య జతనముగా నెడలిన
హారము చక్కబెట్టగా, తెమ్మెరపట్టి
కోరిపాదములుపట్టగా, [1]కాకోదరవి
దారి[2]యడపము గట్టగా మీఱనుశౌరి॥ 58

3. మచ్చిగములరెండు, మలయుచు గడియారము,
హెచ్చరింపవేళఁ జూడఁగా దిక్కులవారు,
హెచ్చి మనవులువేడఁగా, త్యాగమిత్రుఁడు
నిచ్చల ముచ్చటలాడఁగ, మీఱనుశౌరి॥ 59

వ॥ అని పలుకు ప్రియంవదనుజూచి మంజుభాషిణి పలికే మార్గము.

"హావినవే వనజాయతనేత్రి, వెన్నునివిభవము !"

మంజు॥ మహాభాగ్యమాయె! అయితే చెప్పవే! 60

కం॥ పచ్చవిలుకాని గురుఁడీ
పచ్చల పల్లకిని నెక్కి బహువిభవముతో
ముచ్చటలాడుచు వెంబడి
హెచ్చరికలు సేయుదామె హేమనిభాంగీ॥ 61

వ॥ అని పలికి మఱియు చెలులుపలికే మార్గము. 62

దరువు॥ 21 పల్లవి. మెల్లనే తర్లనీరోయి, పల్లకి మెల్లనె తర్లనీరోయి

చరణములు. 1. దిక్కరులఁ బోలు బలురక్కసుల నుక్కణఁచుదిక్కులేలెడివారు శౌర్యముల
నెక్కువగు[3] మన్నెవారు తోవలను చిక్కువడి కూడలేరు॥

---

[1] గరుత్మంతుఁడు [2] వక్కలు ఆకులు ఉంచుకొనుసంచి. [3] రాజులు.

2. శ్రీపతికి నేర్పులను జూప గంధర్వకుల
దీపకులు పాడనీరోయి అచ్చరల
పాపలను నాడనీరోయి సామితల
తాపసుల చూడనీరోయి

3. నిచ్చలను పెండ్లినడ లచ్చుపడ మెదలకను
వచ్చితిరి బోయవారి కులమునకు
తెచ్చితిరి కీర్తి మీఱి మిమ్ములను మెచ్చిని త్యాగశౌరి॥ 62

వ॥ అని పలుకు మంజుభాషిణినిఁ జూచి ప్రియంవద పలికేమార్గము. 63

కం॥ నానాభక్తానేక ని
ధానము సంతత జగన్నిధానము నగు నీ
దానవ వైరిని విష్వ
క్సేనుఁడు నుతియించు ముద్దుచెలియా వినవే॥ 64

వ॥ అని చెలులు పలుకు సమయంబున విష్వక్సేనుండు హరిని కొండాడే మార్గము. 65

॥ చూర్ణిక ॥

జయజయ జగన్నాథ, జలనిధితనయాసనాథా
జయచతుర్ముఖముఖ మఖభుగఖిల మునిగణ పరిసేవ్య
మాన చరణారవింద, గోవిందా జయజయ-నీహారతనూ
జ గానలహరీ విహరమాణ [1]విహంగమ గరుద్భవ మరుద్భ్రమణ
చలిత తటనిచుళనిచయచ్ఛద, నవ్యజనావనీయ మానశ్రీ
మలవపల్లవాదరాలింగిత, సకలాంగ కరుణోదయాపాంగ
జయజయ సురశ్రేష్ఠా, జయజయ మురళీ తరళీకృత
కృతాధరోష్ఠా, జయజయ సకలకలాప శహజీమహారాజ
మానస[2]రాజీవ [3]సారంగా, గరుడతురంగా జయజయ,
త్యాగేశరూపా, సలలితాలాపా, నీలమేఘశ్యామా, శ్రీవత్స
లలామా, నమస్తే, నమస్తే, నమస్తేనమః॥ 66

వ॥ అని విష్వక్సేనుండు నుతియింప ప్రియంవదను జూచి మంజుభాషిణి పలికేమార్గము, 67

కం॥ ఈ వితము దేవదేవుఁడు
వావిరిమనలచ్చి నగరి వాకిట నిల్వన్
యావేత్ర పాణి మ్రొక్కుచు
దేవతలను తెల్పు వింత తెరవా వినవే॥ 68

వ॥ అని పలికి మంజుభాషిణీ ప్రియంవదలిద్దఱు స్వామికి హెచ్చరికఁ దెలిపే మార్గము. 69

---

[1] గరుత్మంతునిరెక్కల కదలిక వలన చలించెడు వస్త్రాంచలములు (కొనలు) గలవాఁడ, [2] కమలము,
[3] తుమ్మెద.

దరువు॥ 22 పల్లవి. హెచ్చరిక సచ్చరిత, హెచ్చరిక మౌనినుత
హెచ్చరిక ఘననీల యిందిరాలోలా ॥ప॥

చరణములు. 1. దూరమున నిలిచి కైవారములు చేసి దివి
వారు భయభక్తితో జోహారుజేసేరు॥

2. చేఱరా వెరచి హెచ్చిన ప్రేమ కిన్నెరులు
మీఱికొండాడుచును, మీకు మ్రొక్కేరు ॥హెచ్చ॥ 63

3. మఱలి చూడకను నీచరణములు చూచి ఖే
చరులు గంధర్వు లంజలిఘటించేరు॥

4. సరసపన్నగయక్ష సాధ్యనాయకులెల్ల
కరయుగంబులను జోహారుచేసేరు॥ 64

5. స్తోమములతోఁగూడి శ్రీమించుదిక్పతులు
స్వామివారలకు [1]సల్లాముచేసేరు॥

6. తామసించక వీరి గీములకు బొమ్మనుచు
సామి [2]యప్పణ యిమ్మ సత్యాగశౌరి ॥హెచ్చి॥ 65

వ॥ అంత మంజుభాషిణి ప్రియంవదనుజూచి పలికేమార్గము. 70

కం॥ తీయని విల్కానికి క
న్నయ్యాయె వసియింపయోగ్యుఁడై విలసిల్లెఁ
ఈయెడ కలుముల తొయ్యలి
శయ్యాగేహంబుఁజూడు చంద్రనిభాస్యా॥ 71

దరువు॥ 23 ("కొంచగ తైలమీరు" వలె)

పల్లవి. పడకయింటినిఁజూడవే, పడకయింటినిఁజూడు పడతినిక్కముగాను
తడయక మహాలక్ష్మి తాండవమాడుచున్నది

చ.లు. 1. గగనవర్ణుని తన నగరికిఁ దెమ్మని, జగతీపతిసతి పంచిన
చిగురుఁబోణులో యనగ మగరాల నిగరాల తగిన
జగతులను మగువల నీడలు మిగుల పారాడీని॥

2. చెలఁగి తల్లిదండ్రులను సేవింప [3]మినువాక,
తిలకించి దివినుండి దిగివచ్చునో యన
కలువలరాయని కళలు సోకినయపుడె
నెలరాలగోడలు జలములూరి జారీని॥

3. కనకగర్భుఁడరసి కల శృంగారముఁదెచ్చి
పొనర నించినయట్టి పొలుపు భండారమన
వినని కానని యట్టి వింతవస్తువులను
దనరుచున్నది చాల [4]త్యాగేశుని సోదరి॥

---

[1] సలాము యొక్క రూపాంతరము. [2] అనుమతి. [3] ఆకాశగంగ. [4] లక్ష్మి దేవి.

వ॥ అని పలుకు మంజుభాషిణినిఁజూచి ప్రియంవద పలికేమార్గము. 72

మత్తకోకిల వృత్తము

మందరోద్ధరుడాన నాంచిత మందహాసుఁడు సచ్చిదా
నందు డిందు ముకుందుఁ డందమునన్ విరాజిలఁజూచి యీ
సుందరీ మణి మందగామిని శోభనాంగి ముదంబుతో
నిందిరాసతి మందిరంబున నెంత యొప్పెను చూడవే॥ 73

వ॥ అని పలికి మఱియు పలికేమార్గము. 74

24 దరువు అంగన యొప్పెను ఆదిలక్ష్మి శృంగారములకు శృంగారమై॥

చరణములు. 1. [1]సరసానన భాషణ, మధ్యములను
హరులను, హరులను, హరులను దెగడుచును॥

2. పేర్మికటి వళుల జిగిని మీగాళ్ళను, కూర్మల కూర్మల
కూర్మలు గేరుచు॥

3. దనరహాస కుంతల శయరుచులను
ఘనసార, ఘనసార, ఘనసారము లణఁచి॥

వ॥ అని పలుకు ప్రియంవదను జూచి మంజుభాషిణి పలికేమార్గము. 75

కం॥ శరదోన్ముఖ చంచల యన
హరికెదురుగ లచ్చివచ్చు నవసరమున నీ
సురలంజలి సేయగఁ గని
తరుణులు హెచ్చరికఁ దెలుపు దారిని వినవే॥ 76

28 వ॥ అని పలికి జలధి తనయను జూచి మంజుభాషిణి పలికేమార్గము. 77

25 దరువు 1. కలయ[2]తూరుపు నేలుబడి మన్నె దొర మ్రొక్కె
కనుగొనుము బహుపరాకు దేవి కనుగొనుము బహుపరాకు ॥

2. పలుమారు గాలి నెచ్చెలి దండమిడె నిదె
బహుపరా కెచ్చరిక దేవి బహుపరా కెచ్చరిక॥

3. [3]దక్షిణపు దొర బత్తి మొక్కుచున్నాఁడు
మా ధవళాక్షి హెచ్చరిక దేవి॥

4. [4]రక్కసుల గమికాఁడు మ్రొక్కి యంజలిఁజేసె
రాజముఖి హెచ్చెరిక దేవి॥

5. మీఱి[5]పడమటి దునేదారి జేజేవెట్టె
మారమణి బహుపరాకు దేవి॥

---

[1] ముఖసౌందర్యము, వచోవిలాసము, నడుము పొంకములందు వరుసగ చంద్రుని, చిలుకను, సింహంమును అతిశయించునది. క్రమాలంకారము; శ్లేష. ఇట్లే ఇతర పాదములందును. [2] ఇంద్రుఁడు. [3] యముఁడు. [4] నిరృతి. [5] వరుణుఁడు. దునేదారి = శూరుఁడు.

6. దారిగా [1]చిలుక తత్తడికాఁడు చేమోడ్చె
తన్వంగి హెచ్చరికె॥

7. గ్రక్కునను [2]రొక్కములుగలవాఁడు పొగడీని
కరిగమన బహుపరాకు।

అక్కరో ఈశానుఁ డరుదెంచె నిదె చూడు
త్యాగానుజ పరాకు॥

వ॥ ఇత్తెఱంగున లక్ష్మీదేవి విష్ణువునెదురుకొనఁగ ప్రియంవద
మంజుభాషిణినిఁజూచి పలికేమార్గము,

లయగ్రాహి

కీరములు చేరువ వచోరుచులఁ గోరఁగ మ
యూరములచాలు సుమహారఘనవేణీ
భారమునుజూచి [3]ఘనవారమని లావులు వె
లారిచి నటింప పరివారజనముల్ వై
వారములుసేయ కలుకావరముమీఱి చెలు
వారు నను చూపులను నూలుకొన నిగ్గుల్
నీరనిధికన్య నవ సారసవిహార, దను
జారిని నుతించు నల గౌరవముఁగంటే॥ 79

వ॥ ఇత్తెఱంగున వచ్చిన జలధితనయ భావముఁదెలిసి చెలులుపలికే మార్గము. 80

26 దరువు॥ పల్లవి. [4]కావవే కావవే కరివరదా దేవదేవ మా దైవమునీవే

చరణములు. 1. మొగిచి గరిమ సుగతుఁడును కలికివి నీవే గుఱు
తుగ త్యాగేశ సఖుఁడవీవే

2. పేర్మిసేయు నాపన్నిధినీవె వరగ శాహన్నృప
పాలుఁడవీవె,

3. మొగిచి, సోమకుని, నిగమము లజునికిఁ
దగనొసఁగిన వాలుగనీవె॥

4. ఘుగఘుగయని నగమొగి మునిఁగిన
చక్కఁగ పైకెత్తిన కమఠమునీవే॥

5 నురరిపు పురిగొని, ధరనొకకోఱను.
కెరలిఁచి తాల్చిన కిటినీవే॥

6. అరుదుగ నఖముల నసురునివక్షము
జిరజిరఁ జీరిన నరహరినీవే॥

---

[1] మన్మథుఁడు. తత్తడి – వాహనము. [2] కుబేరుఁడు. [3] మేఘసమూహము. [4] ఇందు విష్ణుదశావతార కార్యములు వర్ణింపఁబడినవి.

7. అడిగి బలిని మూడడుగులు శ్రేష్ఠుని కడఁ
గెడపిన వడుగవునీవే॥

8. తొడబడి రిపులను దునిమి అసంబును
బడసిన భృగుముని పట్టివి నీవే॥

9. కడలిఁగట్టి దశకంఠుని కొట్టి పెం
పడరిన రఘురాముఁడు నీవె॥

10. పిడుగు ముసలమునఁ బొడిచి ప్రలంబునిఁ
బడవైచిన బలభద్రుఁడ వీవె ॥ 5 ॥

వ॥ అని పలికి చెలులు మఱియు పలికేమార్గము. 81

"హా వినవయ్యా స్వామి బడలికలార నీ
హంసతూలికా తల్పమున వేంచేయవయ్యా. స్వామి మహాభాగ్యమాయె॥"

వ॥ అంత ప్రియంవద మంజుభాషిణినిఁ జూచి పలికేమార్గము. 82

కం॥ ఈరీతి సన్నుతింపుచు
వారిజముఖి హరినిఁ దెచ్చి వరసుమశయ్యా
గారమున నుంచ నెచ్చెలు
లారతు లెత్తేరు చూడు మంబుజ వదనా॥ 83

వ॥ ఇత్తెఱంగున మంజుభాషిణీ ప్రియంవద లిద్దఱును చెలులఁ జూచి ఆరతు లెత్తుఁడని పలికేమార్గము. 84

27 దరువు హారతులెత్తరే శౌరికిని మీ రారతులెత్తరే శౌరికిని
హారికి, మాయాధారికి, దైత్యవిదారికి, త్యాగమురారికి హారికి ॥ 1 ॥

ధీరునికి, నీ శుభోదారుని కఖిలవిహారుని కమరా ధారుని కిపుడు ॥ 2 ॥
నేతకు పోషితధాతకు దానవజేతకు మదనుని తాతకు వేగ ॥ 3 ॥

వ॥ ఇత్తెఱంగున చెలులు హారతులెత్తగ, [1]చిరముత్తైదువులు జయమంగళము నుడివే మార్గము. 85

28 దరువు 1. రాకేందువదనకు రాజీవలోచనకు శ్రీ కామినీమణికి కోకకుచకు
కాకోదర స్వామి కమనీయ తల్పునికి, శ్రీ కరానందునికి
చిన్మయునికి జయమంగళం నిత్య శుభమంగళం ॥

2. క్షీరాబ్ధి పుత్రికిని శృంగార గాత్రికిని, మారుగన్నట్టి మా మహాలక్ష్మికి
భూతిమయ చెల్వునికి పుండరీకాక్షునికి కోరియజుఁ గన్న వైకుంఠునికిని ॥ జయ ॥

---

[1] పెద్దముత్తైదువులు.

3. మహిళాశిరోమణికి మత్తేభయానకును,
మహితగుణశీలకును మా తల్లికి
శహరాజపాలునికి సత్యవినోదునికి
విహగేంద్ర గమనునికి వెన్నునికిని
జయమంగళం నిత్య శుభమంగళం ॥

వ॥ ఇత్తెఱంగున హారతులెత్తి చెలులు, నలినజ జనకుడైన వెన్నునిలాలి యూచేమార్గము. 86

29 దరువు॥ పల్లవి. లాలిలాలి, లాలియూగవయ్య, లాలితనీలోపలా

చరణములు. 1. లాలిమంజులా లీలాహార, లాలితామర రిపుజాలహార,
హాలి కల్ములజవరాలినేలిన గుణ
శీల శాహాభూపాల సన్నుతిలోల లాలిలాలి॥

2. నిగమగోచర మున్ను మగటిమిగల దంతి మా
యపు మకరిచే, తగిలి చింతనొంది వగపుతోన
గగనవర్ణ మముఁగావు మన, అగపడి మకరిని
హరియించి గజరాజు దిగులుదీర్చినట్టి దీనదయాపర ।

3. కయ్యమెన్నుచు, కళదీయ దుశ్శాసనుం డొయ్యన
ద్రౌపది చెయ్యిఁబట్టి చీరదుయ్యఁగను
తొయ్యలి నినుఁ జీరి కుయ్యఁగను, అయ్యెడ
పాంచాలి కక్షయపటములు
చయ్యన నొసఁగిన చక్కనిసామి॥

4. మెల్లమెల్లనె పొంచి ఉల్లాసమున నీవు
ఒంటిపాటునను, మొల్లలిచ్చేమని బొల్లుచును
అల్లన మైమచ్చు జల్లుచును, గొల్లపడుచులను
గుబ్బలు గిల్లుచు మల్లాడి కూడిన నల్లనిసామి॥

5. కొఱత నింద్రుండు పంప నుఱుముచు మేఘము
లుప్పరముననుండి అరుదుగ జడివాన గురియఁగను
అరసి జనులుభీతి దొరయఁగను,
వెరవకుఁడని ఒంటి వ్రేల నేలకొండ
ధరియించి కాచిన త్యాగమురారి, లాలిలాలి॥

వ॥ ఇత్తెఱంగున వనజాయత నేత్రలు వనజనాభుని లాలియూచి అనంతరంబున, అన్నువలు, వెన్నుని, ఆరగింపుమని చేరి వేడుకొనే మార్గము. 87

30 దరువు॥ పల్లవి. ఆరగింపుము రావయ్య మీఱిన బడలికదీఱ వివిధరుచి
బాఱెడి బంగారు పళ్లెరముననను ॥ ప ॥

చరణములు. పేరిననేతులు పిండివంటలును, సారపప్పులు సరసాన్నంబులు,
కారమగుకూరలు చారులు పచ్చడు లూరుబిండ్లు పులియోగిర వడలు॥

2. పొలుపుగ నిడ్డైన పూర్ణము కుడుములు తెలివి మండిగలు తిమ్మనంబులు
కలవంటకములు, పలుచని దోసెలు, వెలగిల్లు బూరెలు, వెన్నప్పములు ॥

3. మెరుగగు వరుగులు, మీగడ పెరుగులు, వెరవగు వగవగ లూరగాయలు,
సురుచిర రుచిగల, సొంటి మజ్జిగలు, తరుచుగ చవిగ త్యాగేశనుత ॥

వ॥ ఇత్తెఱంగున ఆరగించిన యనంతరంబు హారిరమలు జతగూడియుండు సమయంబున చెలులు అష్టకము నుడివేమార్గము 87

31 అష్టకము

మించివెన్నుడు మోముఁజూచిన, మెలతరో తలవంచకే
పంచబాణుని తండ్రి పలుకుల, భామినీమణి మించకే॥
చంచలాక్షీ విభుని చిన్నెల చిత్తమున చలియించకే।
అంచయానరొ శౌరి కూరిమి, నవనిపై మరలించకే॥
చేడె [1]సిబ్బితి మానవే నీ తోడి కాంతలఁ జూడవే
ప్రోడవై విడెమియ్యవే విభువేడి ముచ్చటలాడవే
పాడిఁదప్పక యుండవే యీ వడుచుతన మిక వీడవే
జోడుబాయక త్యాగశౌరిని సురతకేళినిఁ గూడవే॥ 88

వ॥ అనంతరము చెలులు ధవళము నుడివే క్రమము. 89

‘ పరాకు స్వామి ’

32 ధవళము

దయసేయుము వనమాలి దయసేయుము గుణశాలి
దయసేయుము అనుకంపాళి దయసేయుము రతికేళి॥

పలుమాటలకును బోదు కలకల పలుకఁగలేదు
ఇల నెందులకును రాదు, కలుములచెలి మిగుల సాదు॥

చుక్కల దొరనై దోడు చొక్కపు జలజములీడు
చక్కని తల్లికి జోడు, యెక్కడ గానము చూడు॥

చిగురు విల్తునిఁగన్నచేడియ వయసున చిన్న
సొగసగు రూపున వెన్న మగువల లోపల మిన్న॥

సరసములాడెడు దారి, నెరుగదు జలధికుమారి
గుఱుతుగ దిద్దుకో మీటి కూడుము త్యాగమురారి॥

అనంతరము చెలులు శారి హెచ్చరించే మార్గము. 90

---

[1] సిగ్గు.

॥ శా రి ॥

33 దరువు ఓహోయనరోయి, మీరోహోయనరోయి,
ఆహా. ఏమరియుంటిరా ఆజ్ఞ వచ్చునోయి
రక్కసుల సూడునేడు, చక్కని లచ్చినిఁగూడి,
మిక్కిలి విభవమున మీఱుచున్నాఁడు,
అక్కజముగ తూరుపుదిక్కుగాచే శూరులార॥
[1]ఇక్కువఁగదలక. హెచ్చరికఁ బూనరోయి
[2]తచ్చనలు మానరోయి॥

పక్కిజక్కునెక్కురౌతు పాలవెల్లియల్లు డిపుడు
అక్కలిమి చానతోన ఆడుచున్నాఁడోయి
దక్షిణంపుశూరలార ఉక్కుపొడిరాల మీరు
నొక్కట హెచ్చరికతో నొరులఁగంటె చెండరోయి
మురువుతో నుండరోయి॥
పొంకముగఁజుట్టు కైదువఁబూనియుండెవాఁడు మేటి,
పంకజముఖినిఁగూడి శాశినున్నాఁడోయి
వంకమాని పడమటివాకిట కావలియుండె
లెంకలార యింక మాశంకలెల్లఁ బాపరోయి
బింకెములు చూపరోయి॥
[3]పూతకమైదవ మామామపొల్చు త్యాగేశ
హితుఁడు అత్తరుణీ మణిగూడి, అత్తమిల్లేనోయి
ఉత్తరపువాకిటనున్న మన్నెవారలార,
హత్తిబత్తి తోన దానవారి ముద్రఁబూనరోయి॥

వ॥ ఈరీతి తన నాతినిఁగూడి దనుజారాతి హెచ్చిన మోహంబున మెచ్చుచు గ్రుచ్చి కౌగిలించుకొని పచ్చవిల్తుకేళిఁగూడిన బడలికలాఱ పాల్కడలియందు సుఖయించియుండె నంత, కార్తిక యేకాదశిరాగా బ్రాహ్మముహూర్తంబున, వందిమాగధులు మేలుకొని, హరి, మేలుకొన, మేలుకొలుపునుడివే మార్గము. 91

34 దరువు మేలుకొలుపు - దేశాక్షి రాగము

గరుడకిన్నరయక్ష గంధర్వపతులెల్ల
గరిమ మీవాకిలిఁ గాచియున్నారు
సురలు పన్నగులు ఖేచరులు సిద్ధసాధ్యులు
వరుస మిము సేవింప వచ్చియున్నారు
మేలుకొనవే శ్రీధర॥
పరమ మునీంద్రులు భాగవతోత్తములు
అరసిదేవరను, కొనియాడు చున్నారు,

---

1 ఉన్నచోటు. 2 కపటము; పరిహాసము. 3 ఇందు అర్థము పొసఁగుట లేదు.

సరసిజభవుఁడు మీ చరణపంకజముల
గుఱిగొని భజియింప గోరియున్నాఁడు ॥ 2 ॥

భోసల కులసింధు పూర్ణచంద్రుండయిన
శ్రీ శాహభూపాల శేఖరుఁడు వాసిగా
మీమీద వరుసతో కవితలుచేసి
వినిపింపగా నీకు వేచియున్నాఁడు మేలుకోవే శ్రీధరా ॥ 3 ॥

35 దరువు — మలిహరి రాగము

పల్లవి
మేలుకోవయ్యా దేవ నీలవర్ణా ॥
జగమేలు శ్రీధర మునులు మేలుకొల్పేరు ॥ ప ॥

చరణములు
1. అల్ల తెమ్మెర తల్లి, [1]అకరులు వెదజల్లె
అల్లన జక్కవ లతిశయిల్లె,
తెల్లనయ్యెను నిండు దీపకళికలెల్ల
తెల్లవారెను దిశలు తేజరిల్లె॥

2. [2]ఇవముచాయలవాఁడు సవరను చెలువాఱె
దివి రిక్కలోలిమై తెలివిమీఱె
కవిసి యిరు లెల్లకలయఁ [3]దొనలు దూరె,
త్రోవవెడలె తుమ్మెద దొమ్మిగేరె॥

3. తెలిమించువాంగళ్లు దిక్కులఁ బఱతెంచె
నిల మరుఁడు సింగాణి నెక్కుడించె
సొలయ వెన్నెల పులుగు సృతిశాలు ప్రాపించె
తొలిగట్టుపై ప్రొద్దు తోచిమించె॥

36 దరువు — దేవగాంధారి రాగము

పల్లవి
మేలుకోవయ్యా, దేవ, మేలుకోవయ్యా
నీలమేఘశ్యామ - నిత్యకల్యాణ॥

చరణములు
3. కినిసిదానవుండు, [4]తొలిమినుకులను దొంగిల
వనరాశిలో దాగె వంచనలను,
మనమునను నుతిశాలు, పెనుగొనఁగ వేదములు,
తనకిమ్మనుచు వచ్చి ధాతయున్నాఁడు॥

2. దనుజేంద్రుఁ డలుకతో కనలి యిటు నీ దైవ
మునుజూపుమని సుతుని చెనకు చున్నాఁడు,
మొనసి ప్రహ్లాదుండు, మురహార చక్రధర
వనజాక్ష కావుమని వనరుచున్నాఁడు॥

---

[1] పుప్పొడి. [2] హిమాంశువు; చంద్రుఁడు. [3] రత్నములయిన గుహలు. [4] వేదములు.

3. కరి మకరిచే తగిలి కరుణింపుమని నుతి
 ధ్యానింపు చున్నదియు,
 గరిమ శ్రీ సాహేంద్రుని
 వరకవితలను మాగధులు
 పరిపరివిధములఁ బాడుచున్నారు.

37 దరువు భైరవి - రాగము

పల్లవి మేలుకో శ్రీధర మేలుకో మురహర,
మేలుకోచక్రధర, మేలుకోవయ్యా॥
ఒకవంక కలువలు ముకిళితమాయెను.
అకళంక కువలయ మతిభీతిఁజెందె
ఒకకన్ను వికసించె నువిదెలతోఁగూడ సకల
జనములకును సంతోషమాయె॥
కలయ నైదువరాలు కలయ నైదువరాలు
చెలఁగి పొగడ నరులు శ్రీశాహవినుతా॥

వ॥ ఇత్తెఱంగున స్వామిమేలుకొన్న తదనంతరంబున శోభనమునుడివే క్రమము. 92

38 దరువు 1. శోభనమే శ్రీహరికి శోభనమే శ్రీసతికి
శోభనమే శౌరికిని, శోభనమే లక్ష్మికిని॥

2. నగవరోద్ధారునికి, నగసన్నిభకుచయుగకు
గగనవర్ణునికిని గగనమధ్యకును,

3. శంబరరూపునకు శంబర నయనకును,
అంబుజనాభునికి, నంబుజ గేహకును॥ శోభనమే॥

4. త్యాగేశమిత్రునికి, త్యాగేశసోదరికి,
భోగీశ శాయికిని, భోగీశవేణికిని॥ శోభనమే॥

మంగళము ద్విపద

శ్రీలోలుపేర నాశ్రితపాలుపేర నీలవర్ణునిపేర నిరుపముపేర
నారాయణునిపేర, నగధరుపేర వారిజోదరుపేర, వైకుంఠుపేర
పల్లకిసేవ ప్రబంధరత్నంబు పల్లవాయుధ సమప్రభగలవాఁడు
భూపాలమణి యేకభూధవయువతి దీపాంబగర్భాబ్ధి దివ్యరత్నంబు
సత్యభాషా హరిశ్చంద్రుఁ డుత్తముఁడు సత్యాగరాజాంఘ్రిసన్నుతిపరుఁడు
వాసుదేవచరిత్ర వర్ణనారతుఁడు భోసలకులశాహ భూపాలమౌళి
విరచించె సత్కవుల్ విస్మయమంద ధరణిలో నాచంద్రతారార్కముగను॥

విష్ణుపల్లకిసేవ ప్రబంధము సర్వము సంపూర్ణము.

★